

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 38 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A kabinetek „gyöngye” és a granicsár.

Írta: Dr. Lengyel Zoltán.

Végre. Oly jól esik olvasni is. Hát még elképzelni azt a boldogságot, amelylyel a „két árva” Bécsbe utazik. Hívják őket. Tanácsot kér a király. S ők tanácsot adnak. Lukácstól kéri és Khuen adja, vagy Khuentól kéri és Lukács adja: ez olyan mindegy. Fő, hogy végre mennek s nemsokára jönnek, mint új boldogító e magyar hazának.

Hát édes véreim! ez is eredmény. Ennyi vajadás után, oly sok veszekedés, meghasonlás, kiabálás és gyanúsítás után ez is valami. Legalább látni fogjuk, hogy az új ures tarisznyával hogy laknak jól azok, kiknek semmi se volt jó akkor, midőn legjobban segíteni kellett volna és minden jó volt akkor, mikor olyan jól fogott volna az országnak egy erős, elszánt ellenzék.

Mert mi és ti nem értettünk egyet akkor sem, mikor mindnyájan „mi” voltunk. Annak idején nagy dolgot lehetett volna csinálni. Aztán nem értettünk egyet akkor sem, mikor mindnyájan „ti” voltatok. Ez időben sokat helyre lehetett volna még igazítani és sok mindent megakadályozni. Nem értünk akkor sem egyet, mikor mi vagyunk mi

és ti vagytok ti, mert most már csak az a kérdés: ki marad kettőnk közül a vajban.

Megnyugtatlak ime: mind a ketten. Mi is, ti is. Mert hogy mi így, ahogy el vagyunk eresztve, akarjunk valamit vagy boldoguljunk anélkül is: az nem lehetséges. Egyebért is, meg másért sem. Az meg, hogy ti — keblünkre mocsos! — kiáltással boruljatok új barátaitok keblére: azt nem hihetem. Ez kissé csanádpalotai korcsmai lehetlenség még ma is. És így nem marad más hátra, mint hogy kimaradjunk a játékból mi is, ti is vagy hagyjuk őket, az új bécsi kintornásokat verklizni, amíg birják s aztán történjék valami egyéb, amiről a költő azt éneklé, hogy „noch nie dagewesen.”

Ez azonban még messze. Egyelőre itt nem tartunk. Egyelőre csak a volt kabinetek gyöngye s a granicsár utaznak. Járt uton járnak. Ismert helyre mennek. Ismert játékot folytatnak. Mert mikor már sehogy sincs: akkor jönnek ők. Akkor adnak tanácsot, amelyetől arról koldul az ország és boldogan összeüti bokáját a német.

Nem mondhatnám, hogy örülök az ország miatt. Mert hát ez se utolsó. Még volnánk, kik ezzel is törődünk. De kéjesen jól esik más tekintetek mián. Ime beigazolódik minden. Lejáratván minden tekintélyt és meghusit-

ván minden tisztességes lehetőséget, megbuktatván minden jóra való törekvést és elkedvetlenítvén minden közért való lelkesedést: mint eső után a gomba, duzzadt pofával és viritó szimben felszínre vergődnek azok, kik már mindenből kikoptak.

A bécsi taktikát régóta értem, ismerem és részükre méltányolom. Nekik nem kellünk mi csak szétzülve, le-rongyolódva, meghasonolva és hason csuszva. Ők nem félnek külső bonyodalomtól most, tehát legázolnak, akit lehet, a horvátokat előbb, minket azután. De hol vagyunk mi? Mi mindannyian? Hiszen még volnánk jó pár milliócskán. Nem kevesebben, mint 1905-ben. És mégis, mégis sehol se vagyunk. Senkik se vagyunk. Senkink sincs és mi se tartjuk magunkat semmire.

Mert ha volnánk: ilyen meg nem esne. Ha ilyenek nem lettünk volna: ilyen számítás felül se kerekedett volna. De cigányok voltunk. Veszekedtünk. Egymást köpködtük, cibáltuk világcsufjára. Hát ugyis bántak el velünk.

Késő bánat ez ideig. Majd jönni fog a becsületesekek szövetkezése és a józanok egybeseregése, mikor arról lesz szó, hogy mentsük, ami menthető és az elveszett mult helyén egy jobb jövőnek kövezzük ki utját. Hinnem kell azt, ha végkép nem akarok lemondani a magyar névről és nem akarom föl-

Rudi, a jegyszedő.

Írta: dr. Falk Zsigmond.

(Utánnyomás tílos.)

Rajongott a nőkért és a — távgyaloglásért. Kedvelte a boroskát és nem idegenkedett a kártyától. Szóval a rendkívüliek sorába tartozott. Imádta a természetet a maga különféle megnyilatkozásában: élő lények, virágok, tárgyak, állatok, levegő és fényhatások egyaránt érdekelték. Sokat látni, sokat tapasztalni, közvetlen közelből, ez volt a vágya és ezért minden szabad idejét gyalogjárással töltötte be.

Valóságos iróniája volt a foglalkozásának. Szenvedélyes gyalogjáró, akinek amugy is a hivatalában folyvást mennie kellett. A nőkért rajongott — csak hogy szintén furesa formában. Az a nő izgatta, akit csak öt-hat órai fárasztó menés után látott meg és akkor volt jó kedve, ha a véletlen gyaloglása vég-céljánál elébe hozott néhány szép nőt. A közelben levők, a könnyen elérhető cseppet sem érdekelték. Azok gondolkozása, cselekvése, élete és minden megnyilatkozása utatarta a sajátjához való hasonlatosság miatt.

A kártya és a bor pedig igazán a foglalkozásához tartozott. Nehezen szokta meg, de végül még kedvét is lelta bennök és aztán harezra kelt benne a két ember: a szabadba vágyó és a zárt helyen lebzselő. Végül az utóbbi győzött, de el is emésztett egy derék életet.

Jegyszedő sok van, de kevés közülük az

élelmes. Ünnepeleknél, hangversenyeken, színházakban gyakran tapasztalhatjuk a jegyszedők gyámoltalanságát. Tájékoztatók kellene a közönséget és bizony sokszor ők csinálják a legnagyobb zavart. És nem is szabad megütköznünk a jegyszedők ügyefogyottságán. Többnyire derékba törött, félbemaradt emberek. Sehol nem boldogulhatnak, hát elmennek jegyszedőnek. Ehhez a foglalkozáshoz semmiféle tudás sem kell, hát ide eljőhet akárki. De aztán persze a fizetés meg ennek megfelelően roppant csekély naponkénti két korona; ugyannyira, hogy az állandó megélhetési gond már elveszi a kedvét a jegyszedőnek munkája ambíciózus elvégzésétől. És akárhogy is csinálja, előléptetés nem igen történik. Amíg jegyszedő, addig, akár harmincz éven át működik kifogástalanul, csak ugyanaz a fizetés járja. Van ugyan itt-ott néhány fillér borra való a külön szolgálatokért és a műsorokért, de ettől még egyetlen jegyszedő sem hizott meg.

Egészen másként áll a dolog az éjjeli mulatók jegyszedőivel. Ezeknek fényes az életük. A kirugó, a dorbézó ember rendszeren bőkezű és így ezek a jegyszedők borra valóban a fizetésük tiszteresét keresik meg. Persze a gyámoltalan itt még kevésbé boldogul, mint bárhol másutt és ezért az éjjeli mulatók jegyszedői többnyire körmönfont, raffinált legények, akik csodálatos fifikával tudják a pénzüktől szabadulni óhajtó férfiakat megkopszítani. El is vetették a mindennapi jegyszedő ezimet és a hangzatosabb helyre rendező elnevezést adoptálták.

Az éjjeli mulatók e jegyszedői, illetve

helyre rendezői sorában kiváló pozíciót vívott ki magának Rudi, a kis, feketehajú, ébén szemű, fürgé Rudi, akiről itt szó van. Előző-kény udvariassággal fogadta vendégeit, akiket nyomban felismert, ha akárcsak évenként egyszer jöttek a mulatóba. Mindenkinék még az idegennek is rövidesen kitapintotta a megközelíthető gyengéjét. A jó hely szerzésével, a ruhatár gyors elintézésével, a pin-cézér beajánlásával, a műsor magyarázgatásával, a szereplők életéből apróbb indigkrcziók elmondásával és sok más apró szolgálattal gyorsan levette lábáról a vendéget.

A behízelgést elegáns fölényvel vitte és végül ő maga állapította meg a borra való. Volt olyan, akinek a tiz fillérjé is megköszönte és másoknak még a koronás adományát sem találta elegendőnek; ő taksálta az embereket, akiket kettős élete folytán ismert nappal is, éjjel is. Rudiról senki sem tudta, mikor alszik. Bizonyára a nyugalomnak azt a néhány órát szentelte, amely abba az időbe esett, amikor a lumpok már hazatértek, a munkába állók pedig még nem voltak talpon. Tény dolog, hogyha reggeli után az utunk kivitt a város környékére, Rudi már ott gyalogolt füttyörészve az éjjeli zenekarok dárídózásra csábító műsorát.

Rudi furesaságai sorában tán a legfurescsább volt az ő testet nem öltött főkönyve, amelyet a fejében csodálatos pontossággal vezetett. Törzsvendégeinek az egész év folyamán nem alkalmatlankodott tolakodó felkínálással, hogy így kizsarolja belőlük a borra való, amit esetleg elfelejtettek neki megadni. Rendes szolgálatait elvégezte és távo-

tenni, hogy a nemzet öngyilkosságra szánja el magát.

De ez se mára való. A ma a Lukács és a Khuené. Floridoré és Celestiné. Mert Lukács az Khuen és Khuen az Lukács. Ők ketten mennek s ők ketten jönnek. Jönnek és mi megyünk. Átadjuk, ha átveszik, a gyeploszárat. De kirugunk a hámból. S a kocsisnak is beletörök egy pár foga. A szekeret azonban nem fordítjuk az árokba. Benne van már is. Csak a hámot szakítjuk össze. S az imbolygó fejű és a vékony dongájú legények ott ragadnak a sárban.

Uj harc jön tehát. Erős, viharos, de tisztító. A „különb hazafiak“ levetik az álarozót. A császári kegyencelek vergődni fognak. Lesz kégy, de nem akad hozzá ország. Mint ahogy csak a kakas hiszi, hogy az övé az udvar, ha átröpül a sövényen és büszkén kukorékol a szemétdombon.

Budapest, december 15.

A horvát bán a királynál. Báró Rauch Pál horvát bán, aki hétfő este óta Budapesten időzött, ma délelőtt fölkereste *Weberle* Sándor miniszterelnököt és tanácskozott vele. A bán ma délben elutazott Bécsbe s holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. Zágrábról táviratozzák: Komoly zágrábi politikai körökben hirtelen jár, hogy a horvát országgyűlést a legközelebbi napokban feloszlatják. Az új választásokat azonnal ki akarják írni és lehetőleg mielőbb meg is tartani, hogy az új tartománygyűlésnek módot adjanak az indemnitás megszavazására. Hír szerint a horvát bánnak budapesti és bécsi utazása ezzel a szándékkal van összefüggésben.

Az új udvarnagy. Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint a gróf *Apponyi* Lajos halálával megüresedett udvarnagyi méltóságot nem gróf *Karácsonyi* Jenővel, hanem gróf *Festetics* Taszilóval fogják betölteni.

Küldöttség a kereskedelmi minisztériumban. Gróf *Karácsonyi* Jenő vezetésével ma délelőtt Torontál-Szécsény község küldöttsége tisztelgett

zott. Az év végén aztán egyszerűen bement minden egyes törzsvendégnek, hány-szor volt ott, sőt igen sok esetben még a napot is tudta és megállapította, hogy a megjelenésekből hány-szor maradt el a járandósága, tehát mennyi maradt törlesztendő adósnak.

Rudinál a család vagy becsapás ki volt zárva. Két éven át minden képzelhető módon összezavarni iparkodtunk fejbeli könyvelését, hogy aztán rajtakapjuk valamelyes jogtalan követelésen. De biz ő fényesen állta a helyét. Valóban nobiles helyreálló volt, aki jó szolgálatait jól megfizette, de nem utazott soha balekfogásra. Sőt nem egy fiatal urat, aki mint a csikó, virgoncságtól nem fért a bőrébe, apailag figyelmeztetett a pénz gyors elfogyására és igen gyakran a kétkoronás borralalóbból visszaadott legalább egyet azal a kijelentéssel, hogy csak most az egyszer fogad el egy koronát, a jövőben pedig elég lesz negyven fillér is.

Rudit mindenki szerette. A főnöke, a hivatalársai, sőt még a művésznők is. Ezek aztán elárasztották szerelmi ajánlatokkal, melyeket ő ridegen visszautasított. Azt mondogatta mindig, ha valamelyik éjjeli tündér megkörnyékezte:

— Lelkem galambom, tulságosan jól ismerlek és így nem érdekel. Az én párom ott kinn van a szabad mezőn; itt ebben a poshadt levegőben csak mérges gomba teremhet.

A múlt év Szilveszter éjszakáján történt, hogy Rudi a tolongó emberek sokaságát még fürgőbben, még szaporábban, még ügyeseb-

Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszternél és *Szterényi* József államtitkáránál. A küldöttség szónoka arra kérte a minisztert, haddjon oda, hogy Torontál vármegye tegye újabb megfontolás tárgyává az 1896-ban hozott határozatát és a vármegyei utárlózatba vegye fel a szárcsa-vatnai utat és az ezen uthoz tartozó hidat, amelynek felépítése 120.000 korona minimális költséget igényel és így a különben is 104 százalékos közszéki pótdóval terhelt közszéki által nem eszközölhető. *Kossuth* Ferenc kereskedelmiügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a hid újraépítési és fenntartási költségei tényleg meghaladják a közszéki teljesítőképességét. A helyszínére kiküld azonnal egy szakkozogot, aki megvizsgálja az egész ügyet. Kijelentette továbbá, hogy a vármegyével is érintkezésbe lép és általában mindent megtesz az ügy igazságos elintézésére érdekében. A küldöttség ezután *Szterényi* József államtitkárt kereste fel, aki szintén megígérte jóakarata támogatását.

Az Osztrák-Magyar Bank kormányzója Budapesten. *Popovics* Sándor, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, aki hétfőn Budapestre érkezett, tegnap délután a fővárosból visszautazott Bécsbe.

Lukács és Khuen a királynál.

— A függetlenségi párt és az indemnitás. —

Uj helyzet küszöbén.

Budapest, december 15.

A politikai helyzetben ma végre fordulat állott be. Hoszu vajadás után a király végre eslekvésre határozta el magát. Ma délután kézbesítette *Lukács* Lászlónak és gróf *Khuen-Héderváry* Károlynak azokat a meghívókat, amelyen péntekre audienciára hívja őket. A képviselőház ülésével egyidőben lesznek ezek az audienciák. Akkor fog tárgyalni ezzel a két hatalomra vágyó politikussal, amikor a képviselőházban indítvány fog tétetni, hogy a Ház feliratban kérje a királyt a hosszu válság elintézésére. Előre felel már a király erre a felíratra azzal, hogy olyan politikusokat hív meg, akik a parlamenten kívül állanak. Nyolcz hónapi vajadás után tehát a király imparlamentáris megoldásra határozta el magát. Újból kezdetét veszi ezzel a nagy küzdelem az ország alkotmányáért és ha a jövő kevéb biztatást rejt is magában, mégis kedvezőbbnek mondható, mint az eddigi tespedés.

A 48-as függetlenségi Kossuth-pártnak erélyes fellépése okozta ezt a fordulatot. A párt *Kossuth* Ferenc böles vezetése alatt minden tekintetben azon volt, hogy a nemzet jogos kívánságait összhangzásba hozza a király álláspontjával. Rálépvén a böles mérseklet politikájának útjára, elment az engedékenység legvégső határáig és megállapította azokat a legminimálisabb feltételeket, amelyek mellett az ország békés fejlődése nemzeti irányban biztosítható lett volna. A király és a bécsi hatalmi körök ezeket a minimális kívánságokat sem akarták teljesíteni és azt követelték, hogy a kormány és a többség feltétlenül tegyenek eleget az ő követeléseiknek. A hatalmi kérdések erre a merev beállítására a Kossuth-pártnak nem volt és nem lehetett más válsága, mint az indemnitás megszavazásának megtagadása.

Erre irányul azt a határozati javaslat, amelyet gróf *Bethlen* István a párt mai értekezlete elé terjesztett. Három részből áll ez a határozati javaslat. Először felíratot kíván intézni a királyhoz, hogy a tizenkettedik órában még egyszer figyelmébe ajánlja a válság alkotmányos megoldását, másodsor kimondatni kívánja, hogy a képviselőház az indemnitási javaslatot csak akkor veszi tárgyalás alá, amikor parlamentáris kormány áll az ügyek élén, harmadsor pedig utasítani kívánja a kormányt, hogy január 1-től kezdve utalványozásokat ne eszközöljön. A párt elvben már ma elfogadta a határozati javaslatot, csak a harmadik pontnak szövegét kívánta világosabban szövegeztetni, nehogy az államtisztviselők fizetését is visszatartsák.

A Kossuth-párt ezzel az állásfoglalásával is méltónak bizonyult arra a bizalomra, amelyet az országban élvez és eklatánsul dokumentálta, hogy nem ragaszkodik a hatalomhoz, hanem működésében egyedül az ország érdeke irányítja.

A helyzet új fordulatához érkezünk tehát, amelynek további fejleményei még beláthatatlanok.

Mai híreink a következők:

megelégedésének adott kifejezést. Kíváncsi kérdésekre örömmel válaszolt.

— Hát igen — mondta Rudi barátom — ma van életem legboldogabb napja. Reggel öt órakor elindultam ki a vidékre. Négy órát gyalogoltam és aztán — találja el — eljegyeztem egy falusi tanító leányt. Mit csodálkozik ezen? Meg van benne a természet szabad gyermekének minden bája, minden szépsége, minden vonzó édessége és azért mégse paraszt, van műveltsége, tudása. Elhozhatom ide a fővárosba és lakásomban állandóan élvezni fogom a mezők illatát, a madarak énekét, a fenyők ózondus, egészséges levegőjét. Mert ahányszor őt fogom látni, mindez eszembe fog jutni és mivel az élet úgy is csak képzelődés, hát én ezt ilyen helyesen fogom magamnak berendezni.

Elszörnyülködtem Rudi választásán. Megmondottam kerekén a véleményemet. Falusi lánykát felhoz a nagyvárosba, egész éjjel magára hagyja és nappal hazajön hozzá aludni, ez a dolog nem vághat be. Rudi azzal nyugtatott meg, hogy neki még eddig minden sikerült, ő bizik a szerencséjében.

Meg is volt hamarosan a lakodalom. A esztri falusi kisasszonyka felszakadt a fővárosba és lett belőle nagyuri dáma. Rudi rejtegette a társai elől, soha a mulatóba el nem hozta és én csak véletlenül láttam meg egyetlen egyszer. Szép volt, ragyogóan szép; de arczából hiányzott a lélek tükré. Ennek a nőnek nem volt szíve. Ez azért lett a helyrehozó felesége, hogy élhessen a világát és elmerüljön az élvezetek hajhászásába.

Rudi nem szólt semmit, nem panaszkot-

kor
pénzi
lyen
korm
óráig
bevon
pénzi
gróf
mond
vanna
I
két
és az
A
irat,
veszik
A
laptud
tak ki
leten
tereln
bécsi
tagjai
meg s
véleli
terjesz
nak az
javasla
tása al
a királ
királyi
a valós
illetke
az ind
lalkozo
tudósi
előház
indem
terjesz
ha a k
Luká
A
szerre
hogy a
Héderv
és hog
dott so
mindig
felilmu
nem vis
fel, hog
ran reg
ban tal
az arca
gulata
—
kártyáz
gam —
estig ki
Tov
ban, ab
el Rudi
végezte
ivott, ar
zakülden
És így r
már sug
ról, hog
grófi ba
és az ass
De
tovább é
nyelmüs
szeretett
zásu em
élet szolg
majd ves
keréke és
gével.
Ez a
Rudi má
hátha ott

Miniszeri tanácskozás.

A kormány tagjai ma délután tizenkét órakor miniszeri értekezletre gyűltek össze a pénzügyminisztériumban. A konferencia, amelyen *Wekerle* miniszterelnök elnöklése alatt a kormány minden tagja részt vett, délután két óráig tartott. Az értekezlet végén rövid időre bevonták a tanácskozásba *Teleszky* János pénzügyi államtitkár is. A konferencia után gróf *Apponyi* Albert az újságíróknak ezt mondta:

— Meg van minden, — jó kerékvágásban vannak az ügyek.

Wekerle miniszterelnök így nyilatkozott:

— Megvitattuk a tanácskozáson, hogy miként terjeszszük elő az indemnitási javaslatot, és azután mindenfélről tanácskoztunk.

Arra a kérdésre, hogy lesz-e királyi kézirat, *Wekerle* így felelt:

— Dehogyan lesz! Én nem tudom, honnan veszik ezeket a dolgokat. Szó se volt róla.

A miniszeri tanácskozásról a félhivatalos lap tudósítók részben ellentétes jelentéseket adtak ki. Így a „Bud. Tud.” szerint az értekezleten mindenekelőtt *Wekerle* Sándor miniszterelnök tájékoztatta miniszterétársait tegnapi bécsi kihallgatásának lefolyásáról. A kabinet tagjai azután a parlamenti helyzetet vitatták meg s megbeszélték az indemnitási és költségvetési javaslatnak a képviselőházban való előterjesztésével kapcsolatos kérdéseket. Több lapnak az a híre, hogy az indemnitási törvényjavaslatnak a képviselőházban való benyújtása alkalmából királyi kézirat alakjában, vagy a király megbízásából a miniszterelnök részéről királyi nyilatkozat fog tétetni, nem felel meg a valóságnak. Ezzel szemben a „Magy. Tud.” illetékes helyről értesül, a miniszeri értekezlet az indemnitás benyújtásának módjaival foglalkozott. Teljesen téves a lapoknak egy lap tudósító utján közölt az a híre, hogy a képviselőház pénteki ülésén a kormány nemcsak az indemnitást, de a jövő évi költségvetést is be-terjeszti, épp úgy téves az az értesülés is, mint ha a képviselőházhoz királyi kézirat érkeznék.

Lukács és Khuen-Héderváry meghívása.

A mai miniszeri tanácskozás után egyszerre elterjedt a politikai körökben az a hír, hogy a király *Lukács* Lászlót és gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt kihallgatásra hívta meg és hogy audienciáik pénteken lesznek. Ennek

dott soha. Ha kérdeztük a felesége után, mindig csak eldieskedett a szépségével, hogy felülmulja az összes nőket és hogy épp azért nem viszi emberek közé. Nekem csak az tűnt fel, hogy felhagyott a sétáival és igen gyakran reggel 9—10 óra tájban a város utcáiban találkoztam vele. Ilyenkor gyűrött volt az arca, vörös a szeme és nyomott a hangulata.

— Többet ittam a kelleténél és reggelig kártyáztam, ezért most nem jól érzem magam — védekezett előttem. — Sebaj, majd estig kipihenem a fáradságomat.

Tovább ment. Tudakoztam a mulatóban, ahol a tulajdonos panaszosan mondtatta el Rudi megváltozását. A munkáját még jól végezte ugyan, de utána leült kártyázni és ivott, amíg győzte. Alig voltak képesek hazaküldeni, hogy estére kipihenhesse magát. És így ment ez egész az őszig. A mulatóban már sugdostak a Rudi felesége viselt dolgairól, hogy napokig nem jár haza, mert egy grófi barátja van. Rudi az üres lakástól fél és az asszonynak szólni nem mer.

De azért Rudi nem panaszkodott. Ivott tovább és kártyázott szinte bődületes könnyelműséggel. Folyton nyert, pedig hogy szeretett volna veszíteni. Babonás gondolkodású ember volt, mint legtöbbször az éjjeli élet szolgálatában állóknak. — Azt hitte, ha majd veszít a kártyán, megfordul a szerelem kereké és szerencsésje, öröme lesz a feleségével.

Ez az öröm mind távolabb ment tőle. Rudi már a lóversenyekkel is próbálkozott; hátha ott sikerül majd pénzt vesztenie. Itt

a kettős meghívásnak történetét kitünően informált helyen így mondják el:

— *Wekerle* Sándor miniszterelnök tegnapi audienciáján bejelentette a királynak, hogy a kormány a törvény rendelkezésének megfelelően óhajtván, beterjeszti a képviselőházban az indemnitási javaslatot, azonban tekintettel arra, hogy a kormány lemondott állapotban van, nem tudja garantálni a javaslat elfogadását. A király erre kijelentette, hogy ebben az esetben ismét régi embereihez fordul és intézkedett, hogy a miniszterelnök magával vihesse a *Lukács* Lászlónak és gróf *Khuen-Héderváry* Károlynak szóló meghívókat. Hozzátette azonban még, hogy *Wekerle* beszélje meg még egyes miniszterétársaival a dolgot és ha megállapodásra jutnak aziránt, hogy a kooperáló pártokat az indemnitás elfogadására tudják bírni, eltekint az indemnitás kézbesítésétől és továbbra is velük tárgyal. A mai minisztertanácsban *Wekerle* előterjesztette a királyi üzenetét, amelyre *Kossuth* Ferenc kijelentette, hogy ő a maga részéről egyáltalában nem hajlandó pártját befolyásolni, amint a tegnapi intőbizottsági ülésen sem érvényesítette befolyását, és különösen nincs módjában biztosítani az indemnitás megszavazását. Gróf *Apponyi* Albert ugyan az ország érdekében szükségének tartotta az indemnitás megszavazását, azonban *Kossuth* utalva arra, hogy ő és a párt elérkezett az engedékenység végső határára és ha a király még most sem teljesíti minimumra redukált követeléseiket, ugy állásától való sürgős fölbontását kéri. A miniszeri értekezlet tehát ezzel végződött és *Wekerle* miniszterelnök azonnal telefonon jelentést tett a kabinetiroda utján a királynak, hogy az indemnitás megszavazását a kormány nem garantálja. Három órakor már itt volt Bécsből a távirati utasítás, hogy kézbesítse *Lukács* Lászlónak és gróf *Khuen-Héderváry* Károlynak az audienciára szóló meghívókat. Egyidejűleg *Lukács* László és gróf *Khuen-Héderváry* is kaptak távirati értesítést arról, hogy meghívást kapnak a királyhoz. Gróf *Khuen-Héderváry* Győr mel-

is nyert. Es az asszony már csak egyszer hetenként jött az urához, akkor is csak azért, hogy valami hazugsággal kimentse további elmaradását.

Egy napon aztán Rudi reggelig dolgozott, délig ivott és kártyázott és délután kihévíltlen ment a lóversenyre. Októberi hűvös nap volt. Rudinak végre sikerült vesztenie, nem pénzt, ő dehogyan, mindössze az egészségét veszítette el. Este már lázas volt, úgy vitték haza. Reggelre megjött a tüdőgyulladás és három nap alatt végzett vele.

Most, az év végének közeledtével jutott eszembe ez a szomorú történet. Szegény Rudi nem fogad többé vigyorgó arczzal a mulatóban. Pedig kár érte, mert derék, jóra való ember volt. Egyetlen hibája a rövidlátása volt a saját jövőjének megállapításánál.

Soha sem szabad az életkörülmön, működési határainkon kívül eső osztályokból házastársat vennünk. Ez föltétlenül megbeszülje magát. A gondolkodás eltérő volta, az életmód különfélelége, az egyéni tulajdonok merő ellentéte még hosszú évek során sem szűnik meg. Inkább lehet boldog két különfajú, de egy lélekben élő emberpár, mint hogy két külön felfogású lélekben élő, egy fajúhoz tartozó ember simuljon megelégedés sel egymáshoz. A kínai vagy japáni, tehát a sárga, sőt még a fekete néger is a fehér európaival jól megfér, ha egy működési körben találkoznak egymással. És gyűlöletes ellenség marad mindenba két más-más felfogásban nevelkedett egyén. Ezt bizonyítja a Rudi jegyzető esete is.

letti hédervári birtokán kapta meg az értesítést és oda küldték a miniszterelnökségről a meghívót is. *Lukács* László délután háromnegyed hat órakor a Nemzeti Társaskörben volt, amikor Nagy János-utcai lakására kézbesítették a meghívót, amiről őt a felesége telefonon értesítette. A Nemzeti Társaskörben, ahol igen sokan voltak, *Lukács* László megerősítette meghívásának hírét és azt mondta, hogy audienciája valószínűleg informatív jellegű lesz. Tudomása van arról, hogy gróf *Khuen-Héderváry* is kapott meghívót és holnap délután együtt utaznak Bécsbe.

A Kossuth-párt és az indemnitás.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt ma este öt órakor *Kossuth* Ferenc elnök-lésével értekezletet tartott. Az értekezleten részt vettek gróf *Apponyi* Albert miniszter, *Gál* Sándor, a képviselőház elnöke, *Désy* Zoltán, *Mezőssy* Béla és *Tóth* János államtitkárok, *Hoitsy* Pál, a párt ügyvezető alelnöke, *Barabás* Béla és *Sághy* Gyula alelnökök, *Zlinszky* István háznagy. A jegyzőkönyvet *Halász* Lajos vezette.

A jelölések.

Az értekezlet első tárgya volt a megüresedett bizottsági helyek betöltése. A kandidálást a jelölőbizottság ejtette meg. Elhatározták, hogy azokat, akik bizottsági tagságukról lemondottak, újból jelölik. Jelölték továbbá az üresedésben levő helyekre a bankbizottságba *Barthol* Györgyöt, *Nadányi* Károlyt, a bosznia-hercegovinai bizottságba *Halász* Lajost, *Petrogally* Oszkárt és *Barabás* Bélát, a Ház gazdasági bizottságába *Muzsa* Gyulát, a kivándorlási bizottságba *Barcs* Gusztávot és *Thoroczkay* Viktort, a könyvtári bizottságba *Irsay* Józsefet, a közgazdasági bizottságba *Lengyel* Zoltánt, a közlekedési bizottságba *Hódy* Gyulát, a közoktatásügyi bizottságba *Szabó* Károlyt, *Emberly* Árpádot és *Horthy* Bélát, a mentelmi bizottságba *Pap* Zoltánt, a munkásügyi bizottságba *Csemez* Istvánt és *Hirtenstein* Lajost, a napló bíráló bizottságba *Molnár* Ákost, az országos ipartanácsba *Tolnay* Lajost és *Barabás* Bélát, az országos közlekedési tanácsba *Reák* Ivánt és *Okolicsányi* Lászlót, az összeférhetlenségi állandó bizottságba gróf *Bethlen* Istvánt és *Szebeny* Antalt, a pénzügyi bizottságba *Ság* Manót, gróf *Balthy* Zsigmondot és *Szatmári* Mórt, a véderő bizottságba *Bernáth* Bélát és *Hammersberg* Lászlót, a zárszámadási bizottságba *Ság* Manót és az Erzsébet királyné szoborbizottságba gróf *Bethlen* Istvánt és *Bottlik* Istvánt. Ezenkívül jelölték a háznyi tisztségre *Zlinszky* Istvánt, a jegyzői állásokra pedig a volt jegyzőket.

Kossuth Ferenc elnök bejelentette, hogy az új párhelyiségbe szombaton költözhetnek át. Kérte a párt tagjait, hogy a képviselőház ülésén teljes számban legyenek jelen. Megjegyezte azt is, hogy a Házban való elhelyezkedés tekintetében a megválasztandó háznagy fog később intézkedni.

A napirend következő tárgya volt a pártnak állásfoglalása az indemnitásról szóló törvényjavaslatlaltal szemben.

Kossuth a helyzetről.

Kossuth Ferenc: T. értekezlet! Köztudomásu dolog, hogy a kormány hónapok előtt lemondott, lemondásának elfogadását és felmentését többszörszön szorgalmazta. Ugyancsak ismeretes az is, hogy a kormány lemondásának visszavonását ahhoz kö-tötte, hogy a felség elfogadja azokat a feltételeket, amelyek nélkül ez a kormány a közügyek vezetésére tovább vállalkozni nem akar. Minket tehát nem érhet az a vád, hogy késtünk a költségvetés beterjesztésével és késtünk az indemnitás kérdésével. (Igaz! Ugy van!) A költségvetés hónapok óta kész és régóta be lett volna terjeszthető. Ennek a tárgyalása azonban csakis teljes felelősséggel bíró kormány parlamenti vezetése alatt lett volna lehetséges. Az a tény tehát, hogy a költségvetés beterjesztetik, arra a gyanura adhatott volna alkalmat, hogy a kormány hivatalban kíván maradni. Ezzel — még pedig nagyon igazságtalanul — ugyis gyanúsitanak politikai ellenfeleink. Az indemnitást most a kormány azért terjeszti be, mert ezt az 1897. évi XX. t.-cz. 19-ik szakasza a leghatározottabban követeli és parancsolja: mi pedig törvénytörők nem akarunk lenni sem aktiv, sem lemondott állapotban. (Élénk helvesség.) Szorosan a törvényhez alkalmazkodva

és nehogy törvénytértséssel bárki is joggal megvádolhasson, terjeszti be a kormány az indennitást. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés.) Ennek elfogadása, vagy megtagadása természetesen a Házról függ. A Ház tanácskozásait szerintem ez a kormány nem irányíthatja, nem vezetheti, mert lemondott kormány, amely lemondását hónapok óta fentartja és sürgöti. Ezen rövid bevezető szavaimat azzal fejezem be, hogy az indennitás elfogadása, vagy visszavetése ne tétessék pártkérdéssé. (Élénk helyeslés.)

Bethlen határozati javaslata.

Eathlen István gróf: Véleményem szerint az indennitásnak akár megszavazása, akár megtagadása nagy hátrányokat járna. Ha a párt megtagadná az indennitást, akkor egy olyan helyzet állna elő, amely Magyarországon még nem volt. Mert ha beáll az exlex, akkor a kormány nem volna abban a helyzetben, hogy az adókat behajtsa és hogy fizetéseket teljesíthessen. Ez rendkívül súlyos állapot volna és ezt csak akkor szabadna előidézni, ha már semmi más reményesség és út nem kínálkozik arra, hogy a mai helyzetből kibontakozhassunk.

Az indennitás megszavazása éppen úgy nagy politikai hátrányokat és veszélyeket rejt magában. Eltekintve attól az esettől, hogyha az indennitást megszavazzuk, azt egy esetleg később kinevezendő kisebbségi kormány fordíthatja a maga hasznára, nincs kizárva az az esetbőség sem, hogy a mostani kormány a mai állapotában tovább tengődve kénytelen az ügyeket tovább vezetni. Ebben az esetben az indennitás megszavazásával módot és alkalmat nyújtanánk arra, hogy fentről a krízist tovább huzzák és soha annak végét ne szakítsák.

Szóval akár megadjuk, akár megtagadjuk az indennitást, mindkettő — nézetem szerint — ugy politikailag, mint alkotmányjogilag is esetleg súlyos következményekkel járhat. (Ugy van!)

En azt hiszem, itt van egy kivétező út. Az én felfogásom az: Mikor egy kormány benyújt egy javaslatot és egyúttal kijelenti, hogy csak azért nyújtotta be, mert törvényes kötelessége, de azt védelmezni nem kívánja, nem is védelmezheti, mert hiszen magára nézve a konzekvenziát annak megszavazásából vagy megtagadásából úgy sem vonhatja le, mert hiszen azokat már rég levonta, tehát a politikai felelősség teljes attribútumaival nem bír és nem bírhat, mert az ő helyzetére vonatkozólag semmiféle változás be nem állhat, akármit határoz a képviselőház, miután a kormány erre az álláspontra helyezkedik és erre az álláspontra kénytelen helyezkedni, akkor a mi feladatunk csak az lehet, hogy felhívjuk a korona figyelmét arra, hogy az indennitás csak akkor adható meg, ha az alkotmányos kormányzásnak összes, az alkotmányban körülírt feltételei megvannak. (Élénk helyeslés.)

Az az állapot, amely ma fennáll, alkotmányosnak nem nevezhető. (Ugy van! Az alkotmányban a megkerülése az, mikor egy kormányt, amely felmentését már egy felével ezéltől kérte, fel nem mentenek és állandóan az ügyek vezetésére kényszerítenek. (Ugy van!)

Ily körülmények között leghelyesebben úgy cselekszünk, ha azt mondjuk, hogy mi az indennitást egyáltalában addig nem tárgyaljuk, amíg a korona viselőjéhez oly tartalmu felirattal nem fordulunk, amely a koronát figyelmezteti a mai helyzet súlyos voltára. Amennyiben azonban 1910. január elsején túl is a mai helyzet állana fenn mégis, akkor azt tartom helyesnek, ha kimondanánk az országgyűlés már ma, hogy elvárja, hogy a kormány niakb utalványozásokat nem fog teljesíteni. (Helyeslés.)

Javaslatom a következő:

A képviselőház elismeri, hogy a kormánynak, bár lemondott állapotban, politikai felelősség nélkül tényleg az ügyeket vinni és így törvényjavaslatok benyújtására és parlamenti képviselődre nem lehet hivatva; de mivel felmentését nem tudta kellő időben elérni: az 1897:XX. t.-cz. 3. illetve 9. szakaszainak pozitív rendelkezése folytán mégis kötelessége volt a pénzügyi felhatalmazásról szóló javaslatot be-terjeszteni; nem is okolja a kormányt ezért a helyzetért, sőt elismeri, hogy a kormány mindent, ami hatalmában állott, megtett avégből, hogy ez a helyzet elő ne álljon.

Mindezek mellett a Ház akkor, amikor politikai felelősséggel működő kormány nincs, a pénzügyi felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot, mely a költségvetés apropriációját is tartalmazza, nem tartja tárgyalhatónak és a benyújtott törvényjavaslatot mindaddig, amíg parlamentáris kormány kinevezése nincs, érde-

mileg nem tárgyalja; hanem hódolatteljes feliratban sürgősen kéri öfelségét, hogy az utolsó órában parlamenti kormány kinevezése által a Házat alba a helyzetbe hozza, miszerint a pénzügyi folytonosságról gondoskodhassék. Amennyiben ennek daczára a mostani helyzet 1910. január 1-én még fennállana, elvárja a Ház attól a kormánytól, amely az ügyeket akkor tényleg vezet, hogy az állam hitelműveleteiből eredő fizetési kötelezettsége teljesítésén kívül minden újabb pénzügyi utalványozástól feltétlenül tartózkodni fog. (Élénk helyeslés.)

Az indennitás mellett.

Gróf Apponyi Albert: Tegnap részt vettem az intéző bizottság tanácskozásán. Mint akkor tettem, úgy ma is kötelességemnek tartom, hogy kifejezést adjak tisztelt barátomtól eltérő felfogásomnak. Ezt nem mint a kormány tagja teszem, mert a jelenlegi kormánynak politikai helyzetére teljesen irreleváns, hogy az indennitással mi történik. Ha a képviselőház elfogadná az indennitást, a kormány ezáltal nem tekinthetné magát reaktívnak, mivel akkor is ragaszkodnék felmentési kérelméhez és annak sürgetéséhez. Ha elvetné a Ház az indennitást, a kormány viszont akkor sem lehetne lemondottabb, mint amilyen lemondott most.

Mint egyszerű képviselő szólok a kérdéshez és mint ilyen, annak a meggyőződésemmek adok kifejezést, hogy amikor a kormány éppen ilyen neutrális helyzetben van, úgy hogy sem bizalmi, sem bizalmatlansági nyilvánulás az indennitás iránti határozathozatalban nem foglalhatik, akkor a képviselőház egyesgyedül azzal a problémával áll szemben, hogy a maga ténye által, t. i. az indennitás elvetése által elő akarja-e idézni azt a helyzetet, hogy január 1-én a pénzügyi kontinuitás meg legyen akasztva. Ez olyan súlyos felelősség, amelyet én, mint képviselő, a magam szavazatával nem tudnék előmozdítani. En azt a szempontot, hogy a képviselőház a maga szavazatával ne akasztja meg a pénzügyi gazdálkodás alkotmányos vezetésének kontinuitását, magasabbnak tartom annál az itt, Magyarországon meghonosodott felfogásnál, mely az indennitás megszavazását bizalmi kérdésnek tekinti. En tehát anélkül, hogy tovább immorálnék, kijelentem, hogy amennyiben a párt magáévá teszi tisztelt pártvezérünknek azt a nyilatkozatát, hogy a szavazást erről a kérdésről nem tekinti pártkérdésnek, én ezzel a szabadsággal abban az irányban élnék, hogy — ha egyáltalában az indennitás fellet szavazásra kerül a dolog — én mellette szavaznék.

Désy Zoltán államtitkár: Tisztelt értekezlet! Kérem hosszasan foglalkozom a kérdéssel, nemcsak a kérdés fontossága miatt, hanem saját helyzetemnél fogva is. Az önk bizalma folytán a pénzügyi államtitkári állást töltöm be. (Éljenzés.) A költségvetési jogról, az annak keretében követendő politikáról mindenkinek lehet különböző felfogása, a pénzügyi államtitkári azonban csak az lehet, amit a törvény és a törvény szellemében az alkotmányosság előír. Ez a szellem és maga a törvény pedig egyenesen azt parancsolja, hogy az indennitást a kormánynak nem benyújtani, hanem a törvény szavaival élve kérnie kell. Ha pedig a kormánynak ezt kérnie kell, úgy az őt támogató többségnek azt meg kell szavaznia. A függetlenségi párttal szemben foglaltam már állást ebben a kérdésben több alkalommal. Vagyok bátor utalni arra, hogy a költségvetés és a költségvetési jog nem az uralkodó érdekében lett kitalálva, hanem az uralkodó és a nemzetközi küzdelemben; a nemzetek részére lett megállapítva. (Általános élénk helyeslés.) Minden olyan momentum, amely ezt a költségvetési jogot kisebbiti, értékét leszállítja, ebben a soha meg nem szűnő küzdelemben, amely a szuverenitás birtokáért folyik a nemzet és uralkodó közt még ott is, ahol nemzeti uralkodó van a nemzetnek, de az abszolút hatalomra törekedő uralkodónak van hasznára. (Általános helyeslés.) Mert mi az egész kérdésnek technikája, mi a lényege? Az, hogy a költségvetési jog utján gyakorolja a nemzet befolyást a saját életére. Maga állapítja meg a teendőket és ezen a kereten túlmenő költségek nem enged meg. Ha belemegyünk, amint belemertünk abba, hogy költségvetés nélküli kormányzás létesíthetsek, ezzel keresztültörjük azt a nagy alapvet, hogy a nemzet életében nem szabad semminek sem történnie, amihez a nemzet törvényhozása hozzá nem járul és ha mi hónapokra, félévekre vagy évekre nyúló ex-lex kormányzásokat engedünk meg, majd fognak létesíteni évtizedekre terjedő és élénk tartják majd a példát, hogy akkor, amikor nem ellenzék, de többségre támaszkodó kormány voltunk, akkor is politikai, taktikai okokból nem szavaztuk meg az indennitást. Mert igaz ugyan, hogy a kormány lemondott, de az én

felfogásom szerint amíg a lemondott kormány a felmentését meg nem kapta, igenis felelősséggel tartozik. Nagyon kérem a tisztelt értekezletet, hogy ne méltóztassék a viszony megcseréléséből származó félreértés alapján itéletet alkotni. A kormány és az őt támogató többség között, amely többség hiszünk és állítjuk, hogy a nemzet többsége akaratának kifejezője, a bizalom nem ingott meg. Hiszen önk nap-nap után fényes tanujelét adják annak és épp úgy a többi pártok, hogy vezérükben megbíznak. A nemzet és az uralkodó közötti viszony van megzavarva. Ha a kormány ténykedései ellen lehet valakinek kifogása, akkor ez nem a nemzet, amely bizik a kormánynak, hanem az uralkodó, akinek akaratát az ország kormányzására nézve nincs összhangban a kormány akaratával.

En a költségvetési jognak a nemzeti életre való elvitáztatlan fontossága és a függetlenségi párt politikájának komolysága szempontjából arra kérem önöket, méltóztassanak az indennitást megszavazni. Nap nap után adunk kifejezést annak a kívánságunknak, hogy óhajtjuk a kormány felmentését. Ha van ennek valami útja, úgy ez az út az, hogy az indennitás legyen megszavazva, mert akadályt annak, hogy más kormány jöjjön. Hangoztatom: az indennitást az országnak adjuk meg, azért, hogy a nemzet határozatosan a maga sorsa felett, nem pedig mások. Amikor Bánffy alatt az első ex-lex beállott, én akkor az egész vonalon magamra nézve levontam a konzekvenziát, megszakítottam a kormányfólyat minden összeköttetést, visszautasítottam a dotációt, általában arra az álláspontra helyezkedtem, amelyre a nemzeti ellentállás a közelmúltban. Ha most megint ex-lex-állapot következne, most se lehet más álláspontra helyezkedni, mert nincs kétféle ex-lex. A költségvetési jog arra való, hogy a nemzet bizalmát bíró kormány jöjjön, de nem arra, hogy a nemzet bizalmát bíró kormányt kergessenek ex-lexbe. Sem alkotmányos, sem politikai szempontból nem tartom helyesnek, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést taktikai szempontból úgy kezeljük, mint a múltban elfoglalt álláspont megtagadását és azt lehessen ránk olvasni, hogy a válságos helyzetből nem igyekeztünk minden eszközzel kibontakozni. Mi óhajtjuk az elmentelt, meg kell tehát adnunk az eszközöket, hogy más jöjjön. Arra kérem a pártot, méltóztassék a kormánynak a törvény rendelkezéséből folyólag beterjesztett kérését teljesíteni.

Az indennitás ellen.

Hoitsy Pál: Tisztelt értekezlet! Noha feltétlen bizalommal viseltetem vezéreink iránt, egyáltalában nem vagyok abban a helyzetben, hogy a mai viszonyok között az indennitást megszavazzam. Ezzel magunk mozdítanók elő annak a lehetőségét, hogy akár egy darabont-kormány jöjjön, hogy tovább vigye az ügyeket. Az, hogy rövid időre kárk, rá nézve nem lehet mértékadó, mert hisz elvi kérdésről van szó. En egyetlenegy fillért sem adok olyan kormánynak, amely törvénytelen és így akar kormányozni. Másfelől kétségtelen, hogy ha egyszerűen elvetjük az indennitást, akkor újév után egyetlenegy állami hivatalnok sem kapja meg a fizetését. A bíróság tagjai, a gimnáziumi tanárok, a tanítók, az államvasutak százszernyi alkalmazottjai stb. fizetés nélkül kell, hogy tengődjenek, amivel bizony nyomorba döntetünk ezeket és ezeket. Számolnunk kell tehát azzal a felelősséggel, amely reánk hárul, számolnunk kell azzal a veszedelemmel, amely származnék abból, ha ily tiltó rendelkezés folytán az államadóságok kamatait sem lehetne fizetni. Ez a világ előtt tönkre tehetné egészen hitelünket, ép úgy, mint Törökországban akkor, amikor az államadóságok kamatait sem fizették. Mindennek elejét veszi az az indítvány, amelyet gróf Bethlen István nyújtott be, eszerint az államadóságok kamatait és a hivatalnokok fizetéseit a kormány folyósíthatná, de ennek alapján pl. a közös kiadásokhoz való hozzájárulásokat a kormány nem eszközölhetné. A magam részéről elfogadásra ajánlom gróf Bethlen indítványát.

Bethlen indítványát elfogadták.

Elnök Kossuth Ferenc szerint az indítvány-
nak utolsó mondata a szövegezés szempontjából
bizonyos módosításokat igényel és ezért, amennyi-
ben az értekezlet gróf Bethlen István indítványát
elvbén elfogadná, azt az indítványt tenné, hogy
e czélből szűkebbkörű szövegező bizottságot küldjön
ki az értekezlet.

Több felszólaló nem lévén, elnök felteszi a kér-
dést, mire az értekezlet elvbén elfogadja gróf Beth-
len István indítványát, azzal, hogy az utolsó mon-
dat szövegezésére nézve szűkebbkörű bizottság kül-
dessék ki.

Elnök indítványára a bizottság tagjaiul az ér-
tekezlet kiküldi gróf Bethlen Istvánt, Tóth János
és Mezössy Béla államtitkárokat és Hoitsy Pált,

a párt ügyvezető alelnökét. Elhatározza továbbá a párt, hogy a holnap délután öt órakor megtartandó értekezleten terjeszti elő a kitűzött bizottság az újból megszövegezett indítványt. Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

Az alkotmánypártkörből.

Az alkotmánypárt végrehajtó bizottsága ma este negyed 8 órakor Nagy Ferencnek, a párt másodelnökének elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vettek: a párt vezére, gróf Andrássy Gyula helyigminiszter, Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos miniszterek, Szerényi József, gróf Ladik János és Bolgár Ferenc államtitkárok, továbbá gróf Thoroczkai Miklós, gróf Semsey László, gróf Batthyány Lajos, Szivák Imre és Isselutz Győző. A végrehajtó bizottság ülése háromnegyed óra hosszat tartott. Az ülésen a végrehajtó-bizottság gróf Andrássy Gyulának, a párt vezérének előadása nyomán behatóan megvitatta a politikai helyzetet. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy a képviselőházban előreláthatólag történendő bizottsági tagsági és háznagyi választásokat megelőző napra pártértekezletet hív egybe.

A pártkörnek nagy társalgójában a végrehajtó-bizottság ülése után élénk megbeszélés tárgya volt a politikai helyzet és különösen a küszöbön álló parlamenti ülések prognózisa. Az eddigi intézkedések szerint a kormány a képviselőházban szombaton fogja benyújtani az indennitási javaslatot, melyet a pénzügyi bizottsághoz fognak utalni, úgy hogy azt a Ház szerdai ülésének napirendjére lehet majd kitűzni. Közben a szükséges választásokat fogja megjelteni a képviselőház. Hétfőre nincs ülés tervben. Nagy érdeklődéssel tekintenek Lukács László és gróf Khuen-Héderváry Károly kihallgatása elé: azt hiszik, hogy a kihallgatások után a politikai helyzet annyira fog tisztázódni, hogy a mai mindenképp tarthatatlan állapotnak nemsoká teljesen vége fog szakadni.

A Justh-párt bizakodik.

A Justh-párt Royal-klubjában ma este nagyon vegyes érzelmekkel fogadták Lukács László és gróf Khuen-Héderváry meghívásának hírére. Lukács László meghívása ugyan örömet keltezt, mert hiszen Lukács és Justh között megvan a teljes egyetértés, azonban gróf Khuen-Héderváry audienciája nem tetszett. Ugy suttomban még hozzájárulnának ahhoz, hogy a Lukács-Justh-kabinetben a granicsár is helyet kapjon, de azt már nem veszik jó néven, hogy ő is az első között van, akik a király elé járulnak. A pártban erősen bíznak abban, hogy Lukács László szombaton érintkezésbe lép Justh Gyulával és hogy ezután Justh kap meghívót a királyhoz. A jövő hét elejére várják ezt az audienciát. Erősen készülnek a holnapi értekezletre, amelyen megállapítják a párt jövőendő magatartását.

Csatlakozás a Kossuth-párthoz.

Füzesgyarmatról írják nekünk: A gyomai választókerülethez tartozó Füzesgyarmat község választói évi rendes közgyűlésre hívta össze a pártvezetőség. A gyűlés tárgyai között szerepelt egy levél felolvasása is, melyben a kerület képviselője iránti bizalom megrendelése foglaltatott. A választó polgárok, kik a mai áldatlan politikai fordulatot élénk figyelemmel kísérik — élvén a gyanupörrel — a szokottnál is nagyobb számmal vonultak fel a gyűlés megtartására. És itt kitűnt Füzesgyarmat minden egyes választópolgárának egészséges politikai érteke, tántoríthatatlan elhűsége és határtalan szeretete a függetlenségi elvnek legillútekesebb vezére, Kossuth Ferenc iránt. Egyhangú felkiáltással adott kifejezést azon felfogásnak, hogy nem hajlandó képviselőjét szemalomi harcában követni, olyan programnak — mely egy rövid esztendő leteltével ugyanis hatályát veszti — nem akar felülni, nem akarja magát birkanyáj módra egyik számadó keze alá a másiké alá csak úgy átolvasztani. Hanem tekintve a helyi vezetőség nehéz helyzetét — kiket már személyes barátság fűz a képviselőhöz — választja a közútat, nem akarja a választó polgárság erejét szétforzácsozni, nem kíván az országos párt testvérharozában, mely a politikai ellenfelek nagy örömeire szolgál csak, résztvenni, képviselőjétől a bizalmat határozottan megtagadja és ab-

ban a reményben helyezkedik várakozási álláspontra, hogy a szétszakadt nagy függetlenségi párt előbb-utóbb is belátja a téves taktikán alapuló pártbomlást s az óhajtott béke útjára lép.

Kossuth Ferenc levelezése.

Kossuth Ferenc tizenöt esztendőn keresztül volt elnöke a függetlenségi s negyvennyolcas pártnak. Tizenöt év alatt rendkívüli agitációt fejtett ki a párt eszméinek terjesztése és nagyrafejlesztése érdekében. Hogy milyen sikerrel, azt megmutatták a legutolsó általános választások. A függetlenségi pártot Kossuth Ferenc tette azzá, ami volt: az országgyűlés legnagyobb pártjává, kormányzó többséggé. Természetes, hogy ez a nagy agitáció nagyon kiterjedt levelezéssel és írásváltással járt. Kossuth Ferenc összegyűjtött minden szeletke papírost, csupa dokumentumát annak a nagy nehéz munkának, melyet elvégzett. A függetlenségi párt fejlődésének valóságos levéltára fejlődött így ki a Kossuth Ferenc és a Kossuth Ferenchez intézett levelekből. Ezeket a leveleket jó sokáig a Kossuth Ferenc lakásán őrizték, majd amikor a Royal-klubba átköltözött a párt, Kossuth pedig a Gresham-palotába huzakodott, az iratokat az új klubhelyiségben helyezték el.

Ennek az évnek a nyarán Kossuth Ferenc visszavittette az iratokat a lakására. Justh Gyula, amikor átvette a pártkör elnökségét s konstataulta, hogy ezek az iratok nincsenek a helyükön, Kossuth Ferencnél rekámalta őket azon a czímen, hogy azok a pártkör irattárába tartoznak. Kossuth Ferenc azonban — nagyon jogosan — megtagadta az iratok kiadását azzal az indoklással, hogy azok az ő iratai.

Igy áll most az ügy. Justhék oldaláról azonban most hajszát indítanak Kossuth ellen, azt a neveltséges vádat emelve, hogy Kossuth visszatartotta a pártkör iratait. Természetes, hogy ez a vád csak mosolygást kelt elfogulatlan emberek között s visszatetszést Justhék ellen, akik ilyen méltatlan hajszával és felesleges okvetetlenkedéssel egész bizonyosan eljárszék ebben az országban minden tisztességes ember szimpátiáját.

A horvátok és a képviselőház ülése.

Bécsből jelentik: A horvát-szerb koalíció tagjainak legnagyobb része a Friedjung-per alkalmából Bécsben időzvéen, közülük csak néhányan fognak pénteken a képviselőház ülésében megjelenni. A per kimenetele a koalíció politikai magatartásában semmiféle változást nem fog előidézni. Amennyiben a per további folyamán a koalíció egyik vagy másik tagjára nézve oly körülmények merülnek föl, melyek az illetőnek a koalícióban való megmaradását lehetetlenné tennék, az illető kénytelen lesz ebből a konzekvenziákat levonni. Ily eshetőséget a tárgyalás mostani menetére való tekintettel kizártnak tartanak. A koalíció tehát a mai összetételében együtt marad és folytatni fogja a küzdelmet együttesen úgy a magyar képviselőházban, mint Horvátországban, ha a kormány esetleg új választásokat rendelne el. A magyar képviselőházban a horvátok ellenezni fogják az indennitást, Horvátországban pedig együttesen fel fogják venni a küzdelmet úgy a bán kormánya, mint a Frank-párt ellen.

Justh és Kossuth.

Félhivatalosan jelentik: A mai lapok közlése szerint Justh Gyula egyik beszédében egyebek között azt állította volna, hogy az elmúlt év tavaszán Kossuth Ferenc a parlamentben bejelentette, hogy a kormány a gazdasági kiegyezést tétő alá hozta, a kvótát fölemelte, a közös bank szabadalmának 1917-ig való meghosszabbításához hozzájárult s hogy Kossuth Ferenc könyörgött Justh Gyulának, hogy ne állítson akadályt az ő érvényesülése útjába. Ezzel szemben a Magyar Tudósító illetékes helyről

nyert értesülés alapján megállapítja, hogy — amint azt a képviselőház naplói is bizonyítják — a vám- és kereskedelmi szerződés megkötését és a kvóta fölemelését a képviselőháznak nem Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter jelentette be, továbbá, hogy Kossuth Ferenc a bankszabadság meghosszabbításáról sem mint megtörtént tényről, sem mint szándékról soha a képviselőházban nem beszélt. Hogy a közös bank szabadalmának meghosszabbítása ellen és az önálló banknak 1911-ben való megvalósítása érdekében Kossuth Ferenc minő tevékenységet fejtett ki, arról tanuságot tehet az egész minisztertanács. Az az állítás pedig, hogy Kossuth Ferenc mint az általa vezetett és a képviselőház abszolút többségét alkotó pártnak vezére, akár Justh Gyulához, akár bárkihez a világon kérréssel vagy könyörgéssel fordult volna, hogy ne állítsanak akadályt az ő érvényesülése útjába, a megczafolásra sem érdemes és szinte lehetetlen, hogy Justh Gyulának ne ama nyilatkozatai közé tartozzék, amelyeket a lapok nem híven közltek.

A képviselőház elnöksége a királynál.

A képviselőház elnökségének tisztelő és bemutatkozó audienciája a királynál már hivatalosan meg lett állapítva és a királyi kabinetirodától nyert értesítés szerint a király a Ház elnökét és két alelnökét hétfőn, december 20-án egy órakor fogadja külön kihallgatáson. Gál Sándor, a képviselőház elnöke, Návay Lajos és Rakovszky István alelnökök vasárnap délután Bécsbe utaznak.

KÜLFÖLD.

A szerb hadügyminiszter a monarchia ellen.

A hadügyminiszter a költségvetési bizottság ülésén heves beszédet mondott Ausztria-Magyarország ellen. Kifejtette, hogy Szerbia sohasem juthat abba a helyzetbe, Ausztria politikai üzemelmei miatt, hogy fegyvertelen inézze el a konfliktust az osztrák-magyar monarchiával, éppen ezért legfőbb ideje, hogy a boszniai határon, a Száva és a Duna mentén minden stratégiai pontot megerősítsenek. A költségvetési bizottság megszavazta a hadügyminiszter valamennyi követelését. A honvédelmi bizottság ülésén harmincz magyarrangú tiszt is megjelent. Elhatározták, hogy a jövő hétfőn nagy népgyűlést tartanak, amelynek napirendje lesz: háboru Ausztria-Magyarország ellen. György herczeg ezer frankot adományozott a néphez intézendő kiáltvány ki nyomtatásának költségeire.

Róma polgármestere a racconigi-i találkozásról. Nathan, Róma város polgármestere ellen a közélet tanács antimonarchikus többsége heves támadást intézett, amiért résztvett a racconigi-i találkozásban. A polgármester, aki a közéleti tanács antimonarchikus többségének a bizalmából lett megválasztva, hosszabb beszédben igyekezett eljárását igazolni és részvételét azzal indokolta, hogy Oroszország Olaszország számára védelmet jelent más veszedelmek ellen, amivel különösen Ausztria-Magyarországra célezt.

A francia kulturharc. A dijoni püspök egyházmegyéje családapáinak egyesülését fölszóllította, hogy indítsanak pört több tanító és tanítónő ellen, akik kiutasítottak több gyermeket az iskolából, mert nem akarták forgatni az epizkopátus által megtiltott iskolai könyveket. A Le Peuple Français pénzügyűjtést indított, hogy ama tanulóknak, akik az epizkopátus által megtiltott könyveket nem használták és akiket ezért az iskolából kizártak, emlékérmét adjon, amelynek egyik oldala d'Arc Johannát ábrázolja, a másik oldalán pedig Hiszek Istenben mondás legyen.

Anglia és a német invázió. Haldane másodállamtitkár Tranentben (Skótszág) egy gyűlésen kérdésre válaszolva kijelentette: nem hiszi, hogy Németországnak a legesélyesebb szándéka volna Angliát megtámadni. A németek barátságos egyetértésben akarnak élni Angliával, biztosíthatja azonban a kérdésközlőket, hogy szárazon tartják puskaporukat.

Ferrogás Nikaraguában. Newyorkból jelentik, hogy egész Nikaragua izgalomban van. Zelaya mindenfelé vadolják. Híre jár, hogy a mexikói követ utleveleit akarja követelni, mert

nem kapott kielégítő felvilágosításokat. A nép nyíltan követeli az Egyesült-Államok intervenczióját. A villamos világítás amerikai konzesszionáriusa azzal fenyeget, hogy Managua villamos világítását megszünteti, ha 109.000 pezot tevő számláját szerda délig ki nem egyenliti. Nem valószínű, hogy ezt a követelést teljesíteni fogják.

Az osztrák parlament válsága.

— A szláv unió obstruál. —

Budapest, december 15.

Még tegnap este Bécsből olyan hírek érkeztek, amelyek a békereményekkel kecsgették. Ma mint derős égből a villám csapott le a szláv unió obstrukciójára. Nem kevesebb, mint harminczhat sürgősségi indítvány fekszik ma a Reichsrath asztalán, ami teljesen kizárja annak a lehetőségét, hogy a Bienerth-kormány megzavazzák a költségvetési provizóriumot. A helyzetnek ezt a hirtelen fordulását az osztrák képviselőházban elterjedt hírek szerint az okozta, hogy a kormány nem akart belemenni a kabinetnek oly módon való rekonstrukciójába, mint ahogyan azt a szláv unió kívánta. Tegnap az ifjú-csehek szónoka azt mondta, hogy a szláv unió a paritás alapján óhajtja megvalósítani a kabinet rekonstrukcióját, mert csak így képzelhető el a parlament békéje. A Bienerth-kormány ugyan a béke érdekében belement volna a rekonstrukcióba, de csak a költségvetési provizórium megszavazása után. Ezzel szemben a szláv unió követelte a kabinet rögtön rekonstrukcióját, a már említett alapon. Miután erre nézve a szláv unió nem kapott garanciát, parlamenti bizottsága ma *tíz szóval hat ellenében az obstrukció folytatását határozta el.* Azok közt, kik az obstrukció folytatása mellett szavaztak, van *Schuster* képviselő is, aki csak pár nap előtt a képviselőházban tartott beszédében így nyilatkozott: „Mi nem tudunk semmiféle obstrukcióról és semmit sem kérünk.”

Eddig még nem kaptunk pozitív hírt arról, hogy a szláv unió obstrukciójával szemben a kormány mire határozta magát. Különböző kombinációkkal szemben Bécsből jelentik, hogy a képviselőház ülése közben Patten elnök szalonjában a dolgozni akaró pártok elnökei tanácskozást tartottak s kivétel nélkül azt kívánták, hogy a képviselőház maradjon együtt és szakadatlanul ülésezzen, hogy ily módon törjék le az obstrukciót. Hír szerint a dolgozni akaró pártok megtették minden előkészületet, hogy állandóan elegendő képviselő legyen jelen és a folytatlagos ülést határozatképesség címén se lehessen berekesztetni. Az elnök ily értelemben utasításokat adott a képviselőház hivatalnokainak is. Nagyon valószínű, hogy még ezzel a folytonos üléssel sem lehet letörni az obstrukciót, mert a szláv pártok minduntalan újabb sürgős indítványokat fognak benyújtani és a kormány el van tökéltve arra, hogy ha a viszonyok karácsonyig nem javulnak, elnapolja a házat és január elején feloszlattja a parlamentet. Ma este nagy tüntetés volt. Körülbelül 5000 szociáldemokrata munkás a parlament elé vonult és lármásan abczugolta Bienerth miniszterelnököt és az agráriusokat. A tüntetés előre be volt jelentve és a rendőrség elcinte nem adta meg az engedélyt, mikor azonban a szociáldemokrata képviselők kezességét vállalták, hogy zavargás nem lesz, a rendőrség megadta az engedélyt. Nyolczszáz gyalogos és lovasrendőr vonult ki, de nem volt ok a beavatkozásra, mert a tüntetők békésen szíjjel-oslottak.

A német nemzeti szövetség pártelnökei, valamint a szociáldemokrata és keresztény-szociálista pártok, a lengyel klub és az uniolatina elnökei ma délután megjelentek a miniszterelnöknél és kijelentették, hogy hozzájárulnak ahhoz a tervhez, amely szerint a szláv obstrukció leküzdésére egyelőre permanens ülés vétessék tervbe, amely az obstrukció befejeztéig, esetleg 6 hónap 31-éig tarthat. A

dolgozni akaró pártok elfogadták a pártelnököknek e határozati javaslatát és rendező bizottságot küldtek ki, amely az üléseken való részvétel sorrendjét fogja megállapítani és számontartani.

Parlamenti körökből még a következőket jelentik: A kormányhoz közel álló parlamenti körökben a szláv unió váratlan elhatározása, hogy újból obstruálni fog, valamint harminczhat sürgősségi indítványnak ma történt előterjesztése, amelyek megakadályozzák az állami szükségletek elintézését, nagy meglepetést és megdöbbenést keltett. Az első pillanatban azt hitték, hogy nyomban föl fogják oszlatni a képviselőházat. Esti órákban azonban híre terjedt, hogy csak elnapolják. Azt, hogy báró Bienerth miniszterelnök és a szláv unió közt a béke jölessen létre, teljesen lehetetlenné vált. A kormánynak nincs kompakt többsége és azok a pártok, amelyek ma még kifelé a kormány mellett foglalnak állást: a keresztény szociálisták, a német szabadelvéiek és a szociáldemokraták, nem képesek ama ismét egyesült szláv unió obstrukcióját belátható időben leküzdni. A Bienerth-miniszterium egy év leforgása alatt már háromszor le kellett hogy mondjon arról a kísérletéről, hogy parlamenti uton kormányozzon. Csaknem úgy látszik, mintha meg volna immár a bizonyíték arra, hogy az általános választói jog képviselőháza távolról sem az a használható parlamenti gépezet, amelynek a korona tanácsosai remélték. Minden esetre áll az, hogy Bienerth báró miniszterelnök azokat az udvari köröket, amelyek az általános választói joggal szemben foglaltak állást, azzal, hogy a képviselőházat működésén kívül helyezi, egyáltalán nem kedvelte el. Az, hogy Ausztriában módosításuk az általános választói jogot, ma kizártnak tekinthető, de osztrák parlamenti körökben azt hiszik, hogy Magyarországon majd értékesíteni fogják az általános választói jog parlamentjével Ausztriában tett tapasztalatokat.

Hogy vajjon az osztrák parlamentet elnapolják-e vagy feloszlattják, azt még ma eldöntik. Sok tekintet a nyomban való feloszlattás ellen volt, mert a kormányhoz közel álló pártok irtóznak a nagy munkától és az új választások nagy költségeitől. A képviselőház rendszer működési tartama csak 1911-ben ér véget. Érdekes, hogy azokat a híreket, amelyek ma későn este a képviselőház folyosóin elterjedtek, és amelyek Khuen-Héderváry grófnak ő felségéhez való meghívásáról szóltak, nyomban összefüggésbe hozták az osztrák képviselőházban beállott fordulatról.

A képviselőház üléséről a következő tudósítást kaptuk:

A ház ma a házi fenyíték megszüntetésére vonatkozó rutén sürgős javaslatot tárgyalta, melyet rövid vita után elvetett.

Pernerstorfer alelnök aztán jelentette, hogy több sürgős indítvány érkezett. Első ezek közül *Kollar* képviselő, a Prágában sürgősen felállítandó állatorvosi főiskola tárgyában. *Kollar* indokolta indítványa sürgősségét. Délután fél 3 órakor az elnök az ülést egy órára fel akarta függesztetni, hogy a képviselőknél lehetővé tegye a részvételt *Harrach* gróf temetésén. *Seitz* képviselő kijelentette, hogy a jelenlegi helyzetben lehetetlen ily szünetet tartani. Az ülés felfüggesztésére vonatkozó javaslatot 179 szavazattal 96 ellenében elutasítják. *Kollar* képviselő erre folytatja beszédét. Több óra hosszáig tartó beszédében okolta meg sürgős javaslatát.

Éjjel 12 órakor *Kollar* képviselő arra kéri az elnököt, hogy engedje meg, hogy néhány percre beszédét félbeszakítsa és a teremből eltávozzék, azután majd folytatja beszédét. Pattaj elnök engedélyezi a szokásos öt percz szünetet, kijelenti azonban, hogy elvárja a szónoktól, hogy figyelembe veszi és beszédével gyorsan végez. Öt percz szünet után az ülést ismét megnyitották. Szóelő megköszömi az elnöknek, hogy megengedte beszéde félbeszakítását, majd azután cseh nyelven tovább beszélt.

Oroszország és Japán.

Budapest, december 15.

A pétervári hivatalos távirati ügynökség ma váratlanul egy kommunikét tesz közzé arról, hogy Oroszország és Japán közt a viszony a lehető legjobb, s hogy egyáltalán semmi olyan momentum nincs, mely a békét Oroszország és Japán közt veszélyeztetné.

Mint a villám hat ez a kommuniké, s nem egészen bizonyos, hogy nem fogja-e éppen az ellenkező hatását elérni annak, amit akart.

Kétségtelen, hogy Pétervár politikai körében egy idő óta másról sem beszéltek, minő arról, hogy Oroszország és Japán közt nem sokára megint háborúra fog kerülni a dolog. A politikai klubokban is, a szalonokban, magasrangú állami hivatalokban, az orosz duna palotájának társalgójában, a vendéglőkben és az utcán ez volt a beszédtema. Senki sem tudott semmi pozitívot. Senki sem tudta megmondani, hogy ezek a határozatlanul kóválygó hírek minő pozitívumon alapulnak, de azért a pétervári sajtó is folyton háborút jósolt. A ma megjelent hivatalos kommunikében végre a kormány is tudomást vesz arról, hogy aggodalommal van eltelve az egész orosz közvélemény. Az utóbbi időben — mondja a kommuniké — a sajtóban feltűnő idegesség vehető észre, amelyet az Oroszország és Japánország között állítólag készülő újabb konfliktus híre idéz elő. A távoli keletről szóló nyugtalanító jelentések töltik meg a lapokat és ez a nyugtalanokodás, sajnos, szélesebb üzleti körökben is terjed. E hírek hatása különösen a távoli Keleten lévő határvidékeinken vehető észre, ahol a társadalomban, a kormányzat képviselőit sem kivéve, a Japánországgal való új háború elkerülhetlenségéről táplált mély meggyőződés hatása alatt a nyugtalanság oly fokra hágott, hogy a magánosok vállalkozó kedvére is érezteti hatását és a vállalkozókat arra készíti, hogy a kormányközvegekhez felvilágosításért forduljanak, vajjon a forgalomban lévő hírek valók-e és vajjon a távoli Keleten a kereskedelmi és iparvállalatok számíthatnak-e a béke megőrzésére. Mikor már hivatalosan bevallanak annyit, hogy az orosz közvéleményt ennyire izgatja a kérdés, s hogy Kelet-Ázsiában még a kormány képviselői is küszöbön állónak tartanak egy újabb orosz-japán háborút, akkor elképzelhető mindenki, hogy minő izgalom az, ami a közvéleményt elfogta, s akkor nem lehet eléggé kemény szavakkal elítélni az orosz kormányt, mely oly hosszú ideig várakozott arra, hogy megnyugvást teremtsen.

Az orosz sajtó nagyon igyekezett megnyugtani a közvéleményt, s napról-napra fejtette, hogy semmi ok nincs a háborúra, de nem hisznek a lapoknak. Sőt a lapoknak megnyugtató cikkei még inkább gyanút keltettek. Mert tényleg nagy dolgok történnek Kelet-Ázsiában, amelyek az egész orosz közvélemény figyelmére méltók, de nem olyan értelemben, mint ahogy azt ez a közvélemény a háborútól való félelmében teszi.

Az kétségtelen ugyanis, hogy Oroszország és Japán közt tárgyalások folynak. *Itó* herceg, akit nemrég egy fanatikus kóreai megölt, ezeknek a tárgyalásoknak folytatására utazott Karbinba. A tárgyalások ugyan egyelőre nem vezettek eredményre, de azért egyáltalán nem fenyeget a helyzet azzal, hogy a vitában Oroszország és Japán ismét a fegyvert fogja bíról felhívni. Ezt a mai hivatalos orosz kommuniké is konstatálja. A császári kormány — mondja a kommuniké — kategorikusan kijelenti, hogy Oroszország és Japánország bármilyen bonyodalmaról szóló hírek jelenleg teljesen alaptalanok. A legutóbbi háború óta eltelt négy esztendő a császári kormány fölhasználta nemzetközi egyezmények egész sorának megkötésére, amelyeknek az volt a céljuk, hogy az ellenségeskedés nyomait, amelyeket a háború fönhagyott, eltöröljék és a két állam közötti politikai és gazdasági viszony békés fejlődését megkönnyítsék. Ebből a szempontból a kereskedelmi szerződés és hajózási konvenczió kívül különös jelentőségű az 1907. évi politikai egyezmény, amelynek az a célja, hogy a két hatalom kölcsönösen biztosítsa a

távo
beli
kéts
des-
zet
japá
ame
igye
nyál
sem
volt.
kező
amel
utaz
nyug
hame
sités
ban
való
merü
podás

hogy
mely
seit.
tároz
mara
a hel
hábor

tett e
nyugt
meg,
fokoz
lépett
Enne
oros
lom r
nálta
léphei
megy.

L
mány
közvé
kalanc
mány
az, ha
politik
a nyu
utakon
a meg
kocan

Az őr
nöklet
vallás-
tést in
minisz
által
arrat
hittani
már ar
esetben
élni. A
felterj
gór. ké
ból, me
a világ

közös
és *Kac*
tott, a
vel kap
foglalás
got kül
készítik
testület
csak a
a polgá
Tévéssy

A z
VI., E

távolsági Keleten területi birtokai és szerződésbeli jogai érinthetlenségét. Ezek az aktusok kétségkívül hozzájárulnak ahhoz, hogy a Csendes-óceán partjain az általános politikai helyzet állandóságát emeljék. Különösen az orosz-japán viszony teljesen nélkülözi azt a jelleget, amelyet néhány újság annak tulajdonítani igyekszik és Oroszország és Japánország viszonyában az 1907. évi egyezmény megkötése óta semmiféle komoly surlódás vagy félreértés nem volt. Ugy a külügyminiszterhez közvetlenül érkező jelentések, valamint azok a benyomások, amelyeket a pénzügyminiszter legutóbbi ázsiai utazása alkalmával szerzett, nemcsak semmi nyugtalanító körülményeket nem tartalmaznak, hanem ellenkezőleg, megengedi annak megértesítését, hogy Japánországhoz való viszonyukban teljes kölcsönös előzékenység és az arra való készség vehető észre, hogy az összes fölmerülő kérdések békés és barátságos megállapodás útján rendeztessenek.

Ez annyira komoly és annyira határozott, hogy szinte szózatlan az orosz kormánytól, mely szereti misztikus ködbe borítani jelentéseit. Nem emléksziük hosszú idő óta ilyen határozott és őszinte orosz beszédre, s hatása nem maradhat el sem Oroszországban, sem azokon a helyeken, amelyeket egy újabb orosz-japán háború első sorban érintene.

És mindenesetre bűnös mulasztást követett el az orosz kormány azzal, hogy ezt a megnyugtató kijelentést már régebben nem tette meg, hanem hagyta az izgalmat napról-napra fokozódni, a helyett, hogy mindjárt erélyesen lépett volna fel a hamis hírekkel szemben. Ennek magyarázata csakis az lehet, hogy az orosz kormány szívesen látta az orosz társadalom nyugtalanodását, mert ezt arra használta fel, hogy túlzott katonai követelésekkel léphessen föl, s ezekre a дума bejegyzését megnyerve.

De lehetett egyéb célja is az orosz kormánynak. Az orosz-japán háború óta az orosz közvélemény az egész kelet-ázsiai politikát csak kalandor-politikának tartja, s így az orosz kormányra nézve nem is volt olyan megvetendő az, ha a közvélemény figyelmét ismét az ázsiai politikára irányíthatja. S így meglehet, hogy a nyugtalanító híreket ebből a célból kerülő utakon maga az orosz kormány terjesztette, s a megnyugtató kommuniké kiadásával szándékosan késelt addig, míg a célját el nem érte.

EGYHÁZAK.

— (Román gör. kel. érseki konzisztorium.)

Az érseki konzisztorium Metianu metropolita elnökele által tartott ülésében elhatározta, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intéz amaz újabb rendelete ellen, melyben a miniszter, a kongresszusi határozatoknak a király által történt megsemmisítését tudomásul adva, arra utasítja a román gör. kel. egyházat, hogy a hittanítás nyelvére vonatkozó rendelkezését most már annál inkább tegyen eleget, minthogy ellenében a törvényben biztosított retorziókkal fog elni. A konzisztorium a miniszterhez intézendő felterjesztésben ki fogja fejtetni, hogy a román gör. kel. egyház nem engedhet régi álláspontjából, mert a hittanítás tisztán egyházi ügy, melybe a világi hatóságoknak nem lehet beleszólásuk.

— (A Deák-téri magyar és német egyházak) közös képviselőtestülete Zsigmondy Jenő felügyelő és Kacziány János esperes elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjén a Deák-tér rendezésével kapcsolatos kisajátítások ügyében való állásfoglalás szerepelt. Mindkét egyház külön bizottságot küldött ki, amelyek együttes tanácskozásokban készítik elő az ügyet. A döntést a közös képviselőtestület véleményezése fogja megelőzni. Ugyancsak a képviselőtestület ülésén tette le az esküt a polgári iskolához rendes tanárrá megválasztott Tévegy Dalma.

Az „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A Friedjung-pör.

Budapest, december 15.

A Friedjung-pör mai tárgyalásán Markovicnak, a Slovensky Jug elnökének a kihallgatását folytatták. A kihallgatás nem nélkülözte az izgalmas incidenseket. Friedjung, a védők többször szenvedélyes szóváltásba kerültek a tanuval, úgy, hogy az elnöknek kellett a tárgyalás rendjét megóvni. A pörben való tanuskodásra Szerbiából ismét hatan jelentkeztek, köztük *Spalajkovic miniszteri osztályfőnök is.*

A tárgyalást holnap folytatják s *Masaryk* tanut fogják kihallgatni.

Tovább is Markovic.

A Friedjung-per tárgyalásának mai hatodik napján folytatták *Markovic* Bozsónak, a Slovensky Jug elnökének kihallgatását. A tárgyalás elején az elnök átnyújt *Markovic* tanunak egy szerb táviratot, amely a törvényszékhez érkezett *Plute* aláírással *Markovic* részére.

Friedjung felkiált: Ez az összeköttetés igazán nagyon érdekes!

Ezután folytatódott keresztkérdéseket intéznek *Markovic*hoz, akinek szavahihetőségét *Friedjung* kétségbevonja, ami arra indítja *Harpner* ügyvédet, hogy a tanu részére védelmet kérjen az elnöktől.

Benedikt védő a többi között kérdezi: Szokásos önkéntel Belgrádban, hogy olvasócsarnokokban bombákat helyeznek el, amelyek arra vannak számlva, hogy a montenegrói fejedelmet a levegőbe röpítsék?

A tanu megtagadja a választ. *Friedjung* konstatálja, hogy *Markovic* brosurája hamis adatokkal telt pamflett.

A brosurát felolvassák. *Friedjung* *Markovic*esal szemben konstatálja, hogy a brosurára arra a felszólításra konkludál, hogy Bosznia annexiójára háborúval kell felelni.

Markovic kijelenti, hogy a brosurával tárgyalagos képet akart nyújtani a szerb hangulatról és tájékoztatni akarta az európai közvéleményt.

Tanu ezután egy esküdt kívánságára leírja a Slovensky Jug helyiségeit.

Több esküdt *Markovic* Bozsó tanuhoz különböző kérdéseket intéz, különösen arról, hogy azzal a kijelentésével, amely szerint elsősorban tanár és másodsorban politikus, hogyan egyeztetheti össze, hogy tisztán egy becsületsértési perben való vallomás céljából időt és pénzt áldoz, nem is szólva arról, hogy ha a jegyzőkönyvek tartalma bizonyulna, az azokban neki jutó szerep szerb hazafias szempontból megtisztelő lehetne.

Markovic erre azt válaszolja, hogy ha minden igaz volna, úgy a vádlókkal szemben hangzatosított állítások vádakat tartalmaznának hazája ellen, amelyeket az igazság érdekében úgy saját nevében, mint honfitársai nevében vissza kell utasítania. *Massaryk* tanárhoz való viszonya tekintetében azt mondja tanu, hogy *Massaryk* nála informálódott a „Slovensky Jug” fennállásáról és céljáról.

Egy esküdt azon kérdésére, hogy tanu miért nem tartotta kötelességének a zágrábi perben is tanuskodni, holott ott is a per folyamán, épp úgy, mint az ítéletben gyakran említették a „Slovensky Jug” nevet, — tanu azzal válaszol, hogy mióta ő a „Slovensky Jug” elnöke, a klub semmiféle összeköttetésben nem állott a zágrábi perrel.

Ezután drámai jelenet következett. *Markovic* egy hozzá intézett kérdésre kijelenti, hogy a Slovensky Jugot 1907 júniusban különválasztották a diákegylettől.

Friedjung izgatottan felugrik: Miért nem mondta ezt elő eddig? Miért hallgatta el!

Benedikt dr. (a legnagyobb izgatottsággal): A védő dolga lesz beszédében kimutatni, hogy a tanu összes állításai mind hamisak voltak. Én magam nem álalom kijelenteni, hogy én őt alattomos, hamis tanunak tartom.

Friedjung ezután is folyton közbekiált, mire az elnök figyelmezteti, hogy türtöztesse magát és hagyja abba a félbeszakításokat.

Dr. Benedikt. Mindenekelőtt formaliter kijelentem, hogy a tanu vallomása hamis. (Nevetés a panaszosoknál.) Ha az ember a teljes igazságot akarja megmondani, akkor nem kell ilyen alattomos állításokkal előállania, hogy azt a látszatot keltse, mintha igazat beszélne.

Dr. Harpner hosszú beszédben figyelmezteti *Markovic*ot, hogy ha nem mondja meg az igazat, azonnal letartóztatják és így szól:

— Legmaradjon ön mellett, hogy az október 20-án és 21-én főléve tanuvallomások adatai az ő személyét illetőleg, nem felelnek meg a valóságnak.

Markovic (erős hangon): Hazugság az egész. Én ezen a napon Berlinben voltam.

Dr. Harpner: Tanu ur, itt fog ön maradni, bárha a letartóztatás veszedelme fenyegeti, amíg megjön a válasz, hogy ön ezen a napon csakugyan Berlinben volt-e.

Markovic: Itt maradok és rendelkezéseimre fogok állani a bíróságnak.

A Supilo-ügy.

Harpner *Massaryk* szerepét ismerteti, aki csak mint szláv ember, a panaszosok érdekében járt el és ismételtelen kéri tanukép való kihallgatását.

Benedikt védő ehhez hozzájárul. *Kienböck* védő azonban ellenzi. *Benedikt* védő ismét kéri a zágrábi hazaárulási pörben hozott ítélet felolvasását. Rövid szünet után

Benedikt védő kérdezi *Markovic* tanutól, vajon tud-e arról, hogy a Slovensky Jug című lapnak az annexió után megjelent első számában vörös betűkkel ez a cím volt nyomtatva: *Fel a szent háborúra Ausztria ellen!* — és hogy a cikkben az foglaltatott, hogy a szerb királyság szerbjeihez csatlakozni fognak a három-egy királyságban élő szerbek is.

Tanu azt feleli, hogy a külsőségekre nem emlékszik, a tartalomra igen. A tolmács felolvassa ezután a zágrábi pör jegyzőkönyvének azon részét, amelyek *Budiszavlyevic* naplójának megtalálására vonatkoznak, amelyben szó van arról, hogy milyen információi vannak *Pribicevic* Milánnak a Slovensky Jugban levő bombákról. Erre élénk vita támad az u. u. forradalmi statutumról, amely a zágrábi pörben nagy szerepet játszott.

Elnök kérdezi tanutól, vajjon hallott-e arról, hogy a Slovensky Jug helyiségeiben, bombákat találtak.

Tanu: Legelőször a Nasztics röpíratából értesültem erről.

Az elnök sűrűn félbeszakítja és figyelmezteti, hogy nem engedje meg, hogy támadja a zágrábi ügyességet. Azután kihirdeti az elnök azt a törvényszéki határozatot, hogy *Massaryk* professzor tanukihallgatását megengedik.

Gróf *Szapáry* László levélben mentette ki magát, amiért nem jöhet és azt a kijelentést tette, hogy *Supilo*val személyesen sohasem érintkezett, de bizonyos arról és az a véleménye ma is, hogy a kormányzás gyakran kisebb összegekkel segítette *Supilo* lapját.

Supilo az utóbbi kijelentést tévesnek mondja és kijelenti, hogy sem ő, sem lapja sohasem kapott egy krajczárt sem a kormányzóságtól.

Rode, *Supilo* ügyvédje, indítványozza, hogy a törvényszék eziránt intézzen kérdést a fiumei kormányzósághoz.

Benedikt védő azt indítványozza, hogy újból hallgassák ki *Drotka* tanut, míg *Rode* azt indítványozza, hogy gróf *Szapáry*t Budapesten hallgassák ki egy ottani törvényszék által.

A tárgyalást ezután holnapra halasztják, amikor *Massaryk* tanut fogják kihallgatni.

Hajsza Chlumetzky ellen.

Dr. Lisicár Matija a „Pokret” című zágrábi újságban különös világitásban mutatja be *Supilo* leleplezőjének, báró *Chlumetzky*nek az egyéniségét és az alábbiakért őt terheli természetesen minden felelősség.

Báró *Chlumetzky* — írja — képzettség, hivatottság és vagyon nélkül — egyetlen tőkéje, amellyel rendelkezett, atyjának tekintélye volt — jött Dalmáciába és karrierjét egy denuncziációval kezdte, amely kezdetben sok port vort fel, de később közneveltség közepette ért véget, egy magasállású személyiségnek *Chlumetzky*ről mondott következő ítéletével: un homme distraquee.

Chlumetzky ugyanis közeledni próbált *Dávid*, akkori dalmáciai kormányzó feleségéhez, aki csakhamar rájött, hogy miféle emberre áll szemben és formálisan elkergette őt a maga közeléből. Erre *Chlumetzky* denuncziálta az asszonyt s a férjét, valamint *Nardellit*, a mai dalmáciai helytartót, hogy a montenegrói fejedelemmel együtt összeesküvést szőnek a monarchia ellen s a fejedelm követivel öszjöveteleket tartanak. Bécsben eleinte hitelt adtak a dolognak, vizsgálatot indítottak Dalmáciában s az ügy elaludt. *Nardelli*, dacára *Chlumetzky* denuncziálásának, elnyerte állását, amely csak olyan embernek juthat, aki az udvar teljes bizalmát élvezi.

Báró *Chlumetzky*, atyja nevének varázsa segítségével beforakodott gróf *Kaboga* házába *Dubrovnik*ba s a gróf feleségével beutazgatta a világot, ameddig az asszony pénzből tartott. Midőn a sze-

rencsétlen nő, akit házassági ígérettel ámitott, férjétől elválva, megszerezte Rómában a házassági engedelmet, a csábító egyszerűen faképnél hagyta s ugyszólván hivatásszerűen atyja kegyelméből élve, egy, dusszagdag horvát földesur leánvának kezdett udvarolni, aki Bécsben volt férjnél.

A „Pokret“ cikke azt mondja, hogy a család nevét és teljes predikátumát alkalomadtán meg is fogja nevezni, mert ma — így írja — amidőn immár késhegyig folyik ez az alattomos küzdelem, nevetséges volna egy család tekintélyét óvni, amelynek tagja nem óvja azt.

Élet és halál közt.

— Lipót király állapota. —

Budapest, december 15.

Lipót király állapotáról ma még aggasztóbb hírek érkeznek. Tegnap, az operáció után reményteljesebb volt a hangulat, ma azonban megint nagyon pesszimistikusan ítélik meg a helyzetet. Az orvosok állandó permanenciában vannak s az a vélemény, hogy valószínűleg új operációra lesz szükség, az öreg király meggyengült szervezete azonban aligha bírná ki az operációt. Brüsszelben tehát kétszen vannak a legrosszabbra, bár az orvosok azt mondják, hogy közvetlen életveszedelem esete ezidő szerint még nem forog fenn.

Azok a hírek, amelyek a király és két lánya kibéküléséről szóltak, merő tévedésnek bizonyultak. Lujza hercegnő még ezidő szerint is Budapesten tartózkodik, Stefánia megérkezett Brüsszelbe, de nem engedték a király elé. Lipót halálos ágyán is konok szívvel tartja a haragot.

Mai hireink ezek:

A király állapota.

Megbízható közlések szerint a király állapota még mindig aggasztó. A műtét csak felületes volt és mindössze tízenöt percig tartott. Bevágtak a vakbélbe, hogy a betegnek enyhülést szerezzenek, de a bébénulás okát nem kutathatták ki és nem távolíthatták el. Attól tartanak, hogy a király, aki beteg ége alatt eddig egy kis portói boron kívül más táplálékot nem vett magához, végelegyengülésben fog elpusztulni. Depage tanárnak ma nyilatkozni kell arról, hogy a dugulás okát megszüntetheti-e? A király a műtét után egy kis folyékony tápszert kapott.

Régenség.

Brüsszelben senki sem áltatja magát többé arra nézve, hogy a király életét meg lehet menteni. Lipót király belenyugodott az elkerülhetlenbe, és tekintettel reménytelen állapotára, kérdéses, hogy bele fog-e egyezni abba, hogy rajta a második műtétet végrehajtsák? Megható jelenet volt, amikor a király tegnap este könyezve aláírta a szenátus által elfogadott katonai reformot, mert határozott kívánsága volt, hogy nevét ezzel a fontos reformmal összekösse. Ha a király meghal, egyelőre a kormány fogja átvenni a régensséget, mindaddig, míg a trónörökös a temetés után, a parlament előtt az esküt az alkotmányra le nem teszi.

A király a sikerrel végrehajtott kolotomia után jobban érzi magát, de a betegség azonban olyan természetű, hogy teljes gyógyulásról a legjobb esetben sem lehet szó. A legkiválóbb kezelő-orvosok tapasztalatai szerint nincs kizárva, hogy az eféle betegek a kolotomia után jobban érzik magukat, gyógyulás azonban csak a baj okának, a súlyosan megbetegedett vakbélnek műtét után való elávolítása után következhetik be. De hogy a király agg korára és az angyesere zavarai által elgyengített szervezetre való tekintettel ez lehetséges lesz-e, még nagyon kétséges?

Ugy hallatszik, a királyon tegnap végrehajtott műtét csak részleges volt, és ma, vagy holnap újabb műtétet fognak végezni.

Ujabb, délutáni órákról keltezett táviratok Brüsszelből ezeket jelentik:

Tekintettel a király egy régi bélbajára,

attól tartanak, hogy a tegnap végrehajtott operáció eredménye nem felel meg az orvosok várakozásának. Ennek czézára, amíg komplikációk nem állanak be, közvetlen életveszély nem áll fenn. Az orvosok rendeletére ez idő szerint a b'massageet alkalmazzák.

A laekeni kastélyban az orvosok ma délután konziliumot tartottak. Thiriár tanár, aki a palotát két nap óta nem hagyta el, permanenciában marad. Ugy látszik, hogy a király állapota komoly. A legközelebbi bulletint csak este hat órákor adják ki.

A brüsszeli udvarnál nyomasztó a hangulat s várják a katasztrófát, mert az orvosi műtét csak enyhítette ugyan a király fájdalmait, de a veszedelem nem hátrította el.

A király és leányai.

Klementina hercegnő és a flandriai grófnő, valamint a király egész környezete eredménytelenül fáradoztak, hogy a királyt két leánya, Lujza és Stefánia hercegnőket illetőleg más hangulatra bírják. Arra kérték a királyt, hogy legalább halálos ágyán nyújtsa kezét békülésre a két hercegnőnek, de a király hajthatatlan maradt és az összes békítési kísérletekre határozott nem-mel válaszolt.

Lónyay Stefánia grófné ma Gagern bárónő és titkára kíséretében a keleti expressvonattal Brüsszelbe érkezett és a vasutról az özvegy flandriai grófnénak, a király sógornőjének palotájába hajtatott. A grófnét a pályaudvaron összegyűlt tömeg lelkesen üdvözölte és Terlingen tábornok fogadta.

Lujza hercegnő egy újságíró előtt elmondta, hogy három nap előtt táviratot intézett a király magántitkárához, kérve, hogy eszközölje ki a királynál, hogy őt betegágyánál fogadja.

Táviratomra huszonnégy óra múlva válaszoltak, — mondotta a hercegnő — és pedig két táviratban. Az egyik távirat lakonikusan közölte, hogy a műtét küszöbön van, a másik pedig azt, hogy a műtét sikerült. Kérdésemre nem kaptam választ. Erre én újabb táviratot intéztem a titkárhoz, amelyben örömmel fejeztem ki azon, hogy a király túl van minden veszélyen és remélem, hogy kérésemet közölni fogják a királylyal. Erre a táviratomra nem kaptam választ.

Brüsszelben Jascar ügyvéd, Lujza hercegnő képviselője érvényesítette kliense örökösödési jogát. A király három gyermeke, mint köteles részt a király vagyonának háromnegyedrészt igényelheti, egy negyedrészt azonban a király megvonhatja tőlük.

Az „Angol királynő szálló“-ban nvert értesülésünk szerint Lujza hercegnő ez idő szerint még Budapesten tartózkodik és elutazására ezidőig semmiféle előkészületeket nem tett, ami azt bizonyítja, hogy a hercegnő Brüsszelből semmiféle biztató jelentést nem kapott.

Gróf Lónyay Elemérné dr. Flederer útján tudatta az udvarral, hogy nem a saját jószántából jött Brüsszelbe, hanem a trónörökös pár és a flandriai grófnő hívta. Kész elfelejteni a történeteket és nem akar anyagi igényeket támasztani atyjával szemben, de morális joga, hogy láthassa atyját halálos ágyán. Lónyay grófnő nagy súlyt helyez arra, hogy ne bánjanak vele a brüsszeli udvarnál úgy, mint nővérével, Lujza hercegasszonnyal, akivel ő nem is érintkezik.

Lujza hercegasszony aligha fog Brüsszelbe menni, mert értésére adták, hogy nem lehet atyjához bemenni. Állítólag maga a király megmondta Klementina hercegnőnek, hogy semmi szín alatt sem akarja látni Lujza hercegnőt. A király óvatosan megtett minden rendelkezést, nehogy halála után másik két leánya a köteles részen túl igényt támaszthasson a hátrahagyott vagyonra.

A király apa lett.

Vaughan bárónő a műtét előtt és a műtét után is a király mellett volt. Lipót királyt különben néhány hét előtt újabb apai örömek érték, mert Vaughan bárónőnek, aki most 35 éves és akinek eddig két fiugyermeke volt, leánya született, amit eddig titokban tartottak.

Legujabb hírek.

Vaughan bárónő, hogy a király halála után ne tegye ki magát kellemtelenségeknek,

a királytól származó okmányokat, ékszereket és egyéb ingóságokat abból a kis palotából, amely egy folyosóval összeköttetésben van a királyi kastélylyal, elvitette franciaországi birtokára.

Mihelyt Lónyay Elemérné grófnő Brüsszelbe érkezett, értesítette báró Gefinet-t, a király meghitt emberét, hogy Brüsszelben van s arra kérte, járjon közbe, hogy atyja még ma fogadja. Nemsokára azután a grófnénak megírték, hogy az orvosok nem engedik a látogatást, mert a király állapota válságos és attól félnek, hogy az izgalom megártana neki. Állítólag maga a király üzentette ezt leányának az orvosok tudtán kívül, hiszen Albert herceg, Klementina hercegnő, a flandriai grófnő és Vaughan bárónő ma is többször volt a király betegágyánál, anélkül, hogy a látogatás megártott volna, tehát kétségtelen, hogy a király nem akarta maga elé bocsátani gróf Lónyay Elemérné. A király csak órákig élhet Annjira elgyöngült, hogy második operációról szó sem lehet, sőt a kezelőorvosok nem is mernek a műtétre vállalkozni, noha sürgős volna.

A tegnapi műtét alkalmával Depage tanár egy kanült vezetett be a vastagbélbe és így nyitotta meg azt. Az orvosok a szívgyengeség miatt nem merték hosszasan narkozisban tartani a királyt s így az operáció csak felületen volt. Most meg kell várni, vajjon a béldugulás megismétlődik-e, ami három napon belül fog mutatkozni. A király egy kereveten fekszik. Tegnap éjjelkor elhozták a királynak a hivatalos lapot, amelyen a nyomdafesték még meg sem száradt. Ebben a számban közölte a Moniteur a szenátus által éppen megszavazott törvényjavaslatot a hadsereg reformjáról. A király párnákkal föltámasztatta magát és ülve írta alá a törvényt.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Főjegyzőválasztás Tiszalökön. Tiszalök nagyközségben ma folyt le a főjegyzőválasztás, amelyen Szőke Péter rakamazi adóügyi jegyzőt választották meg főjegyzővé. Az új főjegyző előkelő szerepet vitt Szabolcs megye társadalmi életében s amennyire sajnálják a rakamaziak Szőke Péter távozását, annyira örvendének Tiszalökön, hogy a főjegyzői állást ilyen érdemes férfiival töltötték be.

Sárosvármegye közigazgatási bizottsága tárgyalta a kassa-oderbergi vasutnak a menetrend hiányaira és a budapest—kassa—eperjesi közvetlen kocsira vonatkozólag érkezett választát. A bizottság tudomásul vette, hogy a vasut az új nyári menetrendben a Budapestre Oderbergbe éjjel induló és a Budapestre reggel érkező gyorsított személyvonatokhoz Eperjesről és Eperjesre a kívánt csatlakozásokat föltétlenül, a közvetlen kocsit pedig az esetre adja meg, ha chez az államasutak hozzájárulnak.

TÁVIRATOK.

Korea bekebelezése.

Berlin, december 15. (Saját tudósítónktól.) A Vossische Zeitung közli, hogy beavatott diplomáciai körökben Koreának Japán által való bekebelezését küszöbön állónak tartják.

Aehrenthal berlini látogatása.

Berlin, december 15. (Saját tudósítónktól.) Gróf Aehrenthal külügyminiszter berlini látogatása februárra marad.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		decz. 14.	decz. 13.	decz. 15.
Buza	helyben	125½	126½	127½
	decemberre	122½	122½	122
Tengeri	decemberre	71¼	71¼	71¼
	májusra	73¼	72	73¼
Chicago.				
Buza	decemberre	113	113½	112½
Tengeri	decz.	62½	64½	61¼

UIDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: Csütörtök, december 16. — Róm. kath. és prot.: Albina. — Görög-orosz: decz. 1. Szofoniasz. — Zsidó: Tab. 4. — A nap kel reggel 7 óra 43 perczkor, nyugszik este 4 óra 8 perczkor. — A hold kel délelőtt 10 óra 57 perczkor, nyugszik este 7 óra 34 perczkor.

A pénzügyi államtitkár fogad 12—2-ig.
A közoktatási államtitkár fogad 12—2-ig.
A Petőfi Ház (ereklyemúzeum.) Nyitva naponta, vasár és ünnepnapokon is, 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Magyarok bejövetele, Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — A Műesernök téli tárlata. Nyitva 9—3-ig és 5—11-ig. Este katonazenehangverseny. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon téli kiállítása. Nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. — Konek Ida gyűjteményes kiállítása Kmetty-utca 24. szám alatti műtermében. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Olgyay-kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj nincs. — A Művészeti kiállítás (Váci-utca 9. szám.) Nyitva 9—8 óráig. Belépődíj 1 korona. — Művész az Uránia Kigó-téri szalonjában. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum állattár 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — A Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquinumi Múzeum egész nap. — A Ráth György Múzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és taneszköztár 9—12-ig és 3—6-ig.

József főherceg szemléje. József főherceg ma szemlélet tartott az esztergomi barakkfaluban gyakorlatozó honvédség felett és a tábor tüzetesen megvizsgálta. A szemle után Esztergomban a Magyar-Király-szállóban a főherceg a tisztikarral együtt ebédelt, majd azután Budapestre utazott vissza.

Új kamarások. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király tolnai gróf *Festetics* Sándor 15 sz. dragonos ezredbeli hadnagynak, verőzei gróf *Pejacsevich* Elemér követségi attasénak, báró *Schöbennig* Ferencz földbirtokos, a cs. kir. Landwehr nyilvántartásában álló hadnagynak és nagyrábi és nagyselmeczi *Rakovszky* Egon 6. ez. drag. ezredbeli hadnagynak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

Bajor herceg a királlyal. A király ma délelőtt *Rupprecht* bajor herceget, aki ma reggel Münchenből odaérkezett, kihallgatáson fogadta. *Rupprecht* herceg a bajor királyi család nevében közönyt mondott a Károly Tivadar herceg haála alkalmából nyilvántartott részvétért. Egy félóra a kihallgatás után a király a 13-ik bajor gyalogezred egyenruhájában az Imperial-szállóhoz hatatott és leadta névjegyet *Rupprecht* hercegnél.

József főherceg iskolaparancsnok. A budapesti I. honvéd-kerületi tiszti iskola parancsnokivá a honvédség főparancsnoka *József* főherceg vezérőrnagyot nevezte ki. A kinevezés nagy örömet okozott a tanári kar meg a hallgatók körében, ami a legszebb nyitka annak, a szeretettel teljes ragaszkodásnak, melylyel a magyar honvédség tisztikara a főherceg személye iránt viselkedik. A főherceg november 12-én jelent meg először az iskolában s mindjárt bement a harszásai órára, ahol *Unterlaender* Lajos őrnagy érdekes előadását nagy figyelemmel hallgatta végig. A hallgatók ünnepies bemutatkozása november 16-án történt. E célból a tisztek teljes díszben a tanteremben gyülekeztek. Midőn a főherceg iskola-segéd-tisztjével, *Petrík* István főhadnaggyal a terembe lépett, a távozó parancsnok, *Ferenczy* Béla tábornok üdvözölte őt az iskola nevében: ezután a tisztek egyenként bemutatkoztak. A főherceg mindenkivel nyájasan kezelt fogott, majd ékesen szóló magyarsággal hosszabb beszédet mondott, melyben a hallgatók legfőbb feladatát a szabályzatoknak mélyreható tanulmányozását tüzte ki. Kijelentette, hogy e cél elérésére a hallgatóktól kitartó szorgalmat és jóakaratot kíván, viszont számíthatnak a hallgatók az ő legmesszebbmenő jóindulatú támogatására. Rendkívül megragadta a hallgatókat a gyönyörű beszéd, különösen pedig az a része, melyben a maga részére a tisztikar bizalmát kérte.

Rálöttek Nákó Sándor vonatára. Fiuméből jelentik, hogy tegnap este a Budapest felé haladó gyorsvonatra Susákon rálöttek; a golyó a hálókocsi egyik fülkéjébe repült, de nem sértett meg senkit. Mivel gróf *Nákó* Sándor utazott el Fiuméből, azt hiszik, hogy ő *elene akartak merényletet elkövetni*. Az esetről Ogulinban jegyzőkönyvet vettek föl, és megindították a vizsgálatot.

Átvették a „Parseval“-t. A hadügyi vezetőség tegnap délelőtt hivatalosan átvette az osztrák motorlégelhajózási társaság által felépített és ismételt kipróbált „Parseval“-típusú katonai légelhajót. A tegnap délelőtt megtartott harmadik és szerződés szerinti utolsó próbafelkészítés szintén sikerült. Az időjárás kissé hűvös volt ugyan, de egyébként nagyon kedvező. A légelhajó legelőször kisebb felderítő utat végzett, amelyen *Cassinone* vezérigazgató is résztvett. Kilenc óra után, amikor az idő egészen kitisztult, magassági próbafelkészítést végeztek. A légelhajó csónakjában *Kiefer* főmérnök, *Berlepsz* báró főhadnagy és *Porsche* igazgató foglaltak helyet. Ezenkívül 250 kilogramm ballasztot és különböző felszerelési tárgyakat helyeztek el a csónakban. A légelhajó *Fischhammer* fölött czirkálva esigafordulatokkal emelkedett a magasba. 10 óra harminczöt perczkor az alantállók észrevették, hogy az első ballasztot ledobták a légelhajóról. Az automobilon elhozott ballasztban megtalálták a jelentést, amely szerint a légelhajó a tenger színe feletti 1150 méter magasságot elérte. A légelhajó ezután másfél óráig czirkált ebben a magasságban és 12 óra 5 perczkor ismét simán leereszkedett a csarnok fölé. A légelhajón a felszállás után semmiféle elmozdítás nem volt tapasztalható és az időközben megérkezett *Hinterstoischer* kapitány a legnagyobb meglepetéssel fejezte ki *Casigliani* kereskedelmi tanácsos előtt.

Szell Farkas meghalt. Szell Farkas, a debreceni királyi ítélőtábla nyugalmazott elnöke, meghalt Budapestben 65 éves korában. Vele a magyar jogászvilágnak egyik legjelesebb tagja s a magyar történettudomány egyik régi lelkes művelője hunyt el, aki nemcsak Debreczenben, hanem országoszte köztisztviselőben állott. Három évvel ezelőtt vonult nyugalomba, ekkor Budapestre költözött s azóta a fővárosban élt. Elhunytáról táviratilag értesítették vejét, a debreceni polgárrá lett *Kubelik* Ján világhírű hegedűművészt s feleségét *Szell* Mariannát, aki az elhunytak leánya volt. Szell Farkas halála mély részvétet keltett Debreczenben. Szell Farkas 1844-ben született Hódmezővásárhelyen, ahol atyja, Szell Sámuel ref. lelkész volt. Anyja, Bessenyei Klára, a nagy Bessenyei György családjából való volt. Irodalmi légkörben nevelkedett föl s már családja körében magába szívta a tudományok és a nemzeti irodalom iránti szeretetet. Szell Farkas jogot végzett s a bírói pályára lépett. Főiskolai karczagi járásbíróvá lett, ahonnan a budapesti kir. ítélőtáblához neveztek ki. 1891-ben pedig a debreceni kir. tábla elnöke lett. Ifjú kora óta nagy előszeretettel foglalkozott történettudományokkal s két derék munkát is írt jeles ösőről, Bessenyei György testőr, íróról, s magáról a Bessenyei-családról.

Munkások kizárása. Körülbelül két hét előtt történt, hogy a Budapesti Fegyver- és Gépgyár igazgatósága és az esztergályos munkások között harezra került a dolog: Mintegy ötven esztergályos szolidaritást vállalt egyik társával, akit a gyárvezetőség elbocsájított a gyár kötelekéből. Minthogy az igazgatóság az illetőt sehogy sem akarta megtartani a munkában, inkább kizárta azokat is, akik vele szolidaritást vállaltak. Ötvenegy vasesztergályos vesztette el így a kenyerét, akik viszont az esztergályos műhelyt bojkott alá helyezték. Így állt az ügy szerdáiig. Kedden este a gyárigazgatóság falragaszon főlészlötta a gyár munkásait, hogy szerdán reggel már ne jöjjenek munkára, mert az üzemet bizonytalan időre megszüntette. Ez a rendelkezés a gyár összes munkásait — számszerint 1400-at — érinti, akik munkánkül maradtak. A kizártak a szerdai napon falragaszon fordultak Erzsébetfalva lakosságához, ahol a kizárás meglehetősen megdöbbenést keltett. E falragaszon leírták a harez okát. A kizárt munkások esütörtökön délután nyilvános gyűlést tartanak az erzsébetfalvai Munkásokthonban, amikor is megbeszélnek a további teendőket.

Blériot Konstantinápolyban. Megirtuk, hogy Blériot nagy reklámmal előkészített vasárnapi felszállása szerencsétlenül végződött. Tudósítónk részletes jelentése szerint Blériot néhány másodpercznyi repülés után a tulságosan erős szél ellen nem tudván küzdeni, kénytelen volt elhagyni a felszállás helyét, az egyedüli helyet az egész környéken, ahol az aeroplán simán, baj nélkül érhet földet. A szél a környező völgy felé sodorta, melyet úgy ellepnek a szorosban egymás mellett épített házak, hogy még utczáknak is alig engednek helyet. Fenn a levőben felfordítással fenyegető szélroham, lenn a völgyben csak háztetők és háztetők és semmi rét, semmi sima hely. Van-e kétségbeesett helyzet az aviator számára? Talán egyetlenegy parányi kert van a háztömegek között. Alig nagyobb, mint az aeroplán. Éppen hogy elfér benne. És Blériot ide került Páratlan hidegvérének, lélekjelenlétének vagy fenomenális szerencsésének — amely soha sem hagyta cserben — volt-e az eredménye ez a csodálatos esés, ki tudja? Blériot-t jelenleg a francia kórházban ápolják, ő még nem nyilatkozott, így senki bizonyosat nem tud a kert körülvevő házak lakói mondták el a kérdezősködésekre, hogy a lezuhanó „ballon“ a ház összes ablakait kiverte, egyik szárnya a ház erkélyét erősen surolta, ezért esőkkent az esés ereje. A szerencsétlenség oka: az erős szél és a teljesen alkalmatlan hely voltak. A kis kertben most is összezúzva fekszik a diadalmas gép. Favázának darabjai átszakították az eltört szárnyak vásznát, propellerje ketőtört, úgy látszik, csak a motor maradt sértetlen. Ugy terül el, egyik része a másikra dobova, összeomló rendetlenségben, mint egy halálra sebezett sas. Amire Mme Blériot, félholtan a rettenetes aggodalomtól a szomoru romokhoz érkezett, Blériot-t már elszállították egy közelben levő gyógyszerháza, ahol az első segélyt nyújtották neki. Innen hordszéken vitték a francia kórházba. Egy abbé szívessége folytán tudósítónk bejutott a kórházba, ahol egy apúca a következő felvilágosítást adta:

— Az orvosok megvizsgálták Blériot-t, csak az oldalán sérült meg, bekötötték, állapota nem veszélyes. De aggasztóbb híreknek is akadtak szavahihető terjesztők.

Ezek szerint Blériot belső vérzést kapott és állapota korántsem olyan megnyugtató, mint ahogy a hivatalos jelentések mondják. — Blériot ma (hétfőn) délelőtt még mindig a kórházban van, felesége az éjjelt mellette töltötte. A közönség, mely előtt Blériot felszállt, inkább szíves, tarka volt, mint fényes. Vagy tizezer ember lehetett a tribünökön belül. De a szomszédos házak tetőin csak úgy hemzsegett az ingyen publikum. A szultán sátora üres maradt. Az udvar egyáltalában nem, a diplomáciai kar és hadsereg pedig igen gyengén képviseltette magát. A felszállásnak tehát nem volt semmi hivatalos jellege.

Kilencz tengerész megfagyott. Megrendítő és pártját ritkító tragédia játszódott le — mint egy Newyorkból érkezett kábelátvitrat jelenti — az Erie-tavon. Hajósok egy dereglyét találtak, amelyen *kilencz ember ült megfagyva*. Szakállukról jégcsapok csingtek alá, ruháik pedig jégkéreggel voltak bevonva. A kis járművet bevitték a pennsylvaniai Erie kikötőbe és ott, amikor azt jobban szemügyre vették, megállapították, hogy a dereglyén még egy tizedik utas volt, mert annak a jármű fenekén az összes ruháit megtalálták. Valószínű, hogy a kormánynál ült, s amidőn társaitól beszédjére nem kapott feleletet, megőrült, ruháit ledobálta magáról és úgy ugrott bele a hullámokba. A kilencz áldozat egy gözösnek a legényeségi állományához tartozott, amely gözös az Erie-tavat gyakran bejárta, s amely a legutóbbi hetekben beállott viharok idején nyomtalanul eltűnt harminczhárom főnyi legénységével és egy csomó utassal.

Sikkasztó számvevő. Czebe László mező-turi városi számvevő ma a szolnoki kir. ügyészségnél jelentkezett és bejelentette, hogy a hivatalos pénzekből 2500 koronát sikkasztott. Czebet le tartóztatták. A vármegye alispánja hivatali rovincsolást rendelt el.

— **Polgármester, aki pénzt hamisít.** Nem a legjobb kezekre volt bízva Graniti szicíliai város polgárainak az ügye. Palermóból érkezett jelentések szerint Diego Cutrufelli nevű polgármester ugyanis hosszú idő óta pénzhamisítással foglalkozott, de csak most jöttek rá a dolgra. Szicília lakosságát a legutóbbi időben egy hamisító banda elárasztotta hamis 100 lírás bankjegyekkel és a hatóságok minden igyekezete kárba veszett, hogy a hamisítók nyomára juthasson. Időnkint sikerült ugyan egyiket-másikat elfogni, amikor a hamis bankjegyeket akarták forgalomba hozni, a letartóztatott hamisítónak azonban azonnal segítségére sietett Graniti polgármestere, aki a rajtakapott embernek a legfényesebb erkölcsi bizonyítványokat állított ki és személyesen is sikra szállt a rendőrség „ostobasága” folytán börtönbe került „ártatlan” polgár érdekében, akinek azonnali szabadon bocsátását rendszerint ki is eszközölte. Cutrufellinek a mindenkori vádlottak érdekében kifejtett lázas buzgalma azonban végre is felkeltek a rendőrség gyanúját és erről jelentést is tett a kormánynak, amelynek időközben az is tudomására jutott, hogy a bankjegyhamisító műhelynek valahol Graniti közelében, egy földalatti barlangban kell lennie. A kormány erre Palermóból katonaságot küldött Graniti környékére, hogy kutassák fel a kérdéses barlangot. A banda és a lakosság gyanakodásának megszüntetésére a hatóságok azt híresztelték, hogy Castro, a hírhedt szicíliai briganti, aki csak nemrég gyilkolta meg Graniti egyik vagyonos polgárát, Ferrarit, Amerikába való szökése előtt a városka közelében rejtette el zsákmányát és a carabinieri most ezt kutatják. A katonák azután lapátokkal és ásókkal felszerelve napokig kutatták a környéket. A lakosság nagy érdeklődéssel kísérte ezeket a munkálatokat, amelyeket a városi tanács tagjai is végignézték. Amikor azután a katonák kutatásai során ahhoz a helyhez közeltek, ahol a bankjegyhamisítók barlangja volt, a tanács tagjai egyenként szökődni kezdtek a nézőközönség soraiból, míg a visszamaradt tanácsadókat a rendőrség most már éborebb figyelemmel kísérte. A katonák munkáját siker koronázta. Az egyik hegyoldal lejtőjén ugyanis egy hatalmas márványtömböt találtak és ennek elhengerítése után ráakadtak a rejtetek bejáratára. A barlangban valóságos laboratórium volt. A vögyiszerek és savak egész raktárát találták ott. Egy másik barlangfülkében a bankjegysajtó volt elhelyezve a hozzávaló edzett rézlemezekkel, szóval a hivatásos bankjegyhamisítás minden kellékével. Egy kisebb fülkében pedig ötszáz ezer líra értékű pompásan sikerült bankjegyutánzatra akadtak, amely már a forgalombahozatalra volt előkészítve. A felfedezés után a carabinieri Graniti számos előkelő polgárát, köztük első sorban a polgármestert is letartóztatták.

— **Iskolai alapítvány.** Löffler Jakab fakereskedő hétfőn délelőtt megjelent Varjassy Lajos aradi polgármesternél és tudomására hozta, hogy hetvenedik születésnapja alkalmából 10.000 koronás alapítványt tesz a felsőkereskedelmi iskolának, amelynek kamatai szegénysorsu, kitünő előmeneteli tanulóknak megjutalmazására szolgáljanak. Az évi négyszáz korona kamatból két egyenként kétszáz koronás ösztöndíj alakítandó, amelyeket a tanártestület javaslatára a kereskedelmi iskola felügyelő-bizottsága ítéljen oda az arra érdemes tanulóknak. Az ösztöndíjak Löffler Jakab kívánására már ebben az évben kiosztatnak. Miután a kamat a tanév végéig csak kétszáz koronát tesz ki, Löffler az alapítványon kívül, amelyet korona járadékokban helyeztél el, még kétszáz koronát adott át a polgármesternek, aki a város nevében köszönetet mondott az alapítóknak.

— **Összegett gyermek.** Izsákon Kovács János tanyai lakos három éves kislánya a konyhában játszódva, belesett a földön lévő forró vízzel telt üstbe. Mire a gyermeket észrevették, teljesen összegett. A szülők ellen vizsgálatot indítottak.

— **Vásároljunk a karácsonyi ünnepek előtt.** A kereskedői körökben évről-évre megismétlődnek a panaszok amiatt, hogy a vevőközönség a karácsonyi vásárlásokat, a karácsonyestét megelőző egy-két napon, sőt csak az utolsó órákban eszközöli. A karácsonyi üzleti forgalomnak ez az aránylag rövid időben való torlódása az összes érdekeltre nézve hátrányos. A vevők tömege nem tudja az üzleti zürzavarban a kellő kiválasztást eszközölni, a kereskedők és a kiszolgáló személyzet pedig minden igyekeztük dacára rendszerint nem képesek a vevőket az általuk kívánt figyelemmel kiszolgálni. Ez okból az üzleti körök képviselő budapesti kereskedelmi- és iparkamara felkéri a t. vevőközönséget, hogy a karácsonyi vásárlásokat kellő időbeosztással jó előre a karácsonyest előtt eszközölje. Idejekorán való vásárlásaival és a karácsonyi beszerzések időbeli szétosztásával a vevőközönség a maga részéről is hozzájárulhat ahhoz, hogy a karácsony előtti napok üzleti torlódása ne járjon azokkal a közismert bajokkal, amelyek évek óta ugye az üzletlajdosok hátrányát, mint a vevők kényelmetlenségét és nem utolsósorban a kereskedelmi alkalmazottak testi és idegleti kimerültségét eredményezik.

— **Özönvízelőtti állat.** Hagenbeck nemrégiben könyvet adott ki, amelyben megemlékezik egy óriási állatszörnyetegről. A leírás szerint ez az állatorias Bodesiában egy rengeteg mélyén, mocsárban él, félig elefánthoz, félig mesebeli sárkányhoz hasonlít. Hagenbeck könyvének nem adtak hitelt, sőt tudós szakkörökben kigúnyolták leírását. Most a Fokföldön megjelenő Huluvaje Cronicle mindenben igazat ad Hagenbecknek. Ez az ujság fölkereste azt a két négert, aki Hagenbecket Bodesiában vadászatára elkísérte és látta a történelem előtti szörnyeteket. A két szerecsennek megmutatták a praehistorikus szörnyek képeit, hogy vajon mihez hasonlít a bodesiái rengetegben látott ősszállat és a két szerecsen azt mondta, hogy a képeken hiányzik a nagy uszonyok, amelyeket az élő állatoriason láttak. Szerintük a szörnyetegnek feje, hosszú nyaka és farka olyan mint a krokodillé, de szarvai vannak, mint a rinocerosnak. A szörnyeteg a Sunga és Kafu folyók között egy rengeteg mocsárban rejtőzik.

— **Czigányverseny.** A czigányprimások ma tartották meg hangversenyük első részét. A primások egyénenként küldötték be lemondásukat, aminek oka valószínűleg Rácz Laci körlevele, melyben az egyes primásokat a visszavonulásra hívja fel. A Vigadó nagytermében összegyűlt nagyszámú közönség mégis sokat tapsolt így különösen ifj. Kócsk Antalnak (Budapest), aki apja nyomdokain haladva, ma este fényes sikert ért el. *Hanza* Gusztit (Nagyvárad) is nagyon megtapsolta a közönség. Ezután *Kórody* Gyula (Budapest), majd *Csóka* Józsi (Budapest) következtek a versenyben. Utóbbi saját szerzeményeit játszta s valamennyi dala tetszett. Még *Oláh* Rudi (Sátoralja-Ujhely) muzsikált nagyon szépen, végül id. *Kócsk* Antal remekelt. Holnap este folytatják a hangversenyt. A tiszta jóvedelmet a házbehátralékban levő szegény családok felszolgálására fordítják.

— **Gyilkos fiu.** Kacsmarik Károly tizennyolc éves távirai gyakornok ma délelőtt Szegeden összehalálkozott anyjával és izgatottságában egy konyhakés került kezébe, melyvel anyját hátszurta. A kés beletörtött az anyja hátába. Mikor a fiu anyját véresen összeceni látta, mellbeszurta magát. Mindkettőt a kórházba szállították; az anyja sérülése halálos.

— **Vasuti baleset.** Topolyán ma reggel tolatás közben a váltó elfordulása következtében a tolató tehervonat kocsijai egymásra szaladtak. Négy kocsi összetört és több megrongálódott. Laczko Ferenc fékező súlyosan megsebesült.

— **Sikkasztások egy szövetkezetben.** Nagy feltűnést keltett a napokban a vasutasok között az a felfedezés, hogy *Finda* József államvasuti ellenőr, aki a magyar államvasuti tisztek és tisztviselők „Takarékosság” című pénztárcájának pénztárnoka volt, negyvenöt ezer koronát sikkasztott. A szövetkezetben különösen nagy volt az ijedelmesség a vezetés úgy határozott, hogy módját eji az ügy sima elintézésének. Főszólították a sikkasztó tisztviselőt, hogy fizesse vissza a bűnös uton elkezelt pénzt s ez esetben futni hagyják, nem tesznek ellene büntető feljelentést. Erre a békés megállapodásra a „Takarékosság” szövetkezet garanciát látott *Finda* gazdag családjában, amelyről föltelezték, hogy sietni fog a sikkasztó megmentésére. A békés tárgyalások során *Finda* József ki is jelentette, hogy dús gazdag rokonai hajlandók emezni a nagy differenciát. Már öszintén bevallta előttük, hogy megtévedett s ha nem merik meg becsületét, nem éli túl a nagy szegénységet, bűnyilkos lesz. A szövetkezet december tizenkettedikére adott végső terminust az elsikkasztott negyvenöt ezer korona visszafizetésére. A visszafizetés nem történt meg. *Finda* pedig eltűnt Dob-utca 73. szám alatt levő lakásáról. Ma délután a „Takarékosság” vezető emberei megjelentek a rendőrségen és bűnvádi feljelentést tettek *Finda* ellen. A detektívek erre előállították *Finda* József államvasuti ellenőr, pénztárost és *Szigethy* Emil máv. főellenőrt, akiket nyomban kihallgattak. *Finda* vallomásaiban azt mondja, hogy a visszafizetésben részt vett az egész igazgatóság. *Finda* által tartott házkutatásnál körülbelül tízezer korona értékű löversenytikettet találtak. *Finda* és *Szigethy* a rendőrség őrizetbe vette és holnap le fogja tartóztatni.

— **Tűz a fegyvergyárban.** Az elmúlt éjjel egy birminghami fegyvergyárban tűz pusztított, mely az épületnek egy részét és sok ezer elkészült kerékpárt pusztított el. A gyár igazgatóság, mely kétezer munkást foglalkoztat, azt hiszi, hogy a gyár üzemét csak igen rövid időre kell majd bezúntatni.

— **Szengázmérgezés a vasuti laktanyán.** Számi való végzet ért utól két vasutast. A „Somogygye” erről a tragédiáról ezeket jelenti: A kaposvár-mocsolád-siófoki viczinális utolsó 6000 m. távú vonat kalauza *Gutheil* József, mozdonyvezetője pedig *Neubauer* József, mindkettő kaposvári akos. Az idegen vasuti személyzet a nagyobb álbűsöken külön tanyát tart fenn a maga részére, ahol éjszakára kipihenheti magát. *Gutheil* s *Neubauer* este már 9 órakor lefeküdtek a tanyára, amelyet egy régi rozszant kályha fűtött. A kályhát lefekvés előtt jól megtölték szénnel. Hajnali 3 óra után a Kaposvárra induló vonat fűtője hezsalított gépjének rendbehözéséhez, de amikor még fél 4 után sem jelentkezett *Neubauer*, elindult, hogy felköltse. A fűtő hiába zörgött, lörbömbölt annak a szobának az ablakán, ajtaján, amelyben *Gutheil* és *Neubauer* aludtak, választ nem kapott. Rosszat esjtve, föllármázta az állomást és így csakhamar betörték a laktanya ajtaját, amelyben a két kaposvári pihent. Ahogy a szoba ajtaja fölpatant, az onnan kiáradó nagy szengázmérgezés azonnal elárulta, hogy a laktanyában valami szerencsétlenség történt. Az izgatott emberek az ügyekhez rohantak: *Gutheil* is, *Neubauer* is életlenül hevert fekhelyén. Gyorsan orvosokat hívtak, de hiábavalónak bizonyult minden életmentési kísérlet, a szerencsétlen emberek már rég halottak voltak.

— **Házasság.** Grünwald Géza fővárosi kereskedő eljegyezte *Arany* Olivát, *Arany* Lipótnak, a Hazánk kávéház tulajdonosának leányát.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műorás ékszerterelepen, Budapesten, VII. Erzsébet-körút 29. 1. em. szerzetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

Salgótarjáni, petrozsényi és porosz szenet és légszuszogási pirszenet szobafűtési célokra, pirszengyári pirszenet központi fűtésre szállít

SALAMON JAKAB és Tá.

Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

Telefon: 73-96, 73-97, 116-19.

A valdiviai tüzvész. Közöltük, hogy Csile fővárosában, Valdiviában tűz pusztított. Erre vonatkozólag azt jelentik, hogy a tűz által okozott kár túlhaladja a tíz millió pezetát, amiből hét millió biztosítás útján megtérül. A kormány haladéktalanul elrendelte az elhamvasztott házak újrakepítését. A többnyire német származású kárvalottak javára pénzügytést rendeznek.

Riadalom a Múzeum-köruton. Nagy riadalmat okozott ma délelőtt a Múzeum-köruton lévő Neumann ruhakereskedő-cég üzlete előtt egy kocsi garázdálkodása. Wald testvérek király-utcai szállító-cég kocsija megrakottan az uttesten haladt, amikor a kocsi egy inasgyerek incselkedésére az inas után hajított egy hatalmas kampósszöveget. A súlyos vasdarab szerencsére sem az inasgyereket, sem más járókelőt nem talált, hanem a Neumann M. cég egyik kirakatába repült. A hatalmas üveg-tábla esőrömpölve hullott szét s az üvegszilánkok jobbra-balra repültek. Egyszerre óriási néptömeg verődött össze, amely a kocsist meg akarta verni. A rendőrség azonban idejekorán közbelépett.

Az orosz titkos rendőrség. A Russia Vjedomstvi közli, hogy Harting orosz kém ismét Brüsszelbe érkezett, miután két hónapig Olaszországban és a nyugateurópai városokban szemleutazott, hogy felülvizsgálja az orosz titkos rendőrségek. Harting Brüsszelben egy elsőrangú fogadóban szállt meg a saját nevében, ellenben a fővárosból Namsarba tette át a titkos rendőrség székhelyét ahol az ő családja is állandóan tartózkodik. Újja akarja szervezni az egész kémszolgálatot és főhadiszállásul Belgiumot vagy Luxemburgot fogja választani, ahonnan a londoni, párisi, genfi és egyéb fiókszervezeteket intézni fogják. A terv az, hogy az orosz titkosrendőrség intézményét külön választják a nagykövetségektől, hogy függetlenül járhasson. Berlinben is központja lesz a kémszolgálatnak amely aztán Ausztriát és Skandináviát is behálazza titkos rendőri szervezetekkel és provokátorokkal.

Fővárosi Orfeum. Ma, csütörtöktől kezdve igazán szenzációs számmal bővül az Orfeum amígys nagyszabású műsora, melynek „San-Francisco-hünbarlangjai” a címe. Ez a páratlanul érdekes látványosság különösen villámgyors változásaival fogja bámulatba ejteni a nézőket. Chev Thern, a világhírű illuzionista és a műsor többi elsőrendű attrakciói gondoskodnak arról, hogy a közönség egyik meglepetésből a másikba essék. A decemberi műsor eddigelő minden este teljesen zsúbt házat vonzott és az előjegyzések után itélve, ebben a hónapban alig marad hely üresen a Fővárosi Orfeumban.

Szüvetkezés egy csecsemő elpusztítására. Özvegy Bordás Ferenczné, született Medve Teréz, aki a Márton-utca 35-c. szám alatt szolgált, anyai örököknek nézett elébe. A gyermektől mindenáron szabadulni akart és felkereste Piri Ferenczné, születet Holzer Anna szülésznőt Conti-utca 43. sz. alatt lakásán. A cseléd megegyezett a szülésznővel, aki a következő nap elment a cseléd lakására és ott egy őrmester feleségének közreműködésével műtétet végzett az asszonyon. A műtét azonban csak annyiban sikerült, hogy a gyermek idő előtt, hét hónapos korban született meg, de élve. A szüléshez a cseléd már nem Pirinét, hanem Horváth Mihályné, születet Tóth Mária szülésznőt hitta és megkérte, kezeje egy a gyereket, hogy elpusztuljon. Horváthné így is tett. A koraszülöttet vattába kellett volna burkolni, a szülésznő e helyett a gyereket kitette a hidegre, ahol el is pusztult. A rendőrség e tényállás megállapítása után letartóztatta özvegy Bordás Ferencznét, Piri Ferencznét és Horváth Mihályné szülésznőt, az őrmester feleségét, akinek a nevét még nem tudja, nyomozza. Érdekes, hogy Bordásné kedvese ellenezte a gyermek elpusztítását s amikor megtudta, hogy az asszony a szülésznőket tárgyal, elhagyta. Bordásnét a rabkórházba kellett szállítani, ahol most haldoklik.

Steinhardt mulató szenzációs sikerű két u bohózata az „Éjfél-től hajnalig” és a „Szerelmes káppan” napról-napra nagyobb vonzerőt gyakorolnak. Percekig tartó kacaj, orkánzerű taps hangzik fel az ötletes bohózatok egy-egy kitűnő helyete, szellemes tréfái nyomán. Naponként zsúfolt

nézőter gyönyörködik Steinhardt mesteri alakításában, akinek méltón a többiek is művészi szintűn álló alakítás nyujtanak. Ma lesz az első fellépése Pauly Károlynak, a világ leghíresebb hangszere és állathang-utánzóinak.

Halálozás. Mihalkovich Dezső, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár elhunyt főellenőrének holttestét ma délután 3 órakor szentelték be a halottasházban (VIII., József-körút 31/16) nagy gyásznapossággal és a rokonság s tisztelők tömeges részvételével. A takarékpénztár, mely ugy főépületére, mint valamennyi fiókintézetének ormára kitűzte a íkete zászlót, nagyszámu kitűntéssel képviseltette magát s pompás koszorút küldött nagyérdemű főellenőrének koporsójára. A temetés holnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor Zentán lesz, ahol az elhunyt tetemét a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Kanis Vinczéné, szül. Kovács Teréz e hó 13-án életének 46-ik évében elhunyt Győrött.

Gyulai Mihály, szentesi polgár, a függetlenségi és 48-as párt egyik lelkes tagja, 56 éves korában Szentesen meghalt.

Özv. id. Szántó Jánosné, dr. Szántó Lajos városi jegyző özvegye, 72 éves korában Szentesen meghalt. Zsadányi és törökiszemléklősi Almásy Sándor, volt orsz. képviselő, 1848-iki honvéd, 87 éves korában, Berettőn, Zemplénmegyében meghalt.

Dr. Hangel Ignác, Tolna vármegye tisztj főorvosa, az orsz. közegészségügyi tanács rendkívüli tagja és kir. törvényeszkü orvos életének 63-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt Szekszárdon.

Rendőri hírek. Ételmérgezés. Tegnap este a Balint-utca 7. számú házában Éder Borbála hetvenhároméves napszámosné, Wolf Róza 75 éves napszámosné és Erhard János 65 éves napszámos hirtelen rosszul lettek. A mentőket hítták, akik ételmérgezést konstataáltak. A három öreg valamelyik közeli hentes-től húst vásárolt és vacsorára megette. A hús romlott volt és ettől betegedtek meg. Mind a hármat a Bethesda-kórházba vitték. — **Tűzek.** Tegnap este Zsidó Leó bürodós a Garai-utca 5. számú pinceszínhelye kigyulladt és az egész berendezés elégett. — **Márcs Géza úgnök** Felsőerdősor-utca 39. számú lakásában tűz támadt és a szoba berendezése elégett. A tűzet a hatodik kerületi tűzoltóság oltotta el. — **Mercyőlyó suhancz.** Ma délelőtt a Viscgrádi-ut 113. számú ház előtt egy suhancz rálőtt Gregoré Balint 51 éves kocsisra. A golyó a kocsi arczába furdott. A suhancz ezután elmenekült. A súlyosan sebesült kocsi a Bethesda-kórházban ápolják.

x A Beretvás-pasztillát mindennemű fejfájásnál rendkívül jól alkalmaztam. Hangoztatnom kell azon tulajdonságát, hogy dacára annak, miszerint már két pasztilla legtöbb esetben megszünteti a fejfájást, még egy pasztilla bevételénél sem tapasztaltam szívdobogást, hágyadtságot, izzadást, gyomorrontást, vagy fülzúgást.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherezeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterem. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Vörös orr, vörös kéz ellen dr. Hönig Izsó villanygyógyintézetében (Károly-körút 24. szám) teljesen fájdalomtalan és kényelmes gyógyeljárás (galván-áram külön e célra készített műszerrel, magas feszültségű áram) áll rendelkezésre, mely rövid idő alatt a kozmetikai szempontból oly bántó szépséghibákat eltünteti.

x Szép a bajusz Hajdusági pedróval.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses és gyó. vítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle vívilámpa fürdők	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
szívhaj és veredényelmeszedés ellen.	Idegyengességi állapotok.
Elektromágnesesgyógyítás	Álmatlanság, Fejfájás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdesek (Paralízis).
Magas feszültségű árammal való kezelés. (Arsonvalisatio).	Idegfájdalmak, Idegcsábák (Neuralgiák, ischiás).
Kék fényvel való kezelés.	Görinczevőrsorvadás (Tabes).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívhelegességek.
Villamos fenyfürdők.	Veredényelmeszedés.
Villamos massage (Vibratio).	Köszvény és csusz, rauma,
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	izületi és csonthajók.
Villamos vízfürdők.	Székrekedés, Daganatok,
Szénsavas fürdők.	Anyagcserehajók (Elhízó
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	csukorhaj, vérszegénység)
Villamos vízfürdők.	Bőrhajók, Bőrviszketeg,
Szénsavas fürdők.	Lupus,
Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —	Hajhullás, kopaszág,
Kezelés egész napon át.	Szörtelenítés (nőknek) az arezon).
	Aranyeres csemék.
	Kívánatra prospektus

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön Vasquezno betegsége miatt az előre hirdetett Fidelio helyett „A walkür” kerül színre a következő szereposztással: Sieglinde — V. Krammer, Brühilde — Flattné, Pricka — Fodoiné, a nyolcz walkür: Kaczér, Valent, Ambrusné, Payer, Haselbeck, Várady Margit, Ney H. és Fodorné, Siegmunk — Anthes, Hundring — Venczell, Wotan — Várady S. Vezényel Kerner István kar-nagy, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. (Évi bérlet 151.) Pénteken Swaerdström Valborg asszony fellépésével Lákmé-t adják. A vendégművésznőn kívül Ambrusné, Berts, Payer, Valent, Arányi, Szemeré, Mihályi, Kertész Ö., Hegedüs és Ney B. működnek közre az előadáson, melyet rendes helyárrakkal bérletben (152) tartanak.

(*) Varsányi Irén és Hegedüs Gyula Bécsben. Balz-Feigl Alfonz, az osztrák színészegyesület igazgatója tegnap meglátogatta a magyar színészegyesületet. Szilágyi Vilmos egyesületi alelnök ki-látetében jelent meg a Baross-tér 9. szám alatti színészpálotában, ahol Mészáros Kálmán igazgató és Roboz Elek tisztviselő fogadták. Az osztrák igazgató behatóan tanulmányozta a magyar színészegyesületnek ügykezelését és azt sok tekintetben olyan kitűnő rendszorének találta, hogy azoknak Bécsben való alkalmazását elhatározta. A még meghívta a színészegyesület vezetőségét a január 12-én Bécsben, a nyugdíjintézet javára rendezendő nagy színesünnepélyre, amelyen való közreműködésüket már Hegedüs Gyula és Varsányi Irén a Vig-színház tagjai is megígérték. Balz-Feigl tisztelgett még Ditrói Mórnál a magyar színészegyesület elnökénél is és ma utazott vissza Bécsbe.

(*) A „Sári bíró” főpróbája. Holnap délelőtt feltizenegy órakor tartják meg a saját meghívott képviselői előtt Móricz Zsigmond „Sári bíró” című három felvonásos paraszt vígjátékának jelmezes főpróbáját, amelynek bemutató előadása e héten pénteken lesz. Az újdonságban Blaha Lujza, Ujházi Ede, D. Ligeti Juliska, K. Demjén Mari, V. Molnár Rózsi, Rózahegyi, Gabányi, Gál, Baló, és Rajnai játszanak. A darab még e héten szombat-on és vasárnap este is színre kerül.

(*) Környei vendégszerelése. Környei Béla-nak, a Király-Színházban való fellépésével kapcsolatban az Operaház igazgatósága szükkegesnek tartja kijelenteni, hogy a nevezett művésznék Beöthy László igazgató urral szemben régebbi idő-ből fennmaradt kötelezettségei teljesítésére kivételesen adott engedelmet egy másik fővárosi inté-zetben néhány előadásra való közreműködésre.

(*) A „Furfangos tata” bemutatója. A Vig-színházban holnap, csütörtökön, délután három órakor mutatják be a „Furfangos tata”-t. Komor Gyula új gyermekdarabját, amely mulatságos esemény keretében a magyar mesevilág vidám motívumait vízi színpadra. Az újdonsághoz Stephanides Károly egész sereg eredeti dalt és tánczenét írt. Ezek közt van Paraj tata (Vendrei Ferenc) belépője, repülőgép-nótája és rimkulpéja. Az előadást rendkívül mérsékelt helyárrak mellett tartják meg. Holnap, csütörtökön este a „Taifun”-t, Lengyel Menyhért szenzációs szín-művét ismétlik.

(*) A Kisfaludy-Társaság ülése. A Kisfaludy-társaság ma délután tartotta meg rendes havi fel-olvasó ülését Beöthy Zsolt és Berzeviczy Albert együttes elnöklésével. A Magyar Tudományos Aka-démia heti ülésterme ez alkalomból zsufolásig meg-telt nagy és előkelő közönséggel, ami különösen azért is történt, mert a tárgysorozaton Mikszáth Kálmán szerepelt. A „nagy palócz” azonban nem jött el a felolvasó ülésre, helyette Pekár Gyula olvasta fel Mikszáth legujabb elbeszélését.

A felolvasó ülés megnyitása után Vargha Gyula főtítkár szép szavakban elparentálta Bu-lyovszky Lillát, a társaság bőkezű mecenását, aki tekintélyes alapítványt tett a társaság javára. Be-mutatta ezután Konti Ignác Párisban élő hazánk-fiának levélét és az általa beküldött Le Temps című lapot, amely Gyulai Pálról, a társaság egy-kori nagynevű elnökéről meleg elismeréssel nyilat-kozik. Bejelentette végül, hogy a társaság Shak-speare-bizottsága kiadásában a minap jelent meg

Ha fáj a feje ne tévovazzék, hanem használjon azonnal Beretvás-pasztillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.

Ára 1 korona 20 fillér. Orvosok által ajánlja.

Kapható minden gyógyszerertárban. Három doboznál ingyen postal szállítás.

Bayer Józsefnek „Shakespeare drámái” című két kötetes értékes munkája.

Ezután a felolvasókra tértek át. *Pekár Gyula* bemutatta Mikszáth Kálmánnak „Az arany csikó” című kedves humoru elbeszélését. A megjelentek zajos tetszéssel és tapssal honorálták a kiváló írónak ezt a legújabb művét.

Utána *Radó Antal* az angol praerafaelista iskola vezérének Dante Gabriel Rossettinek egyik híres költeményét „Az üdvözült leány”-t mutatta be sikerült fordításában.

A csodaszép költemény Radó fordításában igen mély hatást tett a közönségre, amely a műfordítót lelkesen ünnepelte.

Az utolsó felolvasó *Váradi Antal* volt, aki „Balogh István naplója”-ól” címen egy régi magyar szinagrató érdekes feljegyzéseit mutatta be. Előkelő földbirtokos családból származott; Pesten jurátuskodván, 1806-ban felcsapott színésznek. Játzott a Rundellában, később a Hattyuban és a Beleznyakertben, sőt a nagy német színházban is, mert Balogh a német nyelvet is bírta. 1820-ban szintársulatot szervezett és kóborolni indult. A társulat első állomása Kunszentmiklós volt, ahol október 10-én 31 váltó-forintot kasszált be.

A kitűnő író a kedvesen előadott naplójegyzetért zajosan megtapolták.

A felolvasó ülés után zárt ülést tartott a társaság és ezen elhatározta, hogy a három megüresedett rendes tagsági helyet a legközelebbi közgyűlésen betölti.

(*) *Bulyovszky Lillát hazahozták.* Bulyovszky Lillának, a Gráczyban hirtelen elhunyt egykori nagy színművésznőnek holttestét tegnap hazahozták. Kelenföldön átvették a koporsót, amelyet azután diszkocsin kiszállítottak a kerespesi-temető halottasházába, ahol ravatalra helyezték. A temetés csütörtök délután három órakor lesz. Beszentelés után a holttestet a kerespesi-uti temetőben lévő családi kriptába helyezik örök nyugalomra. A Petőfi Társaság kegyelele jeléül hatalmas koszorút küldött Bulyovszky Lilla ravatalára s a temetésen küldöttséggel vesz részt. A Magyar Tudományos Akadémia ezzel a felirással küldött koszorút: Nemeslelkű alapítójának — A Magyar Tudományos Akadémia. Az Akadémia is képviseltetni fogja magát a temetésen.

(*) *Az operai kardalosos ügye.* Az Operában, ugy látszik, csupán látszólagosan állott be szélcsend a kardalosos bérmozgalmának ügyében. Az operaházi kardalososok egy küldöttsége Zolnai Loránd vezetésével alatt tegnap gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszternél járt és kijelentették, hogy karácsonyig hajlandók csupán várni, hogy addig érdemlegesen intézzék el a sokszor megígért, de eddig nem teljesített fizetésrendezést. Hogyha karácsonyig nem teljesítik kérésüket, kénytelenek lesznek a kabinetiroda útján a királyhoz fordulni.

(*) *Cahier asszony beteg.* Cahier Charlesné udvari operanékesnő budapesti vendégszereplése alatt erősen meghűlt s Budapestről Bécsbe utaztában komolyan megbetegedett. A művésznő Bécsben kénytelen volt ágyba feküdni.

(*) *Ripper Ailce külföldi sikere.* Ripper Alice zongoraművésznő, a Nemzeti Zenede nemrég végzett növendéke, most a külföld nagyobb városait járja sorra és minden hangversenyével újabb és újabb sikert arat. München, Leipzig, Halle a/S. városokban játszott legutóbb és az ottani lapok a legnagyobb elismeréssel írják művészi játékáról.

(*) *Ziegler Klára haldoklik.* Bulyovszky Lilla holtteste még át szines adva az örök nyugalomnak, s már is egykor genialis társa a drámai művészetben, áll a kimulás küszöbén. Münchenből érkezik ugyanis az a szomorú hír, hogy *Ziegler Klára*, az egykori ünnepest német színművésznő, életveszélyes beteg. Régi szívbaja fokozódott s környezete a művésznő felgyógyulásában nem bizik.

(*) *A budapesti nemzetközi fényképiállítás igazgatósága* dr. K. Lippich Elek miniszteri tanácsos elnökletével tegnap megtartott ülésén *Hoffmann Viktor* ügyvezető igazgató beszámolt a teljes sikerrel járt külföldi szervezésről. Az igazgatóság örömmel vette tudomásul, hogy Amerika 250, Anglia 250, Ausztria 300, Németország 200, Svájc 100, Franciaország 150, Oroszország 100, Hollandia 80 és Olaszország 50 művészi fényképből álló kollektívát küld a kiállításra. Dánia, Svédország és Norvégia szervezése néhány nap múlva szintén befejezett nyer úgy, hogy ma már egész határozottsággal megállapítható, hogy a jövő év május havában megnyitandó kiállítás minden tekintetben, összehasonlíthatatlanul felette áll majd az eddig nálunk rendezett nemzetközi fény-

képiállításoknak. A kiállítást rendező Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének” kitűnő külföldi összeköttetésekkel segélyével sikerült ugyanis minden országban a művészi fényképezés terén legilletékesebb tényezőket megnyerni és ezek mindegyike kötelezettséget vállalt arra, hogy csakis a legszigorúbb kritikával megrostált, abszolút műbecsével bíró műveket küldenek a kiállításra.

(*) *A szabadságharc szobra.* A székesfőváros Szabadságharc szobrának alkotói teljesen elkészülvén a szobor főalakjának: a Hadurnak mintázásával, immár a két nagy mellécsoport, amelyek a földalapatokból jobbra és balra nyíló oldalalapatokra kerülnek, a vajdó magyar nemzetet fogják szimbolizálni és mindenikben körülbelül hét-nyolcz majd kétszets életnagyságu alak fog szerepelni, úgy, hogy ezek lesznek a legnagyobb szoborcsoportok az országban. Az egyik csoportot *Szamosvolszky Ödön*, a másikat *Gách István* mintázta.

(*) *Felolvasás a Nemzeti Szalonban.* A Nemzeti Szalon jubiláris téli kiállításának egyik a közönségre nézve legvonzóbb részét a Pettenkofen műveiből rendezett gyűjtemény képezi. Pettenkofen műkedéséről, művészetének méltatásával e hó 16-án, csütörtökön délután 4 órakor dr. *Rózsaffy Dezső* tart felolvasást a Nemzeti Szalonban, mely ez alkalommal este 6-ig van nyitva. A belépődíj ez alkalommal is egy korona. Tisztelet- és kedveményes jegyek a felolvasásra nem érvényesek.

(*) *A „Smokk-család”.* A Városligeti színházban vasárnap este jubiláris díszelőadás keretében több elsőrendű fővárosi színművész felléptével *Feld Mátyás* és *Faragó Jenő* nagyszerű pesti bohóza a „Smokk-család” ötvenéveszer kerül színre. A szerzők ez alkalomra új aktuális szentációkkal kuplák és táncokkal bővítették a szerfelett vidám bohózatot. A „Smokkné a repülőgép” című felvonásban pedig egy tréfás vizikabart mutatnak be. Vasárnap délután *Küry Klára* felléptével a „Bettyár királynő”-t adják. Csütörtökön és pénteken *Reinhardt* bájos zenéjű operettje, a „Fürdő-szépe” van műsoron. Az „Erdészleány” szombati 86-ik előadására *Küry Klára*val a cím szerepben, máris tömeges előjegyzés történt.

(*) *Gyermekszínház.* Holnap, csütörtökön „A hófehérke és a hét törpe” kerül színre. Vasárnap, e hó 19-én ismét a „Csipkerózska” és utána „Ezerszép Böske és Csodaszép herceg” énekes tündéreggét adják. A Gyermekszínház legközelebbi ujdonsága a „Jégkirálynő” lesz, mely „Karácsony tündéré” című alkalmi karácsonyi játékkal együtt fog színre kerülni.

(*) *Református temető-énekek.* Fővénység János alsószuhai református tanító és énekvezér „Református temető-énekek” című könyvére bocsátott ki előzetési hirdetést. Szerző könyvében azt a célt szolgálja, hogy a temetési énekekben — a gyászoló közönség óhajának megfelelően — ne a halott beszéljen a koporsóból, hanem az élők búcsúzzanak el tőle. Ne legyenek a temető énekek mélyen járó gondolatokkal megtömve, hanem egyszerűek s mégis irodalmi értékűek legyenek. A már megjelent könyv két részre oszlik. Az alkalmazott részben ad 12 éneket gyermek, 7-et ifju, 11-et családős s 9-et öregek felett. Az általános részben van 11 háznál v. templomban alkalmazandó általános ének, 20 záró, 12 utáni s 11 síri ének. A sárospataki főiskolai könyvnyomdában nagy gondossággal, finom papírra nyomott s kemény borítékba fűzött könyv ára bérmentes küldéssel együtt 2 korona, mely összeg szerző címére, Alsószuhára (Gömör m., u. p. Ragály) küldendő.

(*) *Hangversenyek.* A Mücsarnok téli tárlatán holnap, csütörtökön a honvédzenekar *Esché István* vezetésével nagyszabású hangverseny ad. A tárlat délután 5 órakor nyílik meg, a hangverseny fél nyolczkor kezdődik.

A *Kemény-Mambriny-Szeremi-Schiffer* vonós-negyestársulat holnap, csütörtökön tartja meg a második kamarastélyét *Reimers Pál* dalénekes közreműködésével. Jegyek a Harmoniában kaphatók.

A *Grünfeld-Danziger-Köszegi-Son-négyes* X-ik hangversenye vasárnap, e hó 19-én d. u. 4 és fél órakor lesz a Royalban vesprémi és hegyi *Hegyi Emánuel* zongoraművész közreműködésével.

Az e hó 20-iki filharmóniai hangversenyen előadják *Beethoven* „Coriolan” nyitányát és *Scendsen* „Zoraháida” legendáját. *Szigeti József* *Harty* heggedüversenyét adja elő s befejezésül szolgál *Bruckner* VI-ik szimfóniája.

Steiner Ferenc kamaranékes kedről elhalasztott dalestélyét, miután rekedtségéből addig okvetlen felgyógyul, véglegesen jövő szerdán, e hó 22-én fogja megtartani a Royal-teremben. Az eddig kiadott jegyek érvényben maradnak. Jegyek a *Sencsik, Goldmark*-estélyre és *Steinerhez Méry* Belánál kaphatók.

A *Sencsik-vonós-negyestársulat* január 6-án mutatkozik be Budapesten saját kamarastélyén, amely a *Méry-csög* bérletének harmadik estélye lesz a Royalban.

A *Lipótvárosi Kaszinóban* holnap, csütörtökön délután 5 órakor *Lucien de Flagny*, a genfi zenekadémia tanára és *Luquiano M. Helén* énekművésznő előadást tart és bemutatja a francia dalköltészet legszebb alkotásait. — Szombaton, december 18-án délután 5 órakor ugyanott a Magyar Történelmi Társulat rendez zenetörténelmi előadást.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 15.

Az újonnan megalakult törvényhatósági bizottság ma délután tartotta első rendes közgyűlését *Fülepp Kálmán* főpolgármester elnöklésével. Az ülés legfontosabb tárgya a főváros szakbizottságainak megalakítása volt. A választásból a kerületközi bizottságnak ismert listája került ki győztesen.

A közgyűlés megnyitása után az elnök főpolgármester bejelentette, hogy *Gottfried Simon* öt-száz koronát adományozott a főváros szegényeknek. A közgyűlés az adományért köszönetet mondott. Köszölte továbbá az elnök, hogy *Gelléri Mór* az állandó kiállítási terület, *Minke Béla* Rákospalota községnek vízzel való ellátása és *Kanter Károly* a kerületközi bizottságnak a lelkesekre és tanítókra vonatkozó határozata dolgában interpellációt jelentettek be. *Dr. Ripka Ferenc* a vízművek kezelése dolgában nyújtott be indítványt.

A főpolgármester indítványára elhatározta ezután a közgyűlés, hogy a polgármesteri és a két alpolgármesteri állást e hó 22-én tartandó ülésben fogja betölteni a jelölést szombaton délelben ejti meg a kijelölő választmány. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz is, hogy ez év végéig több rendes közgyűlést nem tart.

Ripka Ferenc dr. okolta meg ezután röviden indítványát.

A közgyűlés az indítványt tárgyalás és javaslatléttel elzárta a tanácsnak.

A napirend során a közgyűlés a dunai rakdóparkok 1910. évi béreit a tavalyi bérek arányában állapította meg.

Elutasított a közgyűlés husz patika-kérvényt s az engedélyezésre javasolt egyetlen gyógyszerárnál *Bayer Antal* és dr. *Pető Sándor* felszólalása után annak az óhajásának adott kifejezést, hogy a közgazdasági bizottság a jog adományozásánál legyen tekintettel a segédeknek Budapesten előtöltött szolgálati éveire, illetve az anciennitásra.

A tanszemélyzet nyugdíjzerű ellátásáról szóló szabályrendelet tárgyalásánál *Kozma Gyula* azt indítványozta, hogy az öngyilkosokra vonatkozó rendelkezést hagyják ki. A közgyűlés azonban arra való utalással, hogy a tisztviselők nyugdíjzabályrendelete is hasonló rendelkezést foglal magában, az indítványt elvetette. *Dr. Leinzer Adolf* javasolta, hogy az igazgatók pótlékát számítsák be a fizetésbe. Ezt az indítványt eredetileg *Koma Gyula* iskolaigazgató akarta megtenni, azonban a főpolgármester azzal a megokolással, hogy fővárosi tisztviselő a saját ügyében nem szólhat fel, meggátolta benne. *Gr. Festetics Géza*, dr. *Földes Árpád* és dr. *Bárczy István* polgármester felszólalása után, aki konstataálta, hogy az igazgatói pótlékot a tandíjak kezeléséért fizeti a város és hogy azó van e pótlékok megszüntetéséről, a közgyűlés az indítványt elvetette és változatlanul elfogadta a tanács javaslatát. *Dr. Váczonyi Vilmos* azt indítványozta, hogy a tanítók nyugdíja és az özvegyek ellátása semmiesetre se lehessen kevesebb, mint amennyit az országos törvény megállapít. A közgyűlés az indítványhoz hozzájárult. A tervezet többi részét változatlanul elfogadták.

A budapesti közúti vasúttársaság és a budapest-újpest-rákospalotai villamosvasút vonalain fennálló átszálló forgalom további fentartásának tárgyalása során *Baránszky Gyula* dr. és *Pető Sándor* dr. felszólalására a közgyűlés utasította a tanácsot, hogy a viteldíjak leszállítása dolgában kezdjen tárgyalásokat az érdekelt társaságokkal.

*Nemai Antal*nak és nejeének, abból az akalomból, hogy elszegényedett kereskedők felsegítésére ötvenezer koronás alapítványt tettek, a közgyűlés *Váczonyi Vilmos* dr. rövid, lelkes beszéde után jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Hozzájárult a közgyűlés a tüzoltó-előfogatoknak házi kezelésbe vétele dolgában tett tanási előterjesztéshez.

A *Ferenc József* koronázási jubileumi díj odaítélésé kapcsán *Baránszky Gyula* dr. a közgyűlés zajos ellentmondása közepette kifogásolta, hogy az irodalmi díjat *Ady Endre*nek ítéltek oda, aki egy perverzitásában szenvedő poéta és nem ismer sem istent, sem morált, sem erkölcsöt. A zsüri jelentését nem veszi tudomásul és indítványozza a jelentés visszaadását.

Gelléri Mór védelmére kelt a jelentésnek és konstataálta, hogy a zsüri döntése általános megaláztatást keltett, mert *Ady Endre* kiváló egyéniség. *Dr. Füreidi Mór* felszólalása után *Rózsavölgyi Gyula* alpolgármester az alapító levélből bizonyította be *Baránszky* javaslatának tarthatatlanságát. *Dr. Péto Sándor* szintén *Ady* véde *Baránszky*val szemben, aki — szerinte — *Ady*-nak a radikális

gondolkozásu embert gyűlöli. A közgyűlés a jelenléte dr. Plath György felszólalása után, aki Baránszky kritikáját nem osztotta, tudomásul vette.

A napirend többi pontjait vita nélkül fogadta el a közgyűlés.

A főpolgármester ezután kihirdette a választmányi és bizottsági tagságokra történt választás eredményét. Leadtak összesen 281 szavazatot, amelyek a kerületközi bizottság jelölését teljes mértékben respektálták.

A főpolgármester ezután az igazoló választmány elnökéül dr. Kunz Jenőt, a kijelölő választmány tagjaik pedig — a már megválasztottakon kívül — dr. Hegedűs Jánost, Márkus Józsefet és Polónyi Gézákat nevezte ki.

Az interpellációkra került ezután a sor. Gelléri Mór az állandó kiállítási terület létesítése dolgában interpellálta a polgármestert. Kiemelte, hogy ennek a területnek sürgős rendezése elsőrangú érdeke a fővárosnak, és az idegenforgalom emelése szempontjából is multhatatlannak szükséges.

Minke Béla Rákosfalvának vizzel való ellátása dolgában interpellált.

Mindkét interpellációt kiadták a polgármesternek.

Kanter Károly lemondott az interpellációjáról.

Az elnök az ülést negyednyolcz órákor befejeztette.

(Megrepedt pillérek a városházán. A központi városház épületére felügyelő bizottság ma délelőtt dr. Bódy Tivadar tanácsos elnöklésével ülést tartott. A bizottság tudomásul vette, hogy a városháza Károly-körúti részén lévő egyik üzlethelyiségben a beomlás veszélyét teljesen elhárították, a pilléreket kicserélték. A bérlo még ebben az évben visszatérhet a helyiségbe.

(Az óbudai hid. A kereskedelmi miniszter megküldötte a fővárosnak az óbudai hid elhelyező tervét s felhívta a várost, hogy a hid elhelyezése dolgában harmincz nap alatt nyilatkozzék, különben úgy tekintik, hogy a város hozzájárul a tervhez.

(Olvasó-szobák az iskolában. Gróf Festetics Géza, a közoktatási ügyosztály vezetője, ez év folyamán 14 elemi iskolában olvasó-szobát rendezett be a tanuló gyermekek részére, akik a tanítási időn kívül ott könyveket olvashatnak. A jövő évi költségvetésben a tanács az olvasó-szobák céljaira az eddiginél nagyobb hitelösszeget állított be, hogy az intézményt kibővítsék és fejlesszék. Gróf Festetics Géza most felhívást intézett az iskolaszékekhez, tegyenek sürgősen jelentést, mely iskolákat tartanak alkalmasnak újabb olvasó-szobák felállítására. Együttal az elemi iskolák vezetőit értekezletre hívta össze, hogy a fejlesztés módját megvitassák.

Mulatságok.

A. Protestáns bálra, amely 1910. január 15-én a pesti Vigadóban lesz megtartva, serényen folyik a készülődés. A bál rendezőségének, amelynek élén dr. Miklós Elemér áll, sikerült megnyerni védműként a következő előkelő társadalmi állású kitünőségeket: báró Bánffy Dezső, gróf Bánffy György, Darányi Ignác, gróf Lónyay Gábor, Mezőssy Béla, Miklós Odón, báró Prónay Dezső, gróf Tisza István, Tóth János államtitkár, gróf Vay Tibor és Zsilinszky Mihályt, mint a protestáns közélet vezéregyéniségeit.

A tiszteletbeli elnökök névsora pedig a következő:

Gróf Bánffy Miklós, dr. Benedek János, gróf Bethlen István, Bernát István, dr. Csékus Miklós, dr. Dapsy Viktor, dr. Darányi Gyula, gróf Degenfeld Pál, gróf Degenfeld Sándor, Dókus Gyula, Dókus László, Domahidy Elemér, Edeskuthy Jenő, Elek Pál, Gencsy Albert, Gregersen Nils, dr. Haberern I. Pál, Haggennacher Árpád, dr. Héder Lajos, dr. Heinrich Antal, Hornyánszky Ernő, Hornyánszky Viktor, dr. Illosvay Lajos, Jármay Márton, Jákey Zsigmond, dr. Jeszenszky István, dr. Kéler Zoltán, báró Kemény Ákos, dr. Keresztény József, dr. Kesseri Lajos, dr. Kiss Károly, dr. Komjáthy Pál, dr. Kovács Ernő, Kovács-Sebestyén Aladár, Kovács-Sebestyén Endre, dr. Kun Árpád, Lakos Lajos, Lányos Leó, Laskáry Gyula, dr. Lénárd Zoltán, Maczner Béla, Mikszáth Kálmán, dr. Nádasz Gergely, Nagy Barna, Ottlyk Iván, Pekár Gyula, Pekár Ferencz, dr. Petri Mór, Rátz László, gróf Ráday Gedeon, báró Radvánszky Albert, báró Radvánszky Antal, báró Solymossy Odón, dr. Szenthe Gyula, dr. Stehlo Kornél, gróf Teleki Géza, gróf Teleki László, gróf Teleki Tibor, gróf Uchritz Amadé Emil, dr. Wagner Géza, Zsedényi Béla és dr. Zsigmondy Jenő. A rendező bizottság állandóan munkában van s a Bethlen Gábor Kör helyiségében (VIII. Szentlőrinci-utca 22. sz.) tartja pénteki üléseit.

Az Építészal rendezőbizottsága f. h. 11-én tartotta meg alakuló ülését a Magyar Építő- és Iparművészeti Rajzoló Országos Egyesületében, Székely Dezső egyesületi alelnök vezetése mellett, kinek indítványára a bizottság azon jóakaratu támogatás szon-

zástul, melyben a sajtó részéről ezen a „Rajzolók Segélyalapja” javára rendezett hagyományos sikerű bál részesül, a Magyar Hírlapírók Nyugdíjintézete részére száz koronát szavazott meg. Az idei bál védnökéül Kertész K. Róbert műszaki tanácsos egyesületi elnök közbenjárására sikerült megnyerni dr. Tóth János, v. b. t. i. államtitkár, aki a bálon való megjelenését a legszívesebben megígérte.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat ma délután öt órákor az izraelita hitközség üléstermében báró Hatvany Deutsch József elnöklésével tartotta ez évi közgyűlését, amelyen a választmányának és a kör tagjainak nagy része jelent meg. Báró Hatvany-Deutsch József elnöki megnyitójában kegyelettel emlékezett meg a társulat két halottjáról, Kornfeld Zsigmondról és dr. Rosenbergről, aradi főrabőről. Utána Bánóczy József főtitkár terjesztette elő titkári jelentését.

(—) A VI—VII. kerületi kisedővódák egyesülete ma este tartotta választmányi ülését az egyesület Rácz-utcai ovodájában dr. Zsembery István ügyvéd elnöke alatt.

Nyiltter.

Érdekességként közöljük a szerkesztőség.

Hazug hirdetés

mely a rejtett fölésszerű gramofonok fölésszerűknek jelzi. Az egyetlen, valóban fölésszerű acsúci rendszerrel bíró szabadalmazott beszélgép az

„EUFON”

mely a legköltségteljesben és természetesen reprodukál eneket, zenét és prózát az ismert fölésszerű gépek mellékzárójától mentesen.

Legnagyobb választék hanglemezekben: Opera, operettek, mű- és népdalok a legelőkelőbb művészekkel előadva. Pórlárusítók:

„MUSICA” részv.-társ.
(igazgató Sternberg Dezső)
Budapest, VI. ker., Teréz-körút I. sz.

YOGHURT

A joghurt különleges fermentummal készített tejféle, amely megtisztítja a beleket; ezáltal az emberi szervezet egészségesebb és betegségekkel szemben ellenállóbb lesz.

Metschnikoff párisi tanár szerint „a joghurt tartós élvezete hathatós tényezője a magas életkornak.”

A joghurt kizárólag a Budapesti Központi Tejesárnok Szövetkezet telepén készül tudományos alapon, kellő felügyelet mellett és kapható ezen szövetkezet összes fiókjaiban. — Egy üveg joghurt (eredeti töltés) 20 fillér. — Csakis sértetlen zárral ellátott palackokat tessék elfogadni. — Panaszok a Rottenbiller-utcai központba (Telefon 57—04, vagy 58—56) intézendők. — Óvakodjunk mindennemű utánzattól!

Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma

az összes
jogi vizsgákra
előkészítő intézet

BU DA PE S T
IV., Magyar-utca 3. sz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Két bíró hivatali esküje. A kir. Kuria ma délelőtt teljes ülés volt, amelyen Tomcsányi László és dr. Schulek Kálmán újonnan kinevezett kuriai bírák letették a hivatalos esküt Günther Antal kuriai elnök kezébe.

§ A bajai milliós főnyeremény. A Kuria harmadik büntető-tanácsa Zsitvay Leó elnök vezetésével ma kezdte meg a bajai milliós főnyeremény ügyének tárgyalását. A szabadkai törvényszék tudvalevően fölmentette Wágner Sándort a bajai bank főkönyvelőjét és Prigly Károly pénztárost, akik azzal voltak vádolva, hogy a bank könyveinek meghamisításával Eckert Antal bajai kertészt a Jelzáloghitelbank sorsjegyeinek milliós főnyereményétől megfosztották. A szabadkai törvényszék, amiképpen a vádlottakat fölmentette, tekintettel volt arra, hogy Eckert és a bank között időközben egyezség jött létre, amelynek értelmében a bank a főnyeremény felét kifizette Eckertnek. Az ügyész főbbevezése folytán az ügy a szegedi királyi tábla elé került, amely Prigly Károly pénztárost fölmentését jóváhagyta, Wágner Sándor könyvelőt azonban csalás és okirathamítás büntetéseben bűnösnek mondotta ki és ezért két és fél évi fegyházra, mint főbüntetésre és öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen tartamu fölfüggesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte, a büntetőtörvénykönyv 388. szakasza alapján. A tábla arra alapította ítéletét, hogy Wágner Eckert Antalt, nejét és hozzátartozóit ravasz fondorlattal tévedésbe ejtette és ez által Eckertnek 989.000 korona kárt okozott. A büntetésből a tábla nyolcz hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett, a pör költségeit pedig 11.253 koronában állapította meg. A védők semmisségi panaszát következtében az ügy a Kuria elé került, amely Weisz Károly bíró előadása alapján tartotta meg az ügy tárgyalását. A vádat dr. Balogh György koronaugyész-helyettes képviseli. A vádlottat dr. Vaisz Sándor és dr. Dési György védik. Az ítéletet felolvasása után dr. Dési György védő a bűnösség és a minősítés kérdésében, valamint a 92. enyhítő szakasz nem alkalmazása miatt mondott hosszabb védő beszédet. Ezután a tárgyalást holnapra napolta el az elnök, amiképpen Balogh György koronaugyész-helyettes válaszul a védőnek elhangzott érveire.

§ A miniszterelnök megsértése. Érdekes fegyelmi ügyet tárgyalt a minap a kuria ügyvédi tanácsa. A vádlott dr. Vadász Armand aradi ügyvéd volt, aki ellen az aradi ügyvédi kamara ügye Wekerle Sándor megsértése miatt emelt fegyelmi panaszt. Az ügyvéd ugyanis egy kliense váloperében benyújtott végiratában a következőket írta:

„A szavahihetőség nem a foglalkozás minőségétől függ, mert amíg az utolsó napszám is igazat mondhat, addig lehet, hogy egy miniszter hazudik (lásd Wekerle.)” A fegyelmi tárgyaláson a megvádolt ügyvéd a vád ellen elég elmésen védekezett. Azt mondotta ugyanis, hogy a zárjelben lévő megjegyzéssel csupán a forrást akarta megnevezni, emelylel citált. Szerinte tudniillik Wekerle ezt a kijelentést tette a képviselőházban. A fegyelmi bíróság elfogadta ezt a védekezést és a vádlott ügyvédet felmentette a vád alól. A kir. ügyész felebbevezése folytán a kir. kuria ügyvédi tanácsa Vági Mór elnöklésével és Darányi Gyula dr. ügyvéd előadásában tárgyalta ezt az ügyet és a vádlott ügyvédet az 1887. évi XXVIII. t.-cz. 3. szakasza alapján vétkesnek mondotta és ezért 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Megtámadott végrehajtó. Benedek Béla állami végrehajtó 1908. augusztus 3-án beállított Rosmann József közszolga Hunyadi-tér 10. sz. alatti lakásába, hogy ott 59 korona 69 fillér illetéktartozás fejében végrehajtást fogantatosítson. Rosmann ezt a látogatás anyyira dühbe hozta, hogy székelt ragadott s le akarta ütni a végrehajtót. Benedek Béla a nem remélt fogadtatásra rendőrt hivatott s ennek asszisztálása mellett fogantatosította a végrehajtást. Feljelentésére a kir. ügyészség hatóság elleni erőszak büntetése miatt emelt vádat Rosmann József ellen, akit ma a törvényszék el is ítelt egy heti fegyházra. Az ítélet ellen az ügyész és a vádlott is felebbezett.

§ Szeméremcsértő képek. A bécsi lapokban megjelent hírdetése révén terjesztette szeméremcsértő képeit Komorner-Komáromi Aladár úrnak. A hírdetéseik ifolytán a rendőrség házkutatást tartott Komorner-Komáromi szénai lakásán, ahol nagymennyiségű szeméremcsértő képet foglalt

le. A rendőrség följelentése folytán dr. Kürti járásbíró ma vonta felelősségre számérem ellen való vétség miatt Komorner-Komáromi Aladárt. A tárgyaláson a vádlott tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy ő a fényképeket a festőművészek és szobrászok részére aktképek gyanánt árusítja. A járásbíró azonban nem fogadta el ezt a védekezést és dr. Hagymássy Dénes királyi ügyvézi megbízott vádbeszéde után Komorner-Komáromi Aladárt 8 napi fogházra ítélte és egyben elrendelte a bűnjelül lefoglalt nagymennyiségű szeméremértő kép elkobzását. Az ítélet ellen a vádlott felebbezett.

§ Esküdtárszék elnökök kijelölése. A budapesti ítéltábla elnöke a balassagyarmati törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé dr. Kubinyi Lajos ottani törvényszéki elnököt, helyettesévé Klezár Lajos ottani törvényszéki bírót; a beszercebányai törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Bojemann Lajos kuriai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki bírót; a fumi törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé dr. Mikovich Lajos ottani törvényszéki bírót; az egri törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé dr. Bühm Alajos ottani törvényszéki elnököt, helyettesévé Forbas Pál kir. ítéltáblai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki bírót; a fumi törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Thierry Alajos kuriai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki elnököt, helyettesévé Lucich Kelemen ottani törvényszéki bírót; az ipolyi törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Martinovich István ottani törvényszéki elnököt, helyettesévé Felete Imre ottani törvényszéki bírót; a kalocsaai törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Benics Ferencz ítéltáblai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki bírót, helyettesévé Jambory Lajos ottani törvényszéki bírót; a pestvidéki törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Rónay Kamill pestvidéki törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Bánó József ítéltáblai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki bírót; a székesfehérvári törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé Tömörly József, helyettesévé pedig Sipos Sándor ottani törvényszéki bírót; a szolnoki törvényszéknel szervezett esküdtárszék elnökévé dr. Fehér Antal ottani törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig Safáry Kálmán ítéltáblai bíró címmel és jelleggel felruházott ottani törvényszéki bírót jelölje ki az 1910. év tartamára.

SPORT.

○ A tátralomniczi versenyek ügyében az Urvosok Szövetkezete tudvalevőleg úgy határozott, hogy azt már jövőre nem tartják meg s helyett az alagi versenyeket toldják meg két nappal és a sífoki kétnapos meetinget emelik fel három napra. Ezen elhatározást azon körülmény érlelte meg a vezetőségben, hogy a közönség nem karolta fel kellőleg a versenyeket, aminek viszont az volt a legfőbb oka, hogy istállótulajdonosaink, mondhatjuk, a legsilányabb anyaggal vettek részt a meetingben. Azonban a tulajdonosokat sem érheti semmi tekintetben vil. mert a távol fekvő, kellőleg nem gonddozható pályán, amihez a kedvezőtlen időjárás is hozzájárult, a legjobb anyag veszett legtöbbszörre kárba s így lassanként a valamikor még nagy kedveltségnek örvendő tátrai versenyek mindinkább összezugorodtak, míg az utóbbi két évben teljesen elvesztették jelentőségüket. Most azonban olyan hírek hallatszanak, hogy a tátrai birtokosok és szepesmegyei érdekeltek körében újabban mozgalom indult meg oly irányban, hogy a tátralomniczi versenyeket továbbra is tartásuk fenn, még pedig a földművelési minisztérium hathatós támogatásával. Azonban az előrelátható deficit sokkal nagyobb mértékben mutatkozik véleményünk szerint, semhogy az állam ilyen költséges akcióba belemenne. Hisz előtünk áll a minden beszédnél többet mondó példa, előbb a Magyar Lovaregylet, majd az Urvosok Szövetkezete bőkezű áldozatkészsége, amely mindhiabavalónak bizonyult s így a földművelésiügyi kormányknak sem lehet feladata, hogy egy erőltetett célú anyagilag támogasson, mert ily körülmények közt sem a Tátravidék fejlődésére, sem pedig a magyar lótenyésztés emelésére — mely cél pedig leginkább van hivatva szolgálni a lóversenyügy — nem látunk garanciát. Az állam a

tátrai fürdők érdekében más uton sokkal sikeresebb és hálásabb módon érvényesítheti támogatását s ennél fogva már cleve és nagyon helyénvalónak tartjuk, ha nem kezd bele ezen költséges próbálkozásba.

KÖZGAZDASÁG.

Miért emelkedtek ma a Városi Villamos részvényei. Az utóbbi időben általános szokássá vált, hogy ha valamelyik papiros a tőzsdén emelkedik, hát másnap a lapok egyrésze — mi sem vagyunk kivételek — megírják, hogy miért emelkednek az illető papirok. Az okok legtöbbször a sablonos üzleti okok, a jó üzletmenet és hasonlók. Így, mint már annyiszor, ma is emelkedtek a Városi Villamos Vasut részvényei 4 koronával 316.5 koronára. Az emelkedés tehát egészen jelentéktelen. Ellenben rendkívül érdekes az az indoklás, amelylyel az emelkedés okát magyarázzák. Feltűnő volt ugyanis az, hogy ma a papirokat leginkább az u. n. befentesek, még pedig városatyák vásárolták. A folyton czélatosságra utazók ebből a körülményből mindjárt arra következtettek, hogy a vásárlásokra a magyarázatot a városházán kell keresni. Nem kellett erre aztán már túl nagy találgatás, hogy megszülessék a következő okoskodás: A főváros most foglalkozik a Thököly-úti lóversenyter kihelyezésének kérdésével. Az ügyosztályok már amellet foglaltak állást, hogy a Lovaregylettel kötött szerződés mondassék fel már most. A tanács is ezen az állásponton van és nem kétséges, hogy a közgyűlés is így határoz. Csak az új lóversenyter helye nem volt még bizonyos, mert a Lovaregylet nem találta alkalmasnak a följajlott új területet. Abból a körülményből tehát — így okoskodtak a tőzsdéi horoszkopok — hogy most a városnál befentesek veszik a Városi V. V. papirokat, az következtethető, hogy már megegyezés történt az új lóversenyter ügyében s a Lovaregylet elfogadta azt a kijelölt területet, amelyhez csak a Városi V. V. vonalai vezetnek, tehát három év múlva a lóversenyteri forgalom lebonyolítása kitűnő üzletet hoz majd a Városi V. V.-nak. A városatyák tehát már most részben spekulációból, részben pedig befektetésre vásárolják a papirokat. Kétségtelen, hogy kissé kalandosan hangzik ez az okoskodás, de jellemző a tőzsdé sokszor kimagyarázhatatlan észjárására. Természetesen mi ezzel szemben ezt a csekély áremelkedést nem magyarázzuk ilyen titokzatosan, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a Városi V. V. kitűnő üzletmenete a legelőfoghatóbb indoklást nyújtja arra a kérdésre, hogy miért emelkedtek a vasut részvényei.

A karácsony előtti vasárnap és a kereskedők. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete a vásárló közönség tájékoztatása céljából közlést tesz, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében e hó 19-én, mint a karácsony ünnepét megelőző vasárnapon, az ipari és kereskedelmi árusítás az egész napon át végezhető és hogy ez okból a kereskedőknek nagy része e vasárnapon üzleteit nyitva fogja tartani.

A Fűszer-, Vegyes- és Kiskereskedők Országos Egyesületének ügyvezető igazgatósága ez uton felhívja az érdekelte kereskedők és a nagyközönség figyelmét arra, hogy a karácsony ünnepét megelőző vasárnapon az ipari és kereskedelmi árusítás egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető. Egyszermind közli az egyesület, hogy távirati feltejjel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez az erre vonatkozó rendelet hatályának az egész országra való kiterjesztése érdekében.

A Kereskedelmi R.-T. tőkeemelésének sikere. Az a nagy agilitás, melyet a Magyar Kereskedelmi R.-T. az utóbbi időben kifejlt, úgy látszik, egyik sikert a másik után szerzi meg részére. A főváros folyókölesné után a d'Harcourt-féle óriási birtokvásárlás oly nagyszabású és kitűnő üzlet volt, hogy annak hatása alatt a legutóbb elhatározott

alaptőkeemelés is teljes sikerrel lebonyolítható volt. Ismeretes ugyanis, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ez évi október 15-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy eddigi 20 millió koronányi részvénytőkéjét 12,500 darab 400 korona névontékű új részvény kibocsátásával 25 millió koronára emeli fel, továbbá hirdetőményileg közléte, hogy az új részvények közül 5000 darab december 15-ig gyakorolható elővételi jog és befizetés alapján átvehető, míg a többi 7500 részvényt egy a bécsi „Wechselstuben Aktiengesellschaft Mercur“ vezetésével létesült konzorcium vásárolta meg. Mint értesülünk, ez a tőkefelemelési művelet teljes sikerrel lebonyolított, amennyiben az elővételi jog az összes régi részvényekre gyakoroltatott és az említett konzorcium is az átvett összes részvényeket hosszabb lekötöttséggel elhelyezte.

Az Ipartestületek Országos Szövetségének ülése. Az Ipartestületek Országos Szövetsége legutóbbi ülésén elhatározta a választmány, hogy a munkásgimnáziumok létesítését a maga részéről támogatja és támogatását az ország összes ipartestületeinek figyelmébe ajánlja, hogy a tanoncok szakirányu továbbképzése ügyében a m. kir. iparoktatási főigazgatótól érkezett átiratot tájékoztatás céljából megküldik valamennyi ipartestületnek, egyúttal lépéseket tettek aziránt, hogy a székesfőváros alsófoku tanoncoktatás gyakorlati irányának kidomborítása és szakszerűségének emelése az illető szakmabeli ipartestületet érdeklő vonásával és befolyásával biztosítható legyen. Elhatározták egyúttal Melkó Bertalan alelnök indítványára, hogy az iparos tanoncoktatás egész kérdését állandóan napirenden tartják.

Kereskedelmi tengerészetünk igazgatása.

Ezen a czímen megjelent közleményünk élénk viszhangra talált tengerészeti körökben s Fiuméből, szakavatott forrásból a következő sorokat vesszük: Az „Egyetértés“ álláspontja a tengerészeti igazgatás reformját illetőleg teljesen indokolt. A tengerészeti hatóság intézménye elavult és sürgős reformra szorul. Az az elv, hogy a tengerészeti hatóság függetlenítessen a kormányzóságtól és a kormányzó állástól, már foglalkoztatta az illetékes tényezőket, de a kérdés megoldása a kormányzó ellenkezésén hiúsult meg. Ezért indokolt volna a reformot olyan időben megvalósítani, amikor Fiume kormányzó állása nincsen betöltve. Triestben nagyon furcsának találnák, ha a helytartó igazgatná a tengerészeti hatóság ügyeit. Akad odaát Ausztriában mindig olyan tengerészeti szakember, aki méltó az elnöki állásra és akadna nálunk is. Csak körül kellene kissé nézni, Fiumében, vagy Budapesten a vasuti és hajózási főfelügyelőségél. A tengerészeti hatóság reformjánál tekintetbe kellene venni a magyar kereskedelmi tengerészet változott viszonyait. A tengerészeti ügyek intézésére több ügyosztályt fejlesztetni kellene. De ezzel még mindig nem érnék el a kereskedelmi tengerészetünk helyes igazgatását. Fiumében hiányzik egy közlekedésügyi és hajózási tanács, amely a gyakorlati kérdéseket volna hivatva megvitatni és jelentéseket tenni a kormánynak. A mai ügykezelés lassu, nehézkes é valljuk meg őszintén — felületes. Az ügyek intézésében ötletszerűség nyilvánul meg s egy-egy dolgot a referensek úgy intéznek el, amint jónak találják. A magyar kereskedelmi tengerészet érdekében gondoskodni kellene a fent említett reformok megvalósításáról, mert kereskedelmi tengerészetünk fejlődése következnék be ennek nyomában.

Hatáskör megállapítása vasárnap széna hazavitele miatt indított ügyben. Felmerült konkrét tényből kifolyólag nyilatkoztatta ki az igazságügyminiszter, hogy ha a földműves ember nem fuvarozásként, hanem saját használatára vasárnap szénát szállított haza, eselékmenye ipari munkának nem tekintendő és így az a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. XIII. t.-cz. 6. szakaszában meghatározott, a közigazgatási hatóság elő utalt kihágásnak ismétel fel nem tünteti. Követke-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

használatára valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

zöképen annak elbírálása, hogy panaszolt elkövető a Kbt. 52. szakaszában meghatározott s az 1897:XXXIV. t.-cz. 18. szakaszának IV. pontja szerint a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó vallás elleni kihágást a rendes bíróság hivatott megállapítani.

Vizsgálat egy takarékpénztár ellen. A Sziszekén székelő Szávaaljai Takarékpénztár ellen a hatóság hivatalos vizsgálatot rendelt el. Okot erre egy hírlapnak rágalmozó cikke adott. A vizsgálat eredménye még ismeretlen.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetési képtelenségeket jelenti: Milankovics András kézműáros kereskedő Szabadka; — Berger Sándor kereskedő Köttse.

A magyar ipar mellőzése. Az Országos Iparpártoló Szövetség a kereskedelmi miniszternek több esetet jelentett be, amely a magánépitkezések tervezése és végrehajtása terén a hazai ipar mellőzését involválja. A kereskedelemügyi miniszter ez ügyben a szövetséghez leiratot intézett, amelyben sajnálatának adott kifejezést afelett, hogy nem állanak hatalmában azok a konkrét megtorló intézkedések, amelyekkel az ilyen visszaéléseknek a magánépitkezések terén gátat vehetne. Egyben azonban a miniszter utal arra, hogy a szövetség igen helyesen cselekszik akkor, amikor társadalmi úton az ilyen visszaélések lehetetlenné tételéről akar gondoskodni.

Egy cégvezető jubileuma. Weil Miklós, a Magyar Általános Takarékpénztár cégvezetője, a váltóüzlet vezetője e napokon töltötte be 25 éves szolgálati jubileumát, mely alkalomból kartársai meleg óvációkban, az igazgatóság pedig nagyobb tisztelődjában részesítette.

A zsilvölgyi bányavidék fejlesztése. Aki a hunyadmegyei Sztrigy és Zsilvölgyön végig utazott, okvetlenül észrevehette, azt a gazdasági fellendülést, amely az utóbbi időben az egész vidék jellegét megváltoztatta. A hegyek belsejében levő ásványkincsek, főleg barnaszén kiaknázásával a munkások ezreinek ad kenyeret. Ez a bányavidék azonban el van zárva attól a vidéktől, ahonnan szükségleteit fedezhetné. Ezért Arad város közigazgatási bizottsága feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez a Máv. piski—petrozsényi—lupényi szárnyvonalának megjavítása ügyében. Főleg a kocsik elhanyagolt állapota és a személyvonatok rendkívül lassu közlekedése ellen emeltek panaszt és kértek orvoslást. A jelenlegi közlekedési viszonyok közepegyen ugyanis teljesen lehetetlen, hogy akár Aradról Petrozsényt, akár onnan Aradot huszonnégy óra alatt meglehessen járni, ami bénítóan hat a kereskedelem fejlődésére. A miniszter most adott választ a felterjesztésre. Teljes mértékben belátja bizonyos intézkedések megtevésének szükségét, a melyek elől nem is zárkozik el. Ugyanis intézkedni fog, hogy a piski—petrozsényi vonalon a vonatok a megengedett lehető legnagyobb menetsebességgel járjanak és hogy a jelenlegi ócska mozdonyok erősebbekkel cseréltesse ki. Addig is, amíg ez meg történik, intézkedik, hogy két nappali vegyesvonat már a jövő évi nyári menetrend életbeléptetése után személyvonattá minősítessék, amivel a gyorsasága lényegesen emelteni fog.

Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

1000 koronát nyertek: 14929 83920.
500 koronát nyertek: 38084 66700 74302 95833 107843.

300 koronát nyertek: 654 11395 14724 20593 21969 24842 25055 30381 31597 32070 39138 39166 41687 48133 49745 52768 55656 58673 60365 62314 69921 70183 72318 82762 83934 84073 85349 94878 96817 98616 99202 99431 99552 101115 103697 105042 106629 106903 107284 109119 109933.

Mennyi lesz a jegybank 1909. évi osztaléka. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsát a jövő keddre ülésre hívta össze Bécsbe, amelyen valószínűleg a bank ez évi üzleteredményéről fognak jelentést tenni. Ez előreláthatólag az előző évi eredményénél jóval kedvezőlenebb lesz. Bár a

valuta- és devizaüzlet jövedelmeiben az 1908. évekkel szemben jelentékeny emelkedés észlelhető, ez az emelkedés nem ellensúlyozhatja az alacsony kamatláb és a leszámítolási üzlet csökkenése által a bank jövedelmében előidézett visszaesést. Bécsi beavatott körökben nyolcvan korona körül beszélnek az idei évre eső osztalékot. Tavaly 91.20 K, 1907-ben pedig 107 K 40 fillér volt a jegybank részvényeinek osztaléka.

Bőripari kiállítás. A technológiai iparműzeumban rendezendő bőripari kiállításra még e hó végéig lehet jelentkezni. Ez a kiállítás a bőripar és rokon iparágak gépein és eszközein kívül a hazai bőripar gyártmányait oly formában mutatja be, hogy az érdekeltek a nálunk beszerezhető anyagokról és azok minőségéről tájékozódást szerezhessenek. A kiállítás előreláthatólag január elején nyílik meg.

Trencsén-Teplicz ismét gazdát cserélt. Mai számunkban megírtuk, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság a tulajdonába jutott Trencsén-Teplicz vezetésére megalakított Magyar Gyógyfürdő Részvénytársaságot nagyobb nyereséggel eladta egy trencsén-tepliaci érdekesopornak. Ez okból a Magyar Gyógyfürdő R.-T. december 24-én tartja meg rendkívüli közgyűlést, amelyen a következő tárgyakról fognak határozatot hozni: 1. Az alapszabályok 27. szakaszának részbeni módosítása. 2. 9 igazgatósági és 5 rendes s 2 póttagnak a felügyelő-bizottságba való megválasztása az alapszabályszerű időtartamra.

Felolvasás a kereskedelemellenes irányzatról. A Pénzügyügyi Tisztviselők Országos Egyesületének december hó 16-án (csütörtökön) este 7 órakor tartandó ülésén dr. Szunde Pál, az O. M. K. E. főtitkára, a kereskedelemellenes irányzatról előadást fog tartani.

A Magyar Textilfestőgyár R.-T. alaptőkeleszállítása. A Magyar Textilfestőgyár R.-T. 1907-ben alakult 1 és fél millió korona alaptőkével, melyet a múlt évben 2 millió koronára emeltek fel. A tőkefelemelést azonban nem tudták keresztülvinni. Ugy látszik azonban, hogy a gyár az óriási államsegély dacára sem tud boldogulni, mert a december 30-ára összehívott közgyűlés napirendjére az alaptőke leszállítását tűzték ki legélyezés utján.

A Kínába exportált áruk oltalma. A shanghai cs. és kir. főkonzulátusunknak a cs. és kir. közös külügyminiszterhez intézett jelentése alapján a budapesti kereskedelmi- és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy addig, amíg Chinában annak egész területére kiható védjegy törvény nem jön létre, a külföldi kereskedelmi védjegyek ideiglenesen a shanghai és tientsini kínai császári tengeri vámhivataloknál jegyeztetnek be és hogy a kereskedelmi védjegyeknek a shanghai cs. és kir. főkonzulátusnál való egyszerű letétele joghatályos nem bír. A védjegyek bejelentésére nézve a budapesti kereskedelmi- és iparkamara az érdekelteknél felvilágosítással szolgál.

A Concordia bányatársulat eladása. Megemlékeztünk már a Sárkány J. Károly örökösei és társai esetneki Concordia vasgyár bányatársulat üzemének és bányáinak eladásáról. Ugy értesülünk, hogy a legközelebb tartandó közgyűlés elé az igazgatóság több ajánlatot fog előterjeszteni. A társulat azért akar tudni a bányáin, mert azok már javarészt ki vannak aknázva. Ha a Concordia vasgyár társulat birtokosai tényleg az eladás mellett határoznak, nagy multtal bíró, szép vállaltól válnak meg, mert a már Róbert Károly idejében művelés alatt állott egykor gazdag vasbányák mellett a XVI. és XVII. századokban fegyver és kardgyárak állottak üzemben és ezeknek a maradványaiból alakult 1835-ben a Concordia, amely hosszú ideig virágzó vállalat volt.

Az Élet és Járadék biztosító intézet új üzletága. A Magyar Élet- és Járadék-Biztosító Intézet mint szövetséges folyó hó 15-én tartotta gróf Széchenyi Aladár elnöke alatt választmányi gyűlést. Az igazgatóság jelenti, hogy az intézet, mely hazánkban szövetségi alapon az életbiztosítás minden nemét fokozódó sikerrel műveli, mi abból is kiválódik, hogy tagjainak száma 13bb

mint tízezer és a biztosított tőke állománya a 24.000.000 koronát meghaladja, az életbiztosítás terén egy nálunk korszakalkotó újítást honosított meg. A rendes orvosi vizsgálattal kapcsolatos életbiztosításon kívül, 50.000 korona tőke magasságáig, minden orvosi vizsgálat nélkül is nyújt biztosítást, nemcsak vegyes tőkebiztosítás formájában, hanem csupán halálesetre is, úgy hogy biztosítási szempontból úgynevezett kétes értékű életetek is a biztosítás áldásában részesülhetnek. Ezen nagyjelentőségű újítást az intézet nagy tőkeerejű, előkelő viszontbiztosítók közreműködésével — jutányos díjtételekkel — oldhatta meg. Ezenkívül a rendes orvosi vizsgálattal kapcsolatos életbiztosításokat csekély pótdíj ellenében kiterjeszti a rokkantság esetére is, úgy hogy a rokkantság által keresetképtelenné vált biztosított tagjainak biztosításai továbbra is, minden díjfizetés nélkül, érvényben maradnak. Működési körébe veszi az intézet a nyugdíjbiztosítást is, melynek révén lehetővé akarja tenni, hogy köz- és magán-tisztviselők aggkorukra, vagy rokkantságuk esetére nyugdíjukat igényeiknek megfelelően emelhessek. A Szövetkezet jelentékeny föllendülése csupán a vidéki képviselők folytonos gyarapítása által és a meglévő ügynöki kar szakzerű kiaktatása révén volt elérhető, ami elsősorban Lázár Jenő, az intézetnek alapítás óta cégvezetője, kiváló ügybuzgóságának és fáradhatatlan szorgalmának gyümölcse, miért is a választmány a cégvezetőnek elismerését fejezte ki. Az intézet fokozatos fejlődése ezútszorra tette egy budapesti vezérügynökség létesítését, melynek élén Kállay Dezső vezértitkár áll.

Steana Rumana. Egy kiváló magyar ember gondolata volt a Steana Rumana. Petroleumot keresni Romániában kalandos vállalkozás számomba ment a mi gazdasági közvéleményünk szemében, nemcsak kalandos, hanem hazafiatlan is, mert csupán a példa kedvéért az erkelendi Raky nagyon rossz német azért, mert Romániában milliókat szerez petroleum-kutjával, avagy Rockefeller, mert a Standard Oil Co. révén már a román naftaforrásokra is rátette a kezét. Ezt cselekedte meg gróf Tisza István, amikor még szinte embrióban volt az egész román naftakeresés. A magyar nemzeti vagyonosodás érdekében indított akció elbukott, a furásokat végző magyar bank felszámolt. Folytatta más s ma a Steana Rumana virágzó vállalat. Hivatalos jelentés szerint a Steana Rumana petroleum-iparrészvénytársaság Bukarestben az év első negyedében 229.790 tonna petroleumot termelt, míg tavaly hasonló időszakban 165.460 tonna volt a produkció. Tehát egy év alatt mintegy 65 ezer tonnával emelkedett a termelése.

A postatakarékpénztár nemzetközi összeköttetései. A postatakarékpénztár a közelmúltban a Nationalbank für Deutschland berlini pénzügyintézetel összeköttetést létesített avégből, hogy csekkszámlatulajdonosai a német birodalomban lakó üzletfeleikkel kölcsönös fizetéseiket a postatakarékpénztár útján bonyolíthassák le. A berlini pénzügyintézet és kiterjedt fiókhálózata tudvalevőleg a magyar csekkszámlatulajdonosok részére befizetéseket és kifizetéseket teljesít és közvetíti a német birodalmi bank giro-számla tulajdonosai részére és viszont szóló átutalásokat is. A postatakarékpénztár most újabb összeköttetésekkel bővíti ki nemzetközi forgalmát, amennyiben a német birodalmi, a bajor és württembergi, valamint a svájci posta-csekkihivatalokkal — értesülésünk szerint — előreláthatólag már a jövő év február 1-től kezdve giro-forgalmat létesít.

Állásfoglalás a kereskedelmi szerződések dolgában. Az osztrák export-egyesület mai teljes ülésén az elnök a következő határozati javaslatot terjesztette elő: A teljes ülés azt a sürgős kérelmet intézi a kormányhoz, hogy teljes nyomatékkal hasson oda, hogy a balkáni államokkal való kereskedelmi szerződések, ugyszintén a tengerentuli államokkal való szerződések megkötésére szolgáló felhatalmazási törvény parlamenti elintézése minél előbb megtörténjen és hogy az egyesült agráriusok oppozíciója semmiben se tartsa vissza.

Hajózás megszüntetése. A Magyar Királyi Folyam- és Tengorhajózási Részvénytársaság közli,

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyembéléssel 55 frt.

legnépszerűbb angol- és német-öltöny- és selyem-ruhá- és kiegészítő-üzlet.

ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszerű úri szabótermelő

IV. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 46-59.

Kapható mindenütt. Darabja 70 fillér.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, december 15. Az előtőzsdén az érdeklődés főleg a parlamentári viszonyok felé fordult, amelyek teljesen tisztázatlanok. A newyorki piacok gyengült árfolyamokat jelentettek s ezért az itteni előtőzsdén a spekuláció tartózkodóan viselkedett. Államvasuti részvények, amelyek eleinte megszilárdultak, elvesztették javulásukat és alpesi értékek is realizációik következtében hanyatlottak. Korlátértékek közül kereslet jelentkezett Veith-magnezit és egyesült villamosági részvényekben. A déli tőzsde megnyitásakor az irányzat állandóan kedvetlen és az árfolyamok alig változtak. Később is kedvetlen volt a forgalom s a vezetőértékek megtartották árfolyamaikat. Korlátok közt Veith-magnezit és egyesült villamosági részvények emelkedtek, Berlin nyugodt irányzatot jelentett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 670.75, Laenderbank 502.25, Államvasut 745, Déli vasut 124, Alpesi 729, Rimamurányi 664.50, Skoda 336.50, Török sorsjegy 22.50, Egyes. villamosrészvénytársaság 249, Veith-magnezit 1043 K.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 670.50, Magyar hitel 780.50, Anglo 314, Bankverein 546, Laenderbank 501.50, Union 583, Államvasut 744.50, Déli vasut 128, Alpesi 628.50, Rimamurányi 660.50, Orosz járadék 101.60, Török sorsjegy 22.25, Egyesült villamosági társaság 251, Veith magnezit 1051 K.

Bécs, decz. 15. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjárdék 113.9, Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 153.—, Magyar hitelbank részvény 780.—, Magyar lezártoló és váltó részvény 516.—, Rimamurányi 66.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 489.—, Magyar koronajárdék 92.45, 4 százalékos magyar földt. kötvény 93.20, Magyar nyere-m. kötv. sorsjegy 216.50, Kassa-Oderbergi Vasut. részv. —, Magyar jelzálogbank 4.650, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, decz. 15. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjárdék 95.1, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 118.15, 1860-as sorsjegy 172.50, Osztrák hitelsorsjegy 523.—, Angol-osztrák bankrészvény 312.—, Bécsi Bankverein 545.4, Osztrák magyar bank 1772.—, Déli vasut 123.6.—, Dunagőzhajózási társ. 10.7, Dohány részv. —, Cs. k. arany (vert) 1136.—, Német bankv. 117.00, Osztr. Lloyd 544.— 4.2 száz. ezüst jár. 95.10—

99.15. Osztr. korona járadék 95.10, 1864-es sorsj. 329.— Osztrák hitelintézeti részvény 669.75, Union-Bank 582.50 Osztrák Länderbank 500.50, Osztrák-magyar államvasut 743.75, Elbvölgyi vasut —, Alpesi részvény 27.10, 20 frankos 19.16, Londoni váltóár 241.15, Lipótkohó 516.—, Török sorsjegy 231.80.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 15. (Értéktőzsde.) A gyöngébb newyorki jegyzések megerősítették a spekulációt tartózkodásában, úgy, hogy a tőzsde általában igen csendes lefolyású volt. Szilárdak és élénkbekek csakis bányáértékek voltak, amelyek közül német luxemburgiak állítólag kedvező havi bevételektől előnyben részesültek, valamint az orosz értékek, amelyekre az orosz-japán viszonyra vonatkozó megnyugtató pétervári kommuniké kedvező befolyással volt. Egyébként azonban újabb realizációs törekvések érvényesültek, amelyek az árfolyamok némi lemorzsolódását vonták maguk után. Később az üzleti tevékenység még jobban korlátozódott, az árfolyamok azonban mindvégig tartottak voltak. Jobb kereslet nyilvánult meg a Santung-vasut részvényei iránt. A zárlat szilárd volt. Az utőtőzsdén bányáértékekben végrehajtott realizációk némi gyöngülést idéztek elő. A készpénzpiac ipari értékei egyenletlenek voltak. Napi pénz 4 és fél százalék, magánlezártoló kamatláb 4 ötnyolcad százalék.

Berlin, (Zárlat). Decz. 15. (Saját tudósítónktól) Zárlatok jegyzetetik: 4.2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 100.20, osztrák hitelrészvény 99.90, Déli vasut 23.40, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölcsön 89.40, Disconto Commandit 196.10, Dinamitruszt 178.90, Harpa. i 206.10, Unifikált török járadék 94.90, 4.2 százalékos ezüst jár. —, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95.50, Magyar koronajárdék 92.2, Osztrák-magyar államvasut 1.890, Bécsi váltóár 847.25, Olasz járadék —, Ált. villamosági Edison 263.20, Gelsenkircheni 217.60, Laurakohó 197.10, Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat). Dec. 15. 4.2 száz.-os papírjárdék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 100.15, Magy. ar.-jár. 95.30, Osztr. hitelint. részv. 210.60, Osztrák-magyar államvasut 159.—, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 2 4.27, Bécsi Bankverein 1 7.90, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.10, 4.2 százalékos ezüstjárdék 99.10, Osztrák koronajárdék 95.15, Magyar koronajárdék 92.45, Osztrák-magyar bank 126.70, Déli vasut részvény 2 60, Elbvölgyi vasut —, Bécsi váltóár 847.25, Párisi váltóár 811.33, Union bankrészvény —, Alpesi részv. —, Allandó.

Hamburg, (Zárlat). Decz. 15. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.0, 1860 sorsjegy 172.—, Déli vasut 23.25, 4 százalékos aranyjárdék 94.95, Osztrák hitelrészvény 210.50, Osztrák-magyar államvasut 158.77, Olasz járadék 104.2, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95.60 Nyugodt.

London, decz. 15. Angol consol 82.7/16.
Paris, (Zárlat). Decz 1. 3 százalékos francia járadék 99.3, Osztr. aranyjárdék 101.60 Magyar arany-

járdék 98.85, 5 százalékos boigár kötvény 1896. évről 519.— 3/4 százalékos Olasz járadék 1 4.80, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 290 —, 5 százalékos marokkói járadék 52.3.—, 4 százalékos 1890. román köles, 9.0. 4 százalékos amori. román jár. 93.—, 5 százalékos orosz járadék 103.60, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.25, 4 százalékos spanyol jár. 97.32 4 százalékos unifikált török jár. 94.67, Török sorsjegy 219.25, Török dohányrészvény 391.— Osztrák földhitelintézet 1222, Osztr. Länderbank 547.— Magyar jelzálogbank 490.—, Banque de Paris —, Banque Ottomane —, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 137.— Meridionalvasut —, Hartman gépgyár —, Rio Tinto —, Sucerie d'Égypte 87.—, Tula 41.—, Urikányi kőszén 172, Chartered 41.5, De Beers 474.50, East Rand 1 7.—, Jagersfontein 206.50, Trans. Land Comp. 74.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.62, Váltó német piacokra (rövid) 12.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.7 Váltó Belgiumra (rövid) 104, Olasz aranyváltó rövid 6/8, Váltó Svájcra (Rövid) 1/2, Csekk Londonra 25.0. Magánkamatláb 2/4. Szilárd.

Felolós szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadó-tulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Finom angol saccoöltönyök

szélesszerűen készítve, elismert kitűnő szabásban

66 korona.

Városi bundák és télikabátok nagy választékban.

DEUTSCH F. KÁROLY ÉS TÁRSA férfi-szabók

IV., Ferencziek-tere 2. sz. A templommal szemben.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Mai záró árfolyam, mai záró árfolyam. It lists various financial instruments like bonds, stocks, and bank notes with their respective prices and interest rates.

KÜLÖNFÉLÉK.

(A fák életkora.) Amíg egy fa teljesen ép és egészséges, az éveit az évvirágok segítségével könnyen megállapíthatjuk. Magasabb korban azonban már csak irtás, odvas fákkal találkozunk, amelyeknél már csak többé-kevésbé a tradícióra vagy becslésekre vagyunk utalva. A legrégebbek egyike egy tiszafa Fortinggal közelében, Skótszágban. Ez a vén tiszafa már 1769-ben odvas volt és körülete már akkor meghaladott 15 métert. Ma már a törzsének csak részletei vannak meg, amelyek azonban még mindig zöld ágakat hajtanak. Ennek a fának korát 2500—3000 évre becsülik. Nem sokkal fiatalabb egy boróka-fenyőfa Livlandban, Ermes közelében. Ez a fa körülbelül kétezer esztendő. Körülete több, mint három méter. Husz évvel ezelőtt egy hatalmas szélvihar kettőtörte ezt a fát, de törzsének alsó része még most is zöldel. Cerpuesnél, a svájci Jura helységben áll egy nemes fenyő, amely több, mint harmincz méter magas és átmérője két méter. Ennek korát körülbelül ötszáz esztendőre becsülik. Állítólag ugyanilyen idős egy hatalmas törősfenyőfa, ugyancsak Svájcban, Blitzingennél, amely majdnem hasonló méretű, mint az előbb említett. Egy körülbelül négyszáz esztendő fenyőfa áll Bajorországban Eichstadtnál. Ennek körülete 5.30 méter, magassága pedig 38 méter. Viszonylagosan rövid életűek az erdei fenyők. Skótszágban van egynehány, amelyeknek magassága elér 24 métert, körületük pedig 4—6 méter között váltakozik. Ezeknek életkorát 250—300 évre becsülik. Németországban is van egynehány hasonló példány Finkenstein közelében. A lombos fák közül csak néhány fajta ér el ötszáz esztendőnél magasabb kort. Egy méteres átmérővel bíró nyírfák például nagyon ritkák. Egy háromszáz évnél idősebb égerfának Sendenben, Westfáliában 3.95 méter körülete van, magassága pedig kilencz méter. A legidősebb bükkfák Németországban Celle és Altenbecke közelében másfél méter átmérő mellett 20 méter magasak, míg korukat 200—250 esztendőre becsülik. Egy 200 esztendő jávorfának az oberglogau-i Schlossparkban 3.6 méter az átmérője. A legidősebb kőrifa Németországban Darsluban látható. Ez a fa körülbelül kétszáz esztendő, átmérője 2 és fél méter, magassága pedig 23 méter. Valamivel magasabb kort érnek el a nyírfák. Így a boroszlói botanikus-kertben van egy háromszáz éves fekete nyírfá, amelynek körülete 8 méter. 1891-ben pedig

Leipheim közelében kivágtak egy tizenegy méter körületű fehérfenyőfát, amely hatszáz éves multra tekinthetett vissza.

(Elmebetegség ellátása Kinában.) A nem veszedélyes elmebetegeket magukra hagyják, míg a közveszedélyeseket egyszerűen börtönbe csukják. Olyan családra, mely tekintélyre súlyt fektet, azonban igen kelemetlen, ha egyik beszámíthatatlan tagját váratlanul börtönbe csukják. Ilyen kelemetlenség elkerülése céljából a hatósági bebörtönözés helyett életbe lép a magánbebörtönözés. Ha e célra megfelelő helyiség áll rendelkezésre, ugy ezt arra használják; ha nem, úgy a szerencsétlen elmebetegeket egyszerűen lánczra verik. Gyakran ávek telnek el, míg a halál e szerencsétleneket borzasztó állapotból megrájtja. Dr. Selden olyan elmebeteg asszonyról tesz említést, ki 15 évig hordta a lánczokat.

(Öt testvér: összesen négyszáz évesek.) A tiroliak azzal dícsérszenek, hogy köztük élnek az osztrák-magyar monarchia legvénebbjei. Hát az mindenestre ritkaság, amit most Innsbruckból írnak, hogy él arra felé öt olyan testvér, akiknek mindegyike átlag nyolczvan esztendő. A hosszúéletű családnak Pacher a neve és Obertilliach egészséges vidéke a lakóhelye. Az öt testvér között Anton 87, Máttyás 85, Péter 84, Ilona 74 és János 70 esztendő. Ez összesen kerék négyszáz év. A példa daczol azzal a tudományos elmélettel, hogy a házas emberek érik el a legszebb kort, mert Pacher urak agglagonyok és Pacher Ilona „még mindig” csak kisaasszony. A Pacher urak nem vetik meg az egy-három-öt pipa dohányt, de a jó itókát sem, sőt a tüzes tirolai bor már nagyon sokszor jódízott bennük.

(Új kormányozható léggömb-típus.) Milánó mellett egy új típusu kormányozható léghajóval kísérleteznek, melynek előnye az lenne, hogy nincs gondolája, hanem közvetlenül a léggömb aljához csatolt utaskamarája van és a motor is a léggömbhöz van nagy részben szerelve. Ily módon mellőzve van az a légellenállás, amelyet a gondola támaszt. Maga a léggömb félmerev rendszerű és a Julio-Lebaudy-típusban épült. A léggömb motorja 40 lóerős és ezzel óránként 45—50 kilométer sebességet értek el a próbameneteknél.

(Képek a vasuti kocsiiban.) A francia vasutakon érdekes újítást léptettek életbe, az u. n. vasuti képeket. Egy francia mérnök az idea, s abban áll, hogy a szakaszok külsejét különféle időálló festményekkel borítják. Egyrészt változatosabb teszik a vonatok egyhanguságát, másrészt megkönnyítik a kocsi megtalálását. Hosszabb megállásoknál, mikor a közönség a vonatról az étterembe megy, mindenki jobban ráakad a maga kocsijára a kép után, mint szám után, melyet sokkal nehezebb emlékezetben tartani. A francia nyugati vasuton s a páris—középtengeri vonalon már próbát tettek ez újítással s rendkívül bevált. E képeknél az a főelv, hogy már messziről láthatók legyenek s lehetőleg egyszerű tárgyakat ábrázoljanak. A képek többnyire fehér zománcból készülnek, hogy még éjszaka is láthatók legyenek s kutyát, macskát, liliomot, trombitát, tornyot stb. ábrázolnak.

(Nihilista a fogadóban.) Lembergől jelentik, hogy izgalmas esemény játszódott le szombat éjjel az orosz határ közelében levő Brody város egyik fogadóban. Aznap este egy jól öltözött fiatal ember tért be a fogadóba és azt mondta, hogy ő külföldi utjáról tér vissza Oroszországba. Amikor felszólították, hogy írja be nevét a vendégkönyvbe, akkor mindenkit lelévéllel fenyegetett, aki kiszolgáltatja a rendőrhatalóságnak. És hogy fenyegetése nem üres beszéd volt, azt megmutatta azzal is, hogy amikor rendőrt hívtak, eltorlaszolta szobáját és elkezdett lövöldözni. A rendőr erre segítséget hívott, amikor azonban így sem boldogultak vele, katonákat rendeltek ki. De a veszedelmes emberhez így sem lehetett hozzáférni és egy óra hosszat hiába ostromolták a szobáját. Ekkor egyszerre csak nagy robbanás rázkódtatta meg a fogadót, amely az ostromolt szobájában történt és a következő pillanatban a fogadó összes ablakai csörömpölve hullottak össze. Erre betörték a szoba ajtaját és rémes látvány tárult a belépők szemé elé. Az idegen vérben fekvő a szoba padlóján és koponyáján hatalmas sebből patakzott a vér. Azonnal bevitték a kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Kiletét eddig nem sikerült megállapítani, de a nála talált röpíratokból azt gyanítják, hogy orosz nihilista volt.

KÉT NYAKÉK.

— REGÉNY. —

Irta: G. W. APPLETON.

— Az én véleményem csak annyi, hogyha ma tudott az ékszereken, vagy a briliánsokon, akkor az nagyon gyanus dolog és reá nézve súlyos körülmény. De foglalatukból kivett gyémántokat éppen olyan nehezen lehet felismerni, mint az aranyat; itt van azonban az ellopott tárgyak jegyzéke; közöttük van egy nyakék, ami igazán rendkívüli a maga nemében és egyetlen. Sir John azt mondja, hogy egész Európában nincsen párja — egy briliáns nyakék középen egy nagy kék gyémánttal.

— Kék gyémánttal?

— Igen. És ez igazán nagyon ritka kő; tehát beláthatja, hogyha a barátja ilyen nyakéket akart, vagy akarna eladni, a bizonyítékok teljesen ellene szólnának.

— Természetesen. Ezt belátem! Különböben már hallottam erről a kék gyémántról. Azt hiszem, teljesen egyedül álló a maga nemében és a nagybátyám a hitbizományba akarta fölvetetni.

— No lám, ez csak eléggé bizonyítja ritkaságát.

— Természetes, — szolt Jimmie mosolyogva és mivel nagyon valószínűtlennek gondolom, hogy a barátom egy kék gyémántot akar eladni és azonkívül én önmek most bizalmasan elmondottam a körülményeket, természetes, hogy ezek után nem adhatnak ki elfogató parancsot —

— Mindezeidig nem becsátottunk ilyet ki, erről biztosítottam és amíg én —

Abban a pillanatban kopogtak az ajtón, és egy tisztviselő jött be, aki irást nyújtott át. Beale átmézte és kék szeméi tágra nyitlak

a nagy csodálkozástól. A főnöke irt és csatolva volt még egy irás. A főnök azt írta:

„Az ön kezében van az ékszerlopás ügye. Azonnal olvassa!”

A mellékelt irás pedig egy levél volt:

„Czégünk részére a mai napon nagyobb mennyiségű foglalatot, ékkövet és egy briliáns nyakéket, közpen egy nagy, kék gyémánttal megvettem egy Darrel nevezetű férfitől. Tekintve a Selhurst-féle lopást szeretném tudni, vajjon az üzletet megköthetem-e, mert ha a dolog nem egészen tiszta, letiltom a fentnevezett, Darrel részére kiutalványozott cheque kifizetését. Azonnali személyes megbeszélés nagyon lekötelezne.

Alázatos szolgálója

W. Black.”

Jimmie Selhurst, aki olvasott a felügyelő arezáról, az első pillantásra észrevette, hogy valami nincsen rendben. Ez a gyanu csak megerősítést nyert, mikor Beale hirtelen felneézett és megváltozott hangon így szolt:

— A barátját Darrelnek hívják?

— Igen.

— Hiszen ön azt mondta, hogy Berry a neve.

— Ezt nem mondtam. Csak ő mondta be ezt a nevet szorongatott helyzetében. A neve Hubert Darrel és hadnagy a Buffoknál.

— Mindenesetre ön nagyon őszinte, Selhurst ur.

— Nagyon szeretnék ebben az esetben az lenni. Talán valami nincsen rendben?

— Azt még most nem tudom. Egy kissé meg vagyok zavarodva és kérem, hogy bocsásson meg nekem. Talán holnap három órákor lenne szives és újból felkerem, ne engem, Jimmie fogta a kalapját.

— Helyes. Jó éjszakát, felügyelő ur.

— Jó éjt, Selhurst ur. Ügyeletes, küldje be a másik urat.

A „másik ur” Black ékszerész alkalmazásint nagyon kényelmetlenül érezte magát. Ez

látzott is rajta, amint belépett a szobájába. Beale egy székre mutatott.

— En — én — kezdte Black, — én ma néhány értékes követ vásároltam.

— Igen, ezt tudom, — felelte Beale. — Éppen most olvastam az ön levelét.

S ezzel felmutatta a levelet. Önnél van a mondott kék gyémánt? Ez elégséges. Kék gyémántok nem teremnek minden bokorban.

Black kényszeredetten mosolyodott el s elővette a nyakéket.

— Ebben igaz van. Rendkívül ritka kő s mindent egybevéve ez a nyakék rendkívüli és különleges. Ehez hasonlót csak egyszer láttam.

Beale kivette a jegyzőkönyvét.

— Ön látott ehez hasonlót?

— Igen, nagyon hasonlított errre.

— Hol?

— Párisban.

— Egy ékszerésznél?

— Igen, hadd gondolkozzam csak. Nos, már emlékezem, — igen — Désparets-nél Rue de la Paix.

A felügyelő gondosan feljegyzett mindent.

— Lássá, — mondta, mintegy magyarázatképpen, — nagyon jó az ilyen apró dolgokat feljegyezni. Azonkívül van valami különös ebben az ügyben. Milyen ember az a Darrel?

— Szép, előkelő kinézésű fiatalember, hat láb magas; különben itt van, ez a névjegye.

Beale megnézte a kártyát.

— Ez mind egyezik — szolt végül.

— Ezt gondoltam, de a legkülönösebb a dologban, hogy az édesatyjára hivatkozott, egy régi vevőmre, aki Albert Mansionsban lakik. Oda küldtem egy irnokot és a válasz teljesen kielégítő volt.

Beale felkelt és egy pillanatig fel-alásított, azután ismét visszatért az asztalhoz.

(Folyt. köv.)

tóság
vány
stíldó,
sartés
drb s
K
rendü
fillér,
nással
életsu
kilogr
süldő
kilogr
zata 1

D
(párol
nehéz
152—
gramm
ronkir
(párol
S
volt k
hajtat
littat
marad
irányz

Ki

F
horvát
tisztok
erdőm
a
Kálmá
hoz se
ket a
hivata
lemény
a
niszter
Jenő
ellenő
nokot
kolozsv
irodati

koru
koru
Imre
lakos
lamint
János,
délyire

a „E
csüt

és hat
póttag
ó. A k

mint v
tartaló

Adók
11.72
Kamat
Budape
könyve
Bernát

60 rés
jegye

1909.

17

18

19

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbácsi igazgatósága.) Deczember 15-én. Előző napi eladatlan maradvány 157 drb sertés, Pótfelhajtás 43 drb sertés, 61 drb süldő. Mai felhajtás 1113 drb sertés, összesen 1313 drb sertés, 61 drb süldő. Eladott 1312 drb sertés, 16 drb süldő. Mai maradvány 1 drb sertés, 45 drb süldő. Következő árak jegyzetettek: Zsírsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli eletsúlyban 126-134 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli eletsúlylevonással 148-158 fillérig, fiatal közep 220-300 kilg-ig eletsúlylevonással 148-160 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 152-160. Huszsertés, belföldi süldő 120-124 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változótlanak.

Kőbányai sertéspiacz.

Deczember 15. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 144 fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 152-153 fillér. Fiatal közep (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 152-153 fillér. Közep (páronként 240-280 kilgr.) 145-149 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilgr.) 144-145 fillérig.

Sertésleltétel: 1909. évi deczember hó 13. napján volt készlet 22713 drb, — 1909. deczember hó 14-én felhajtott 843 drb, — 1909. deczember hó 14-én elszállított 394 drb, — 1909. deczember hó 15. napjára maradt készletben 22962 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változótlan.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A földmivelésügyi miniszter a horvát-szlavonországi kincstári erdőket kezelő erdő-tiszték létszámában Kmetónyá Emil erdőmérnököt fő-erdőmérnökké;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Pogány Kálmánt, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeumhoz segédre, Fodor Imre és Tittel Sándor számtiszteket a budapesti magyar tudomány egyetem gazdasági hivatalához a X. fizetési osztályban rendszeresített illetményekkel gondnoksegédökké;

a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök az önkormányzati adóhivatalhoz Lyachovics Jenő máramaroszi adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré és Semmel Lipót técsői adóhivatali gyakorlatnokot ideiglenes minőségű adóhivatali tisztévé György kolozsvári 62. sz. gyalogezredbeli őrmestert pénzügyi irodatistté nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Fischer Zoltán románresiczei lakos Fenyőre, kiskoru Hóman Aladár pécsi lakos Hubára, kiskoru Graf Imre pécsi lakos Gálosra, kiskoru Gebauer Pál pécsi lakos Gáborra, Eskulicz József nagytelényi lakos, valamint Rozália, Katalin, Gábor, István, Károly, Anna, János, András és Illés nevű kiskoru gyermekei Erdélyre, kiskoru Blau Elza, Bella, Ernő és Irén buda-

pesti lakosok családi nevének Bajorra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Az egri pénzügyigazgatóságnál 2 pénzügyi fővigyázói állásra 2 hét alatt, Tiban (Ung-megye) és Kelen közszégyben (Zemplénmegye) postai ügynöki állásra január 7-ig; a közhalmi járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra 2 hét alatt; a brassói pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtizsi állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban — a déli részeken helyenkint előfordult kevés lecsapódástól eltekintve — száraz idő uralkodott. A hőmérséklet a délnyugati részek kivételével országsszerte süllyedt, az éjjeli lehűlés az északi és keleti részeken többnyire 5 és 10 C° között ingadozott; a minimum Botfalun 11 C°, a maximum pedig Cirkvenicán 11 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára: Az időjárásban lényeges változás nem várható. (Sürgöny prog.: Változás nem várható.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Rows include A-Szlatina, Ungvár, Késmárk, Losonc, Ógyalla, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Zsáráb, Flume, Szeged, Temesvár, Nagyvárád, Kolozsvár, Nagyszombat, Szatmár, Eger, Arvavárja, Selm-czabánya, Komárom, Magyar-Óvár, Sopron, Eszék, Cirkvenica, Debrecen, Ecskemen, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsova.

„EGYETERTÉS”

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

ANGOL-KÖR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT csukamájolaj EMULSIÓ-ja

megszünteti az angolkört, megerősíti a csontokat és egészséges hussal borítja azokat.

Azonfelül és ez az, amit tapasztalt szülők tejes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár a kis szenvedőt rábírní arra, hogy a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

bevegye, mert kellemes, tejfeles íze van. A gyermek megemésztí, még ha a tejtől undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük ügyelembé venni.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: m é t e r, m é t e s, decz. 15. decz. 14. Rows include Inn, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Ung. Columns list various locations and their measurements.

MEGHÍVÓ

a „Fővárosi kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet”-nek 1909. évi deczember hó 30-án, csütörtökön d. u. 4 órakor a szövetkezet helyiségében (VI., Teréz-körút 3. sz. alatt) tartandó

tizenötödik évi rendes közgyűlésére.

Napirend: 1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről és a zárszámadások előterjesztése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése és határozat a felmentvény megadása tárgyában. 3. Három igazgatósági tag választása. 4. A felügyelő-bizottság három rendes és három póttagjának választása és díjazásának megállapítása. 5. Az alapszabályok 66., 69., 70., 71., 74., 86. és 88. szakaszainak megváltoztatása. 6. A közgyűlést 5 nappal megelőzőleg az igazgatósághoz — legalább 10 tag aláírásával — netan beadott indítványok tárgyalása.

Budapest, 1909. évi deczember havában.

Mérleg-számla 1909. szeptember 30-án. Vagyon. Pénzkészlet 3661.35 K. Értékpapírok 5000.— K. Kölcsönök 116,579.34 K. Egyenleg, mint veszteség 15,876.63 K. Összesen 141,117.32 K. — Teher. Részjegyek és évtársulati befizetések 23,182.— K. Tartalékok. Rendes tartalékalap 35,908.12 K. rendkívüli tartalékalap 14,071.13 K. összesen 49,979.25 K. Hitelezők 67,956.07 K. Összesen 141,117.32 K.

Veszteség- és nyereségszámla 1909. szeptember 30-án. Vagyon: Visszleszámitolási kamatok 4252.82 K. Intézeti lakbér 1834.— K. Adók és illetékek 4760.84 K. Tisztí fizetések és lakberek 6154.18 K. Betéti kamatok 117.24 K. Átmeneti kamatok 1377.04 K. Betét kamatok 11.72 K. Vegyes költségek 5736.86 K. Leírások: Ieltárból 500 K, követelésekből 40048.72 = 40548.72 K. Összesen 64793.42 K. Teher: Kamatok, jutalékok és kezelési költségek 29872.96 K. Különfélék 19043.83 K. Egyenleg, mint veszteség 15876.63 K. Összesen 64793.42 K. Budapest, 1909. szeptember 3. Az igazgatóság. Gál Lajos s. k. könyvelő. Jelen mérleg- és veszteség- és nyereség-számlát a fő- és segéd-könyvek számláival összehasonlítván, azokkal mindenben megegyezőnek találtuk. A felügyelő-bizottság: Goldstein Mór s. k., Tedesco Bernát s. k. elnök, Kósa Vilmos s. k.

Tagállomány: Az üzletév kezdetén volt 181 tag 656 részjeggyel és 388 tag 1164 üzletrészzel. Belépett az üzletév folyamán 29 tag 60 részjeggyel, összesen 210 tag, 716 részjegy és 388 tag, 1164 üzletrészzel. Évközben kilépett, elszámolt, kifizettetett 148 tag, 583 részjegy és 376 tag, 1123 üzletrészzel. Marad az üzletév végén 62 tag, 133 részjegy és 12 tag, 41 üzletrészzel.

Heti műsor!

Table with columns: 1909. deczember hó., Nemzeti Színház, U. kir. Operaház, Varszinház, Vígsház, Magyar Színház, Király-Színház, Oranla, Fővárosi Városi-igeti Színház, Hangversenyek. Rows include dates 17, 18, 19 and corresponding performances.

Falusi otthonban

könnyű mellékjövedelmet ad a fa-faragás házi ipara.

Most jelent meg:

A FA-FARAGÁS

mint házi művészet.

Utmutatás kezdők és haladók számára.

Ismereti KARDOS ÁRPÁD.

Második bővített kiadás.

A szövegbe nyomott számos ábrával.

Ára 1 kor. 20 fill.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianski F. és Fiai) r. t.-nél.

Budapest, VI. Andrásy-út 21

valamint

minden könyvkereskedésben.

SZINHÁZAK.

Csütörtök, 1909. december hó 16-án.

NEMZETI SZINHÁZ

Kisertetek.

Dráma 4 felvonásban. Irtá: Ibsen
Henrick.

Személyek:

Alvingné Jászai Mari
Oswald Pethes
Manders Gál
Eugstrand Gabányi
Regina Paulay E.

Kezdete 1/8 órákor.
VIGSZINHÁZ

Döntőn: Gyermekek előadás.

Furfangos tata.

Vidám gyermekdarab Szévegét
irtá: Komor Gyula. Zenéjét szer-
zette: Stephaud's Karoly.

Kezdete 3 órákor.

Este rendezés helyaráttal.

Taifun.

Szimű 4 felvonásban. Irtá:
Hengyel Menyhért.

Személyek:

Tokeramó Heredüs
Josikava Venirey
Kopajasi Szerényi
Hircmari Kárpáti
Dr. Omay Tihanyi
Yotomo Harsányi
Kitamaru Bardi
Yamosi Sarkadi
Mirjake Győző
Ilona G. Kerész E.
Humpel Teri Gázi M.
Brock Tapolczai
Linczer Goth
Törvényszéki elnök Fenyesi
Ugvesc Bihari
Védo Balassa
Tolmács Kazalicsky
Esküdt Tanay
Teremőn Karasz

Kezdet 1/8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ

Fidelló.

Dalmü 3 felvonásban. Zenéjét
szerzette: Beethoven. Szövegét
irtá: Treischke.

Személyek:

Fernando Kornai
Pizzaro Ney E.
Florestan Anthes
Florestan Vasqueznd
Rocco Szendrői
Marcellina Szilágyiné

Kezdete 7 órákor.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

MAGYAR SZINHÁZ.

A kuruzsló.

Szimű 3 felvonásban. Irtá:
Földes Imre.

Személyek:

Özv. Horváthné T. Halmj
Lima leánya Nagy Teréz
Tordai Dezső Csontos
Csáthyné Mészáros G.
Schilling Ratkay
Rostay dr. Vágó
Fejér dr. Pártos
Zsamoly Z. Molnár
Vida Józsa Csatay J.
Vödör Rajkó Papp
Aladina Köröndy
Kovácsné Lóránt I.
Veréb P. Tárnoki
Egy hölgy Dobi
Pápaszemes ur Zala K.
Terka, cseléd Szári R.
A gróf Réthey
Középkora ur Tóth Irma
Czobor

Kezdet 1/8 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Irrelgazg.

Ma és minden este:

San Francisco bünbarlangjai

Szenzációs amerikai mimodráma.

SHEV. THORN

és az új decemberi attrakciók.
Az előadás kezdete 8 órákor.

Jegyelővétel a nappali pénztárnál d. e. 10-1
és d. n. 3-6 óráig.

A téliertben reggeli 5 óráig **VÖRÖS
ELEK** cigányzenekara hangversenyez

Tokaji Bortermelők

Társasága R-T Tokaj

ajánlja zamatos, tisztán kezelt
szamorodni és aszu-borait, melyek
állami felügyelet alatt állanak.

Ünnepi ajándékoknak alkalmas vasúti és postacsoportok:

- 2 db 0 7 l. 1904. évi kiváló szamorodni bor } 10 K
- 2 db 0 5 l. 1904. évi 2 putt. édes aszu bor } 13.10
- 2 db 0 7 l. 1901. évi zamatos szamorodni bor } kor.
- 2 db 0 5 l. 1901. évi 4 putt. kövér aszu-bor } 18.50
- 2 db 0 7 l. 1900. évi nehéz szamorodni bor } kor.
- 2 db 0 5 l. 1889. évi 4 putt. nehéz aszu-bor } 33 K
- 20 db 0 7 l. 1904. évi 4 putt. kiváló szamorodni bor } 37.20 K
- 12 db 0 5 l. 1904. évi 2 putt. édes aszu-bor } 47.50
- 20 db (10 pal. 0 7 l. 1904. kiv. szamorodni bor) } kor.
- és pedig (10 pal. 0 7 l. 1904. 2 putt. édes aszu-bor) } 54 K
- 60 literes hordó 1908. évi tokaji asztali bor } 66 K
- 60 literes hordó 1907. évi tokaji pecsenye-bor } 81 K
- 60 literes hordó 1904. évi tokaji szamorodni bor } 120 K
- 30 literes hordó 1904. évi 2 putt. édes aszu-bor } 150 K
- 30 literes hordó 1904. évi 4 putt. nehéz aszu-bor } 150 K

Csomagolásért, ládaért, hordóért, semmit sem számítunk.
A megrendelő vasúti állomásig be menve a földlak mi-
nden rendelést. Arjegyzéssel készsággal szolgálunk.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek

Budapesti Cabaret BONBONNIÈRE

Terecz-körút 26. Telefon 52-88.

Ma és a következő napokon a
rendkívül mulatságos decemberi műsor

Vasárnap december 19-én

délutáni előadás
1 és 2 koronás helyárral

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Telefon 93-16 Andrassy-ut 69.

Minden este: **Csokonai-cabaret.** Lavotha
zenejele-
adók: Medgyaszay Vilma, Ferenoz, Papp János
Szeniorozta: Márk Lajos. Kabaret a kültelken. - Koszuti
párhelyisége: kéres (politikai sz. tita.) A matronse:
(bohózat) „Tudok valami izét.” (Előadja: Pally Rózi.)
Uj magánzámok: Felépnek: Nagy Endre, Medgyaszay,
Ferenoz, Németh Juliska, Sajó, Palay Rózi, Huszar,
Barsony, Garas, Boldissar, Papp J. Kezdet: 9^{1/2} órákor.

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Ridikul, pánsz. szivar-, ci-
garettá- és névjegyárca,
necessair, tromappa és
mindenféle finom bőr-
diszmitárak és utazási
cikkek.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

HELLER MÓR UTÓDA

Főüzlet:
Budapest, Károly-körút 3.

Belvárosi fiók: Lipótvárosi fiók:
Museum-körút 1. sz. Deák Ferencz-utca 16.

IRÓGÉPTULAJDONOSOK!

VAGJUK LE
AZ IRÓGÉP
KÉPEZÉSÉT
AZ IRÓGÉP ÉS ENNEK KELLÉKEI
teljesen különálló dolgok!
WOLLÁK és TÁRSA
speciális irógépkellék-üzlet
Budapest, V., Alkotmány-utca 19.
Telefon 24-98. Kérjen árjegyzéket.

TÁRSASJÁTEK gyűjtemény,

sakk, dáma,
malom, puff,
vár, dominó,
halm, farkas-
bárány, sala-
attakójátékok-
kal 10 féle tár-
sasjáték és
könyv csinos
dobozban 10 K.
Társas oktató
és sportjáté-
kok óriási va-
lasztékban.
Kertész Tódor Kristof-tér. Társasjáték-
könyv legújabbii II-k kiadás 50 fillér Képes
árjegyzék ingyen.

December hó
13, 14, 15, 16 és 17-én

SEMLER I.

cs. és kir. udvari szállító, külön ezen
célra berendezett helyiségében

Deák Ferencz-u. 13. I. em.
(az üzlettel szemben) nagy

alkalmi maradék vásárt

rendez a legkényesebb ízítésnek meg-
felelő és minden célra alkalmas,
legjobb gyártmányu

női és férfi kelmékben

meylepő olcsó árak mel'ett.

Eladási órák d. e. 9-től este 7-ig.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb írásyeknek is megfelelő legszem-
szécsőbb ??? Taciánó ??? IS EIGHT
műsor! JACQUES!
a legjobb német humorista !! Cleo de Osterode!! A német
előadó művészet nagymestere. !! Eacho Ideal!! Indial
Pasod táncosnő 3 néger boys-sal. Roly Berro bravur éne-
kesnő. Ada Purette dán soubrette. Hedy Silvano etoille
francia. Mark Ein Pechvogel. Eredeti bo-
tery soubrette. Hozzátartozó: Schmied Bertalan. Kezdet 8 órákor.
Penzárnyítás 8 órákor. Telefon: 15-10.

Butor

készpénzért és részlete

3 szoba teljes berendezése 360 frtért,
mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalonból. 100 szoba
Allandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitel-
től a legfinomabbig. - Képes árjegyzék ingyen.
Album 60 fillér belyegben.

Nagy Imre lakberendezési
vállalata
Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Surányi szalonczukorka

és karácsonyfa-diszcukorka
1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 4 kg. 12 K.,
utánvétel mellett bérmentve.

Finom friss teasütövény is kapható.

Surányi czukorkagyár
Nagy-Surány Nyitra megye.

FOGAK
 8 koronától szájpaddás nékül, gyökérel-távolítás fölöttégg, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzások érzéstelenítéssel. — Vidék 12 óra alatt kielégítettnek. Régi használatotlan fogsort hasznavehetővé alakítok. :: :: ::
Dr. Hegedűs Jakab fogorvos
 Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44. szám.
 Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tart. s fogtömések 8 korona.

15 forintos könyvtárt INGYEN

adunk, csupán a bekötésért való némi hozzájárulás fejében kerünk a tíz kötet után 95 krt. ha előfizeti fél évre 2 forinttal a „Bazar”-t. Az itt felsorolt három csoport bármelyikét választhatja, de fontos, hogy megjelöltesse, melyik regénycsoportot kívánja. Ezen lap szépség és kiállítás tekintetében bátran a divatlapok királyának nevezhető. Ha 3-téle kedvezményt egyszerre kíván, egész évre kotelező az előfizetés, ami 4 forint. A három kedve. mény, vagyis a 30 kötet regény rajzítása 2 forint 85 krajczár. Az itt felsorolt művek angol vászonkötésbe vannak bekötve.

1-ső csoport 10 kötetes regény címei:

1. Malonyay Dezső: A gyáva.
2. Zemplényi P. Gy.-né: A leg hatalmasabb érzés.
3. Gati Soma: A pupos.
4. Tábori Kornél: A nagyüzlő.
5. Zboray Aladar: Megváltó szerelem.
6. Sas Ede: Küzdelem a sírért.
7. Tábori Kornél: A boldogságért.
8. Vertesi Arnold: Az élet betegje.
9. Havesi József: A becsület.
10. Garai Ferenc: Dr. Molitorisz rég-eszmeje.

2-ik csoport 10 kötetes regény címei:

1. Hervieu: Titokzatos hatalom.
2. Pakots József: A nyáradi kényur.
3. Czobel Minka: Két arany hajszál.
4. Nagy Endre: A Geódyhek.
5. Lombroso: Lángész és örültség.
6. Seress Imre: A végzet.
7. Sienkiewicz: Quo Vadis I.
8. Sienkiewicz: Quo Vadis II.
9. Köbor Tamás: A tisztesség nevében.
10. Bársony István: Sugok valamit.

3-ik 10 kötetes regénycsoport címei:

- Abonyi Árpád: A fehér asszony.
 Kövér Ilma: Révész Magda.
 Darwin Károly: Harcz a természetben I. II.
 Verne Gyula: Camp Óle sorsjegye.
 Nógrádi László: Katóka.
 Barna J.: Játékok könyve.
 Verne Gyula: A dunai hajós.
 Prém József: Ide en szavak szótára.
 Rexa Dezső: Egy nemes család története.

Mutatványt díjtalanul küldünk.
 Az előfizetési összeg a „Bazar” kiadóhivatalához küldendő.
 Budapest, VII., Dohány-utca 16. szám.

Aki
 már december 27-én
1 Millió 100 ezer
 koronát nyerni akar, az rendeljen már most
1 drb konvertált Jelzalog-sorsjegyet.
 Évente 6 huzás.
Kapható 36 havi részletfizetésre. Havi részlet csak 5 K 30 fill.
 Már az első részlet befizetése elenében megküldöm a sorsjegy sorozatával és számmával ellátott törvényes részletlevelet, melynek birtokában a vevő már a legközelebbi huzásban egyedüli játékkal részt vesz.
Fleissig Sándor
 bank- és váltóüzlete
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

OLCSÓ KÖNYVTÁR
 Alapította Szerkeszti
GYULAI PÁL HEINRICH GUSZTÁV
 Egy-egy szám Ára 20 fillér. **1558** Minden füzet külön kapható. szám
Legujabban megjelent füzetek:
 1537—1538. San Pantaleone és egyéb novellák. Irtá D'Annunzio Gabriele. Fordította Bulla Ignác. Ára 40 fillér.
 1539—1540. Heine dalaiból. Fordította Szász Béla. Ára 40 fillér.
 154—1543. Pulszky Ferencz. Irtá Concha Győző. Ára 60 fillér.
 1544—1553. Székhely története. Regény. Irtá Feuillel Oktáv. Fordította Concha Győző. 2 kiadás. Ára 2 korona.
 1554—1558. Szerb költők. Fordította Szász István. Ára 1 korona.
 A gyűjtemény teljes jegyzékét a kladó kívánatra ingyen és bérmentve küldi.
 Kiadja a
FRANKLIN-TÁRSULAT.
 Kapható:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
 (Wodianer F. és Fiai) részv. társ.-nál
 Budapest, VI. kerület, Andrassy-út 21. s... és minden könyvkereskedésben.

Polgár Sándor
 orvosi mű és kötszerész
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebesi és betegápolási tárgyakban.
 Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Poigár félo
sérvkötő,
 haskötő, görcsér elleni gummi-barisnya, orthopediai készülékek, mullabak és kezek stb.
 Valódi francia különlegességégek F. Berguerand filis párisi gyártól.
 Hamisítás el en védve 16202 szám alatt.
 Bészletes képes árjegyzék ingyenes bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szükséges.

A NAGY MOSÁS
 nem réme többé a háziasszony-nak, ha
NEPTUN
 gőzmosógépet használja. A Neptun gőzmosógép a ruhát kíméletesen mossa és fertőtleníti. A Neptun mosógép akár külön kályhával, akár a tüzhelyllyel összekötve használható. A Neptun mosógép használata által az idő, pénz és munka háromnegyed része megtakarítható.
 Árjegyzékét szivesen küld
Schottola Ernő
BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 53. SZ.

HOFFMANN S. és V.
 BUDAPEST, V. Zoltán-u. 18.
ADRIA
 m. kir. tengerhajózási r.t. vezérigynöksége.
1909. december havi hajójáratjegyzék.
 1909. december havában a következő gőzösök indulnak FIUMBÓL:

Hova	Gőzös neve	Kelut
Liverpool	Oro	1—10
London	Rathory	1—10
Hamburg**)	Venezia	1—10
New-York	Caroula	5—15
Liverpool**)	Avon	15
London, Hull	Ebro	10—20
licante, Antwerpen)	Baross	15—25
Liverpool	Orono	15—25
Hamburg**)	Emmi Árp	15—25
Rouen**)	Kálmán Király	21—31
Rottterdam*	Sz. ged	21—31
Grimsby	*) — — — *)	21—31
Lissabon, Oporto, Glasgow*)	Belaton	21—31
Liverpool**)	Flaminian	21—31
Hamburg**)	Roma	21—31
London, Hull	Sappho	21—31
Afrika, Gibraltár*)	Adria	21—31
Bordeaux**)	Széchenyi	21—31

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.
 ** Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegetl rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Honnan	Hova	Gőzös neve	Kelut
Hamburg	Fiume	Roma	XI/28—XII/8
Bordeaux	Triest/Fiume	Jókai	XI/28—XII/8
New-York	Fiume	Saxonia	1
Liverpool	"	Veria	1—10
Liverpool**)	"	Falerian	5—15
London, Hull	"	Volturno	5—15
Hamburg**)	"	Anstia	5—15
Havre, Rouen	Triest/Fiume	Jókai	5—15
London	Fiume	Stefania	10—20
Brsilia	Triest/Fiume	Tibor	10—20
Liverpool	Fiume	Brescia	10—20
Bordeaux	Triest/Fiume	Dak	15—25
Hamburg**)	Fiume	Babylon	15—25
Afrika, Malta	Triest/Fiume	Adria	15—25
Liverpool**)	Fiume	Flavian	15—25
London, Hull	"	Douro	21—31
Grimsby	"	Stefania	21—31
Lei h	"	Matkovits	21—31
Rouen	Fiume/Triest	B. Kemény	21—31
Glasgow	"	Kolozsvár	21—31
Antwerpen	Fiume	ouda II.	21—31
Rottterdam	"	Nagy Lajos	21—31

Középtengeri szolgálat.
 A) Fiume—spanyolországi vonal.
 Fiumeből: Lederer Sándor 4, Zrínyi 11, Kassa 19, Mátyás Király 25.
 Valenciából: Mátyás Király 1, Szent László 8, Rákóczi 16, Lederer Sándor 22, Zrínyi 29.
 B) Fiume—marseille-i vonal.
 Fiumeből: Szapary 1, Andrassy 8, Tisza 15, Árpád 22, Szapary 29.
 Marseilleből: Tisza 1, Árpád 8, Szapary 15, Andrassy 22, Tisza 29.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
 ÉKSZERESZ-ÉS MŰVES-ÜZLETÉBEN SZEREZHEŐK NE.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
 VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zörej nélküli
gramofonok
és az összes létesítő gyártmány
hanglemezek,
mindennemű hangszere-
k, melyek nagy képes ar-
jegyeket és lemezeket teljes
jegyzékét ingyen és bér-
mentve küldjük.

CLEMENT
automatikus pisztoly
1909 évi minta.
Browning-pisztoly tökéletes-
sége. Mollényszobban
ár: **72 korona.**
Havi részlet 4 korona.
E pisztoly ismertető jegye-
ket kívántra azonnal in-
gyen megküldjük.

Hegedűk
Fuvolák
Cimbalmok
és egyéb forgatható
mechanikai hangszere-
k, melyek nagy képes
arjegyeket ingyen és bér-
mentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHAZ
BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15.

Az ATHENAEUM irodalmi és most jelent meg
nyomdai részvénytársulat kiadásában

A MAGYAR CSALÁD ARANYKÖNYVE MÁSODIK KÖTETE.

Ez a munka megtanít annak a nagy és örök problé-
mának megoldására: hogyan érhetjük el adott
viszonyok között a boldogulás legmagasabb fokát. —
A Magyar Család Aranykönyve utmutatója, tanács-
adója minden magyar családnak. A három nagyalakú,
felette díszes, vaskos kötet tartalma a következő:

Megjelent! I. KÖTET: Megjelent!
♦♦♦ **Egészség. Lakás. Ruházat.** ♦♦♦
256 szöveggéppel, 12 színes és hat fekete műmelléklettel.
Családi Krónika. — Irta: Dr. Bexheft Armin.
Az egészség könyve. — Irta: Dr. Bexheft Armin.
Az egészséges életmód. Irta: Dr. Dalmady Zoltán.
A női élet egészségtana. Irta: Dr. Jakabné, Dr. Rácz Hanna.
Gyermekápolás. Irta: Dr. Bán Ilona.
Szépségápolás. Irta: Dr. Garani Béla.
Első segítség. Irta: Dr. Kovách Aladár.
A lakás. Irta: Sárosi Bella.
Lakás és egészség. — Irta: Dr. Bexheft Armin.
Aruházkodás. Irta: Treitz Péterné.

Most jelent meg! II. KÖTET: Most jelent meg!
♦♦♦ **Családi nevelés. A családi élet külső** ♦♦♦
Számos szöveggéppel és két melléklettel. ♦ **vonatkozásai.** ♦ Számos szöveggéppel és két melléklettel.
Társasélet. — Irta: Gömbösné Galamb Margit.
Szórakozás. Nyaralás. Sport. Irta: Dr. Bexheft Armin közreműködésével Szabóné Nogáll Janka.
Családi nevelés. — Irta: Dr. Hancsókné Wolkenberg Ilona.
Leányok pályamutatója. Irta: Bédy-Schwimmer Rózsa.
Fiúk pályamutatója. Irta: Mosdóssy Imre.
A jog útja, bölcsőtől a korporsóig. Irta: K. Nagy Sándor. kir. ítélő táblai bír.
Testgyakorlás és testedzés. — Irta: Dr. Bexheft Armin.

Sajtó alatt! III. KÖTET: Sajtó alatt!
♦♦♦ **A család gazdasági élete.** ♦♦♦
Általános háztartás. Irja: Gineverné Györi Ilona.
A konyha. Irja: Kürthy Emilné.
Házi- és szobakertészet. Irja: Kardos Árpád.
Háziállatok tartása. Gazdasági termények házi értékesítése. Kézimunka. Háziipar. Irja: Treitz Péterné.

A három kötet ára vászonkötésben ... **64 K** | A három kötet ára bőrkötésben ... **84 K**

Megrendelhető az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai r.-t. könyv-
kiadóhivatalában, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900. KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

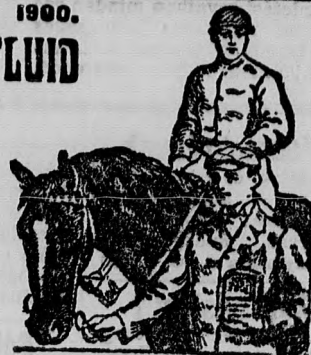
mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K. 2.80.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőt gyűjtésre, az inak merevségénél stb. képe-iti a lovat a legnagyobb munkabírása trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi, ha a fenti vedjeggyel van ellátva. — Vedjegy, orsókép és göngyölés törvényesen védve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

Vasbutor.

Részeg 35 ft, gyermek-
ágy 11, összecusukható vas-
ágy 5, ágybetét vaskeretű
5.50, fakeretű 3.50, réz-
garnis 2.50. Összecusukható
fábori ágy acélsodrony-
nyal 8.—, sodronyfonat
kerítést, vaskaput legol-
csóbban szállít Hicker Gy.
gyára Holló-utca 3/E.
Telefon 22-66. 26975

Állattulajdonosoknak,
szedáknak és állatkedvelőknek!
Most jelent meg!

NE BÁNTSD AZ ÁLLATOT!

Az állatvédő törvények példákban,
80 képpel.

Irta K. Nagy Sándor.
Második kiadás.

— Ara 3 kor. —
Kiadja a Franklin-Társulat Bpest.
Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése,
(Wodianer F. és
Fiai) részvény-társaságnál. Buda-
pest, VI. ker. Andrassy-ut 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

Lekésett!

mert sincs jó drága, pedig megbízható, pontos járású órák

POLGÁR KÁLMÁN

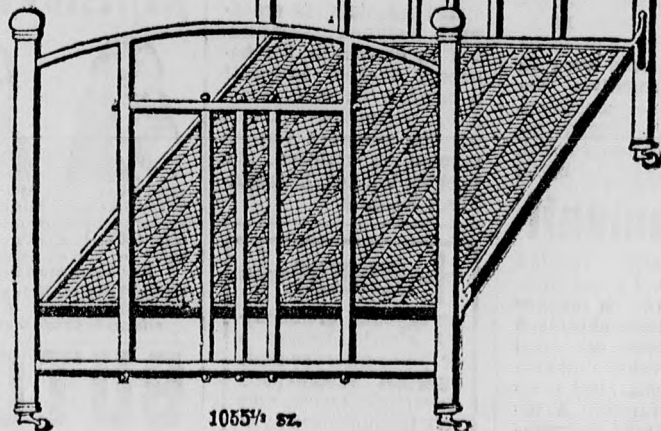
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám
részletfizetésre
javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem!
Mely képes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldeni

AUFRECHT és GOLDSCHMIED NAGYÁRUHAZA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 30.

HAZAI
GYÁRTMÁNY!

RÉZBUTORZAT

1055/4 sz.

Elsőrendű hazai gyártmány kiváló minőségű anyagból, vernirozva, úgy, hogy
fenyevezést nem igényel s elegendő, ha száraz, puha ruhával naponta áttörlik.

Ágyak, éjjeli szekrények, mosdóasztalok
és gyermekágyak jutányos árak mellett

csekély havi részletfizetés

ellenében szállítanak.

:: Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve ::

E hirdetési rovatban minden szó egyzeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyzeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények Használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható...

Akar rőszülni? Több mint 600 gazdag hölgyelőjegyzésben. Urak, vagyon nélkül is jelentkezőknek azonnal: L. Schlesinger, Berlín 18. 27457

Naponta friss Borjühust kilónként 1.40 K. Marhabust 1.08. Disznóhust 1.40. Zsír 1.90. 5 kgr. vételnél vegyesen is ingyen csomagolással szállít: Szakacsy Árpád Overbász (Bácsmegeye).

Rizike gomba gomba, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcszék, szörpök, szépségi csemegekről kérjen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Barta Jozsef Felka, Szepesm. 28008

Csemegeszőőt legnemesebb téli fajokban muskotálylival 5 kilót 4 koronáért, remekszép finom almát vagy kortét 3 koronáért, vékonyheju diót vagy óriás birset 2 1/2 koronáért, óriás gesztenyét vagy lédús citromot 2 koronáért szállít Müller J. gyümölcskivitele Kiskunhalas. 28020

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári árban, részagy 30 frt. Gyermekeké 10 frt. Angol vaságy acél scironnyal 20 frt. Összezsukó vaságy 3 matraczal 8.25 legjobb minőségben kapható Welsz J. Bpest. Andrassy-ut 77. (bejárat a Róza-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

Pénzelőleget. Telefon 149-00. Butorra zongorára varrógép kereskedelmi árukra, melyek bizományba beraktározatnak. Régi Tauber cég csak Baross-ut 17. sz.

Tokaji hegyi bor (szamorodni) kiváló zamatos, 1908. évi ötliteres csomag 7 korona 50 fillér, 10 literes 14 K. Tokaji aszbor, 2 puttonos edes, 5 filléres üveg 12 korona, bérmentve. Nagyobb vételnél megfelelő engedmény. Megrendelhető Grittner Lajosnál Tokaj. 28102

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szépt. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ut 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! - Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezégek től s más hirdetésünket utanzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Hurutos bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle czukorka, melyet permetefüdből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsabán. Gyógyszertárban kapható.

Pótvizsgálatra, javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szünidai Tanfolyam” Garay-u. 5. II. 12/a.

Kézimunka himzésekhöz, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománnygyár, Nagymező-u. 46. szám.

Zongora rövid, egészen új, elsőrendű gyártmány, sürgősen eladó. Fehérvári-ut 29. II/14

Utcai szoba urinél, csinos, rendkívül kényelmes berendezéssel, modern új palotában, fürdőszoba, villany stb. villamos megállóhelynél, előkelő úri embernek kiadó. Fehérvári ut 29. II. 14.

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

KOSSUTH LAJOS ARC-KEPE berakott fából kidőigözve művészi kivitelben, elefant csont mintával izlésesen díszített valódi ébenfakereettel, 75 cm. magas és 60 cm. széles nagyságban 300K-ért azonnal eladó

Ezt a remek művet egy Ausztráliából visszatért magyar ember készítette Kossuth Lajos legutolsó fényképfelvétele után. A tisztán, válogatott szines alapokról kirakott kép életű másolata az eredetinek, melynek összeállításán és díszítésén hat hónapnál tovább dolgozott a művész. Ez az egyedülálló, pompásan sikerült mű 600 koronára van értékelve és kiállítva. Bővebbet: VII. ker., Erzsébet-körut 50. I. 9.

+ Soványság + Az egyedüli eredménytől kísért háziszere a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. - Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jóállást. Vöröszegénység, gyöngesség, időesség ellen és gyomorbajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintünteve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Pórkártár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Rizike Salátagomba konzerválva 5 kilós postahordó 6 koronáért. Meleghy Aladar, Kassa.

Zálogcedulát, brilliánt, aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és adok. Kertész ékszerész Bud post. VII., Király-utca 85. szám. - Telefonszám 93-48.

10 frt havi részletfizetésre a legjobb zongorát, pianinót, ozimbalmot, hegedűt

ugyanoly árért, mintha készpénzért venné, kizárólag csakis REMÉNYI MIHÁLY elsőrangú nagy hangszerelőpár Budapest, Király-utca 58. Árjegyzék és prospectus díjtalan

Neu Samu és Fia szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet VÁCZ. Gyárt: mindennemű fa- és vastalcskát, kő- és kézköcsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, tusafűrészesasztalokat kerti és locomobilfecskeket stb. stb. Budapesti raktár és iroda: VI., Gyár-utca 23. Telefon: 161-27. - Kérjen árajánlatot!

Ingóságokat értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Kézpenzeiölleggel beraktároz bármennemű ingóságokat, berendezéseket mintaszéri raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Hajfestő - fésű, egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőkére, barnára vagy feketeire. Teljesen ártalmatlan! Egyik használható! - Ez ek használatban Egy darab ára 6 korona. SCHÜLLER, Wien, III.E. Krieglitzgasse 6. Számos elismerés és köszönőlevél.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek tere 3 főlelelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagóni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrak és szalonbutorok, keleti - szőnyegek, csillarak. - Telefon 82-13.

Bouvet-Ladubay legjobb és legolcsóbb francia pezsgő. Vezérképviselőség: PRÁGA, Soukenicka 30.

VALÓDI FRANCIA GUMMIÉS HALHÓLYAGOK 3 db. lefűrészesasztalra STERYL NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST, VI. VASZÉK-KÖRUT 33. AUERFÉNYVÁZ

Rekord hangversenyfilmek legjobbak a világon!

25 cm. mindkét oldalán bejárva db K 8.- 12 db vásárlásnál K 2.80. - Grammofonok K 25.-, 35.-, 50.-, 300.-. Fon grafok Lyra K 7.-, Fonograf hangerek K 1.80. - csukló, utánvétel! SCHMUTZER TESTVÉREK gramofon és tanglemezz nagyraktárban Budapest, József-körut 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrak eladása s vétele Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. I. sz. Kazinóy-u. sarok. 20612

Zálogcedulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST. Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27553

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon, uri szoba és irodai teljes berendezések. - Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillarak, vas- és rézbutorokban. GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ez előtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Jakab Ödön könyvei. Költői művei: Nyár. Költemények. Diszkotésben 4.-. Hangok az újszágból. Költemények. Diszkotésben 5.60. Szügyti és Hajmási. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkotésben 3.00. Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomatú képpel és számos szövegképpel. Diszkotésben 10.-. Pástorizések. Versgyűjtemény. Pompás diszkotésben 4.-. Róza. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Diszes borkotésben 4.-. Próza munkái: Eset. 14 elbeszélés egy kötetben 2.-. A két impozitor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 4.-. Fala. Elbeszélések Kinnach László rajzaival. Szines diszkotésben 5.60. Komédiák. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Odón művészi rajzaival. Pompás diszkotésben 5.60. Pihenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 5.60. A jövevények. Drama 3 felvonásban. Kötve 2.-. Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedő (Wodianer F. és Fial) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varrógépére, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, liszta raktárhelyiségünkbe bizonyánba beraktározza Tauber VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 24-33.

Pénzkölcsönt 4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbírtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén lévő be házakra I., II., III., helyen 15-60 evig törleszt-heto. 3 emóyhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körut 1/a.

60 fillért akár bélyegben is, ha küld az aland címre, megkapja Tabori Róbertnének Egy igazi anya szellemi hányatéka - ezimú kis művét. - Lengyel Ödön Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

Zálogcedulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Jakab Ödön könyvei. Költői művei: Nyár. Költemények. Diszkotésben 4.-. Hangok az újszágból. Költemények. Diszkotésben 5.60. Szügyti és Hajmási. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkotésben 3.00. Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomatú képpel és számos szövegképpel. Diszkotésben 10.-. Pástorizések. Versgyűjtemény. Pompás diszkotésben 4.-. Róza. Költemények. Neogrady Antal képeivel. Diszes borkotésben 4.-. Próza munkái: Eset. 14 elbeszélés egy kötetben 2.-. A két impozitor. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 4.-. Fala. Elbeszélések Kinnach László rajzaival. Szines diszkotésben 5.60. Komédiák. Elbeszélések gyűjteménye. Tull Odón művészi rajzaival. Pompás diszkotésben 5.60. Pihenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkotésben 5.60. A jövevények. Drama 3 felvonásban. Kötve 2.-. Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedő (Wodianer F. és Fial) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Elsőrendű SINGER-varrógépeket nagyban eredeti gyári árban és minden árfel-emelés nélkül, havi 8-10 kor. részlete szállítunk 10 évi jótállással. LÁNG JAKAB és FIA varrógép- és kerékpár nagykereskedők, Budapest, VII., József-körut 41. sz. Fűzfút: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. sz. - Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kocsiarucsarnok VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarországi legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

BUTOR-VEVŐKNEK alkalmom nyílik a 35 év óta fennálló Sárh any-féle butoripari üzégénél VII., Erzsébet-körut 23. sz.

hol a helyiség átépítése miatt finom, modern asztalos és kárpitos butorok 30%-kal olcsóbban szereshetők be, adig, míg a készlet tart. esetleg részletezés mellett s. 28174 Nagy választék karácsonyi és újvi ajándékokban.

Titkos betegségek, huggosófolys, huggosószerűkúletek, hólyagbántalmak, alfési sebek, bőrbetegségek, bujaker (syphillis) az onfertőzés utó-következményei, elgyengült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökerező kigyógyítására a foglal ozás zavarása nélkül bevált, sikeres és leliamoretos gyóymódjánál fogva legjobban ajánljuk Dr. Garai - szakorvos - rendelő-intezetét, Budapest, VI., Andrassy-ut 24. FELTÜNÉS NÉLKÜLI eredményes gyógyítás lecvéilig is. Kívánatra gyógyszer-ről is gondoskodik. Rendel naponta 10 óratól 4-ig és esto 7-8 óráig. Levelekre azonnal válaszol.